

GATEØVISA

Forum for fritenkere

Nr. 180 (1/07)

38. årgang

kun 25,-

Døden
Ikkevold
Det Søte Liv
Privatkopiering
Sadomasochisme
Autonomi og Anarki
Slaget om København
Den Nye Avantgarden
En Tidsinnstilt Bombe
Hasj og Sløve Foreldre
Syrealistisk Kommunisme

– *Folk uten humor
tar ingenting alvorlig*
Dagfinn Nordbø, humorist

TJEN FETT SOM GATESELGER!

EN TIDSINNSTILT BOMBE

Hvert år henvender 1424 kvinner seg per telefon til Krisesenteret i Oslo. 7563 kvinner og 5552 barn benytter seg av overnattingsplasser per år.

Hvert år henvender 1424 kvinner seg per telefon til Krisesenteret i Oslo (all statistikk i denne artikkelen er i fra Oslo). 7563 kvinner og 5552 barn benytter seg av overnattingsplasser per år. Forskere hevder at mørketallet for de kvinner som aldri tar kontakt med Krisesenteret, er meget stort.

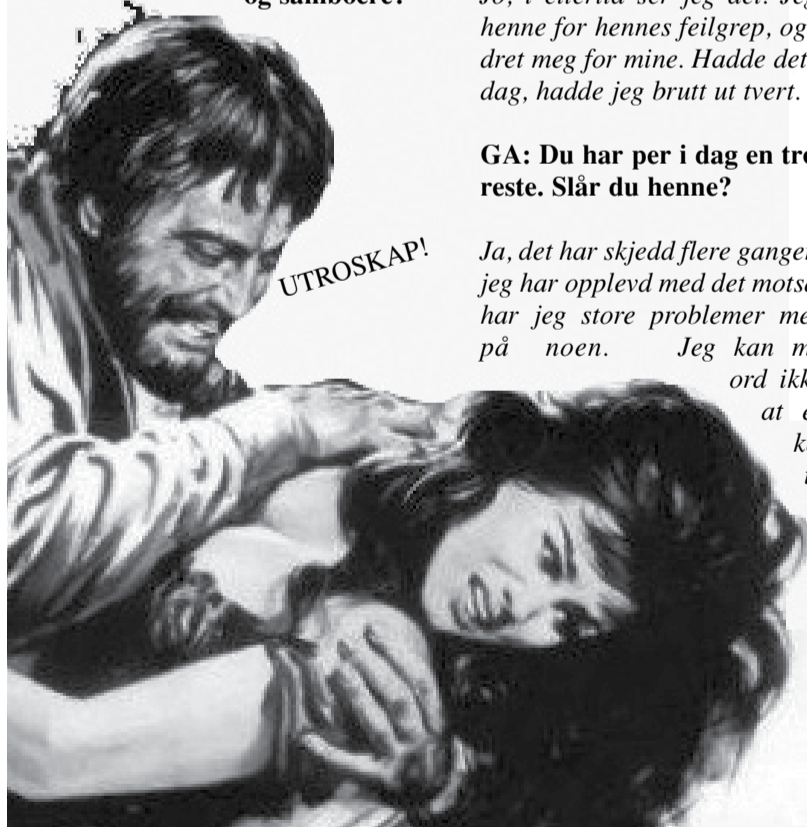
Jeg sitter i bokcafeen under Gateavisa og venter med blandede følelser på å intervju en kvinnemishandler. Jeg blir forbanna når jeg tenker på kvinner og barn som hver dag lever konstant frykt for nye slags ydmykelser fra mann og far. Hva er det med en mann som kan gjøre så mye faenskap mot kvinner?

Voldsmannen – hvem er han?

Arvid trer inn i cafeen. Han er i begynnelsen av førtiårene, pen, en mann med god utdannelse og en stillferdig måte å opptre på.

Da jeg pratet med Arvid på telefon første gang, fortalte han om en barndom preget av vold, både fra mor og far. Det startet i tre-fireårsalderen og varte til den dagen han klarte å ta igjen. Da var han i 13-14-årsalderen.

GA: Hva er grunnen til at du har slått så å si alle kjærester og samboere?

Det ordet kommer kjapt og kontant, han ser litt usikker ut der han sitter.

GA: Har du innsikt i at det å utøve vold mot en annen person er straffbart og ødelegger et annet menneske både fysisk og psykisk? Jeg skjønner at utroskap kan gjøre deg fly forbanna, men er vold den rette måten å løse problemet på?

Man tenker ikke rasjonelt når man har opplevd et slikt svik.

GA: Men du tilga kvinnene. Hadde det ikke vært smartest å trekke seg ut, med andre ord gjøre det slutt?

I mine yngre dager, før jeg selv fikk erfare konsekvensene.

GA: Mener du at din nye kjærlighet fortjener å bli behandlet dårlig for det andre kvinner har gjort mot deg, men som hun er uskyldig i?

Nei!

GA: Hvorfor utøver du vold mot henne gang på gang? Hva med hennes følelsesliv?

Hun mister troen på meg, og det gjør vondt å tenke på at det kan ta slutt av andre årsaker enn utroskap. Jeg tok nesten livet hennes to ganger. Da jeg

Beklager hvis jeg prøver å bagatellisere det jeg gjør. Mine handlinger er jeg lite stolt av. Det er en skam at jeg som er en voksen og fysisk sterk mann bruker det eneste som gjør meg sterkere mot kvinner.

Jeg gir ham telefonnummeret til *Alternativ til vold*, med kommentaren: Vil du gjøre noe med livssituasjonen, er en telefon til *Alternativ til vold* ditt første skritt til å forandre tankegangen din. Jeg ønsker deg lykke til med videre behandling samt endring av ditt kvinnesyn.

Arvid takker for samtalen, lover meg å ta kontakt med *Alternativ til*

Hva er det med en mann som kan gjøre så mye faenskap mot kvinner?

Jo, sikkert. Men de kom jo angrende tilbake, og dum som jeg var, tilgav jeg dem.

GA: Var ikke forholdet ødelagt både av vold og utroskap?

Jo, i ettertid ser jeg det. Jeg klandret henne for hennes feilgrep, og hun klandret meg for mine. Hadde dette skjedd i dag, hadde jeg brutt ut tvert.

GA: Du har per i dag en trofast kjæreste. Slår du henne?

Ja, det har skjedd flere ganger. Etter det jeg har opplevd med det motsatte kjønn, har jeg store problemer med å stole på noen. Jeg kan med andre ord ikke skjønne at en kvinne kan være trofast og ærlig.

GA: Har du selv hatt s i d e - sprang?

kom til meg selv og hørte politiet og hennes forklaring, fikk jeg sjokk. Det var store hull som jeg ikke husket.

GA: Hvordan tror du hun lider, og er full av angst for at dette skal skje igjen? Vil hun overleve neste volds episode?

På samme måte som meg. Vi har det vel vondt begge to, men på forskjellige måter. Hun fysisk, jeg psykisk.

GA: Tror du ikke at hvert slag, hvert nedlatende ord gjør noe med psyken hennes, eller hva?

Ja, misforstå meg ikke. Jeg vet at hun har det jævlig.

GA: Hva har du, Arvid, tenkt å gjøre for å ordne opp inni knollen? Unnskyld ordlyden, men jeg kjenner så mange kvinner som engang var sterke, modige kvinner som i dag er blitt pasienter på psykiatrisk på livstid. Jeg har sett hva vold gjør med mine medsøstre, og da er det vanskelig for meg å sitte her og drikke kaffe og føle at du undervurderer det du i virkeligheten gjør mot offeret.

vold, samt skaffe en psykiater.

Hvert år dør 8-9 kvinner i Oslo som følge av mishandling. For hvert år tar flere og flere kvinner kontakt med Krisesenteret. Anmeldelsene øker. Er det en sammenheng med at det er mer vold nå enn tidligere, eller at skammen kvinnene bærer er blitt mindre?

Som feminist er jeg opptatt av at kvinner og menn skal leve som likeverdige individer. Men så lenge antall kvinner som blir slått bare øker, menn får mildere straffer for voldtekt og pornoindustrien vokser og blir grovere, så er den verden jeg drømmer om ennå langt, langt borte.

Nødvendige telefoner:

Politi – 112

Krisesenteret i Oslo – 22 48 03 80

Siv Therese Isachsen

Intervjuren er kvinnesaksaktivist og forgrunnsfigur i Kvinneligaen. Les intervjuet med henne i Gateavisa 173! (Red.)

Gateavisa
Hjelmgate 3
0355 OSLO
Tlf: 22 69 12 84

gateavisa@gateavisa.no
www.gateavisa.no

Opplag: 5000
Trykk: Arbeidets Rett, Røros

Redax dette nummer: Bjarne Benjaminsen, Pål Flakk, Are Hansen, Martin Knutsen, Gunnar Mathisen, Harald Medbøe, Anita Nyholt, Atle Waage

Takk til alle bidragsytere og gateselgere!
Støttet av Norsk Kulturråd

Innsendte bidrag mottas med takk! (Bortsett fra dikt, som brennes ved en enkel seremoni hver fullmåne. Ta med eget okseblod.) Trykte tekster står på forfatterens egen regning.

Forsidebilde fra Medbøes dagslysatelier

Redaksjonsmøte hver torsdag kl. 18.00
Åpent for alle som vil bidra. VELKOMMEN!

Kopier så mye du vil, så lenge du ikke tjener penger på oss. Men oppgi kilde!

Byen som gikk til krig mot sine barn

- en rapport fra Køben

Torsdag 1. mars i det herrens år 2007 opphørte Ungdomshuset på Jaktvei å eksistere som et fysisk fenomen. Tidlig om morgenen stormet et samlet anti-terrorkorps huset som i 25 år har vært en legende i hele verden. Helikoptre ble satt inn for å fire ned kommandosoldater på taket, det var skarpe snikskyttere på husene rundt. Så ble huset fylt med tåregass, før politiet stormet inn fra en medbrakt container på kran. Inne sov 38 mennesker, hvorav de fleste fortsatt sitter fengslet. Dette ble opptakten til et av de større gateslag i Skandinavias historie. Under følger GAs utsendte medarbeiders rapport fra en heller uvanlig Køben-tur.

Torsdag morra, våkne, skru på tekst-tv. Å Fan, Ungeren er rydda. Første tanke er å gå igjennom hvor mye penger jeg har på konto, noe som faktisk er en hyggelig oppgave for en gangs skyld. Pakke bag, gå på skolen, innom Blitz. Får høre at grensene er under kontroll, tenker litt og bestemme meg for å ta nattbussen. Ungeren er rydda. Det er ikke til å tro, selv om det har ligget i kortene lenge så slår virkeligheten en nesten fysisk. På TV ser jeg den spontane støtte-demoen bli angrepet av "flying pickets", med massearrestasjoner og heftig køllebruk. Klokka 11 var jeg på bussen.

Hvorfor jeg dro? For en som ikke har vært der selv eller hengt på Blitz, Hjelmsgate eller et annet frihus, er det nesten umulig å forklare den kjærligheten man kan få til en bygning. Men la meg prøve: I og med at det ligger i sakens natur at disse husa er falleferdige oppnår de raskt en unik DIY (Do It Yourself)-instilling til rørlegging og elektrisitet, som fører til nærmest kunstverk av dugnadsånd. Et hus man har hatt i 25 år får en egen patina og Ungeren med sin historie som arbeiderhus tilbake til århundreskiftet var i så måte unikt (Lenin holdt taler der i sin tid, kvinnedagen ble stiftet der). Man kunne komme dit og jobbe gratis, og på dag tre kunne folk navnet ditt. I tillegg kommer alle originalene som utgjør krydderet i et hvert frihus. Skægmannen, Tim med Biken, Lille-Ulv, Rune den aggro-fynske stillsarbeider, hver gang man kom tilbake til huset var de der som faste holdepunkt, mens de aktive unge kom og forsvant. Verdien av slike lunger i verdensbildet kan ikke overvurderes. Alt dette ofret, på alteret for den frie kapital.

For det er det som er virkelig perverst med Ungeren-saken: En sosialdemokratisk byregjering som har trumfet

gjennom konflikten med en hel generasjon. Alt fra Faderhuset, en ekstrem-kristen homofobisk rasistisk sekt fikk kjøpe huset, har kommunen aktivt trentert forsøk på å få omgjort vedtaket. Hele prosessen har vært et prinsipp-spørsmål om det frie markedes vilje, frontet av en religiøs kult, men backet av det danske politiske etablissement. Dette skjer forøvrig over hele Europa, hvor en mye mer repressiv politikk er i ferd med å bli gjennomført over for de autonome husa. Valget står tydeligvis mellom legalisering, dvs. indirekte rydding gjennom renovasjon/fritt marked, og direkte voldelig rydding. Dette lover ikke godt for det frie intellektuelle og kulturelle miljø i Europa i åra som kommer.

Til saken: Torsdag kveld i mitt fineste tøy hoppa jeg på Säfte-bussen og satte nesa sørover. Kom ned i 6-tida uten noe pes. Først ut til Christiania for morgenturen langs vannet og frokost på Woodstock, tenkte jeg.

U t e n f o r hoved- og sideporten lå de utbrente bilvraka fra kvelden før som et første tegn på hvor landet lå. De tjue rustning-kledde politifolka som løp rundt i fem-mannsgrupper over hele staden var også en smule distraksjon. Det viste seg at Christiania hadde reist seg i solidaritet med Ungeren og sloss med politiet hele natta, og de første pusherne jeg så litt seinere på dagen hadde køller og gassmasker klare. En liten tettbygd danske m/pitbull flirtet, "God gang i gaden, hva?". For oss her oppe er det lett å glemme hvor mye trakassering Christiania egentlig har måtte tåle det siste året, og hvor forbanna folk der nede egentlig er. 2-3 razziaer pr. døgn kan gå på nervene til enhver.

Fra Christianshavn gikk turen til Nørrebro, hvor mer av det samme

preget bybildet. Ca. en kilometer av Nørrebrogade var strødd med utbrente bilvrak, og midt i gata sto en container. Det var godt å se at butikk-knusingen hadde vært disiplinert, jeg så kun to tilfeller av at lokale kjøpmenn hadde blitt skadet, mens bankene og supermarkedene hadde fått kjenne det. På utmerkede Demos, en bokcafe på St Hans torg fikk jeg ordnet soveplass på et kollektiv i Baldersgate; Bumzen. (Etterpåklok lekse til alle riot-surfere: Ta med sovepose og presenning, sov ute. Kaldt og jævlig, men å foretrekke. Forklaring følger). Gikk og sov, sto opp i kveldinga, gikk på utmerkede Blågårds kro ved Blågårds Plass, hvor den eldre garde samles. Et par øl, og på demo. På dette punktet var spenningen til å ta og føle på. Politi patruljerte hele Nørrebro i kolonner av biler, mens de lokale enten kom seg i hus eller sto i små grupper og skulte på snuten. Da vi gikk nedover mot sentrum, kunne jeg se folk gjøre seg klare i sidegatene. Så smalt det, gradvis.

Jeg skal spare leseren for de tøffe krigshistoriene, men tørt slå fast at jeg telte bål på minst 23 gatehjørner. Jeg anslå det til å ha vært minst tusen aktive på gata på det meste, i tillegg til hele Danmarks politistyrke. Det var en sprø natt, hvor jeg tilbrakte mesteparten av tida med å stikke av. Klokka var vel fire da jeg kom i hus, godt gassa og lykkelig. Lykkelig fordi vi hadde manifestert motmakt uten å ty til ekte vold, lykkelig fordi det ikke ble noe skyting, lykkelig fordi jeg hadde opplevd å gå på en gate tatt tilbake i protest mot represjonsamfunnet, sammen med andre folk forent i rettfærdig harme. Lykkelig fordi vi hadde sagt i fra. Dagen derpå kom svaret, i form av 40 riot-politi inn gjennom vinduet klokka 09.00 der jeg sov. De var ikke

lykkelige og fredsæle. Herfra og ut fikk ferien et lett Kafka-aktig preg, for det danske politi er ikke de som smiler og byr på morgenbrød i utrengsmål. Her starta de med å banke opp den minste av oss, stripe oss ned på gulvet, true med å kaste folk ut gjennom vinduet også videre. Ordren var tydeligvis å knuse hele huset, noe som ble gjort med grundighet, selv om det var et privat hjem. Flashback 80-tallets Oslo.

Det slo meg flere ganger hvor unge disse konstablene var, høye på adrenalin og aggresjon, røde fjes og fleskenakker, utvalgte som forlengede våpen av et system som har som mål å avskrekke flest mulig inn i passivitet. Det er ikke så mye å pistre over når du blir arrestert i en sånn situasjon (husk å sove ute!), men måten var sjokkerende: Klassisk politistat-teknikk, shock and awe, tåregass inn først, vill slåing med køllene. Hadde de ringt på hadde vi lukket opp, det hadde i tillegg gått fortere for alle involverte, men her var det tydeligvis gitt ordre om å være bad cops. Hva de trodde de skulle oppnå med det utenom å forhåpentligvis traumatisere en eller annen uskyldig er meg ytterst uklart. Så var det glattcelle i to døgn, opptil 21 mann på 3x3 meter hvitt rom. Det siste døgnet satt vi 7 stykk samlet, hvorav en var en

totalt uskyldig psykisk syk vest-afrikaner som satt stille og mumlet i ny og ne at han ville hjem. Totalt satt vi ca. 100 folk på en gammel arrest ute i Tårnby, og solidariteten og humoren blant de arresterte var upåklagelig. "Tårnby prison, you've been living hell to me" var en instant hit, og vi fikk i gang en ganske god protest mot McDonalds-maten de tvang på veganerne med å hive all søpla ut og få dem til å plukke opp.. Etter ca. 60 timer ble vi så sendt til orntli fengsel, Vestre.

Hadde de ringt på hadde vi lukket opp, men her var det tydeligvis gitt ordre om å være bad cops.

forts.på neste side

(forts fra forrige side)

Som sagt, det er ikke så mye å pistre om reint saklig at man kanskje må tilbringe noen dager i et lite rom når man deltar på sånne aksjoner. Sloss du med loven

får du en på kjeften igjen, oftere enn ikke. Det som derimot er intellektuelt interessant, er å se rettsmaskinen fungere i en krisesituasjon, og hvilke maktmidler som benyttes når du først er inne

i kverna. Forhørsretten som dømte oss til ytterligere 7 dager forvaring besto i en ca. 15 minutters lang rettsak hvor vi fikk konferere med advokat i 5 minutter først, tre klienter pr. advokat. Anklagen har en strafferamme på rundt to - 2- år og det fantes ikke en ransakelsesprotokoll så langt øyet kunne se. Osv. Etter 4 dager med to på cella ble vi kastet ut, uten noen kjennelse. Fulgt til flyplassen av to slipskledde menn, satt på flyet, hjem. End of journey.

Flere i GA-redaksjonen oppfordrer meg til å skrive et lite post-skript til denne rapporten, om hvorfor jeg forsvarer en såpass kraftig aksjonsform som eiendomsdestruksjon og gateopp-tøyer. Svaret er egentlig ganske enkelt: Man må sette foten ned et eller annet

sted. "Noen ting i verden er verdt å sloss for" sto på et banner som hang fra Ungeren før det ble destruert, og det er en ting i hvert fall undertegnede vil si seg enig i. "Man kan ikke leve av sympati", er et annet gammelt ordtak fra BZ-bevegelsen. Ungeren-kampen viser at den etablerte venstresiden er helt impotent i Danmark (og Norden) i dag. Hvor var sit-down aksjonene fra de 40-50 år gamle sosialister? Ingen steder. Foreldregenerasjonen gjorde nesten ikke en skit, med noen hederlige unntak av direkte involverte mammaer og pappaer. Fredelige demonstrasjoner ble klubbet ned uten noen særlig hørbare former for protester. Forhandlinger ble blankt avvist av politikerne, og Ungerens forsøk på å kjøpe huset til syv ganger markedsverdi ble avslått.

Så ble det ballade, og når det først smeller er det viktig at vi gjør det skikkelig, og derfor forsvarer jeg å dra på sånne aksjoner. Vi banket ikke tilfeldige politimenn eller skøyt: Vi tok tilbake bydelen og holdt den i protest mot det flertallsdiktaturet som krever at alt og alle skal være som dem selv.

Opptøyene i Køben kostet til sammen ca. 35 millioner kroner, og konsekvensene sikkert det samme. Penger er det eneste språket makthaverne forstår, og om det må utmattelsestaktikker og eiendomsødeleggelse til for å få makta til å slutte fred med sine barn, så får det så være. Voksne som velger å slå unga sine vet hva de får tilbake.

Av Ejit Rafiq

Hvite, europeiske menn

Av Jan-Ove Tuv, kitschmaler

Den 20. februar i år var en stor dag for elskere av klassisk musikk i Norge. Da opptrådte nemlig Wienerfilharmonikerne i Oslo Konserthus. Gjennom 165 år har orkesteret forfinet sin fremføringspraksis og sitt repertoar, og dets beste musikere spiller i Wiens statlige opera. Orkesteret kan skryte av flere titalls millioner publikummere, medlemmene utgjør nemlig vertskapet for Nyttårskonserter som hvert år sendes på tv. Evenementet utgår fra den tradisjonsrike konsertsal Musikverein.

Den samme dag filharmonikerne skulle opptre i Oslo trykket derfor Dagbladets kultursider artikkelen *I takt med sin gloriøse fortid*. Journalisten hadde intervjuet musikkstørrelser som Christian Eggen (pianist, dirigent og komponist) og pianisten Leif Ove Andsnes. Begge uttrykket dyp respekt for orkesterets prestasjoner. Eggen husker sitt første møte med dem: "En varm, rund enhetlig klang – det låt helt perfekt!". For ikke lenge siden kåret så syv europeiske musikktidsskrifter, et par radiostasjoner og en stor avis Wienerfilharmonien til Europas beste orkester. Musikere har lenge kunnet velge blandt verdens beste dirigenter. Om én dirigent melder avbud, overtar den neste umiddelbart.

Så skulle alt være bra. Når et orkester kåres til Europas beste gjør det tross alt jobben sin, som består i å spille veldig, veldig godt. Men alt er lissom ikke bra allikevel. I hvert fall ikke ifølge Dagbladet. Det forholder seg nemlig slik at Wienerfilharmonien "er og blir et mannlig, europeisk, hvitt orkester." 135 musikere. Alle hvite, alle menn og alle stort sett fra Wien. Ofte overtar sønn etter far. Anklager om rasisme og kjønnsdiskriminering svever i luften: "Hvordan kan et orkester som i generasjoner har vært elsket og respektert av en hel musikkverden for sine sublime prestasjoner leve med slike anklager?" (min uthevelse).

"Middelaldrende hvite menn som spiller musikk av døde hvite menn bedre enn alle andre?" Slik lød artikkelens ingress. De av leserne med kjenn-

skap til det amerikanske språk vil se at journalisten her henspiller på slenguttrykket "Dead White Men". Dette er et uttrykk som av og til brukes for å "stemple" dem som la fundamentet for den europeiske kulturarven: diverse grekere og renessansemennesker, Shakespeare og Ibsen, utallige mesener blandt konger og dronninger, samt adelige og rike opp igjennom tidene. Dette kan naturligvis gi opphav til mer enn ett spørsmål. Kan det f.eks. være slik at den opprinnelige europeiske kultur er et problem... i seg selv? Og hva angår dette med den hvite, europeiske mann, er han også et problem... i seg selv? Enn videre: Er nevnte Dagbladartikkel et særtillfelle, eller representativ for den moderne holdning til det man kan kalle den etnisk-europeiske kultur?

Det bemerkelsesverdige er nemlig journalistens bruk av visse ord som leseren umiddelbart forstår skal oppfattes negativt: middelaldrende, død, europeisk, hvit, mann. Dette kaller man på amerikansk vis å gjøre bruk av buzz

Det er meg knekkende likegyldig hvilken hudfarge, kjønn eller nasjonalitet piloten har, så lenge jeg kommer meg trygt frem!

words. Når man hører dem er man med én gang "på parti". Buzz words er altså uttrykk for hva samtidsviljen godtar – eller avviser. Slik sett overstyrer de faktisk hva menneskene selv ser og hører. Briten Norman Cohns bok *Europas indre demoner* omhandler hekseprosessene på 14-1600-tallet, og kan fortelle om de mer alvorlige

konsekvenser av denne særegne ordkategori. I tilfelle en kone ble beskyldt for hekseri, hjalp det ikke nødvendigvis at mannen hadde sett henne sove ved siden av ham om natten. Hennes jevne pust under dynen motbeviste ingenting. Hun kunne nemlig ha lagt en trestokk igjen i sengen som antok hennes form. Selv hadde hun fløyet ut av vinduet på vei til heksemøte for å koke barn og kysse djevelen i anus.

Nå er det ingen som har anklaget Wienerfilharmonikerne for slik utagerende livsførsel. De har bare spilt musikk veldig, veldig godt. Slik et orkester skal gjøre. Men i stedet for å glede seg over dette har man hengt seg opp i alt det som ikke har noe med deres oppgave å gjøre. Orkestermedlemmenes

hudfarge, kjønns- og etniske tilhørighet har blitt "anklager" det er vanskelig å forstå at de kan "leve med". Plutselig underkjennes all deres profesjonalitet. De vurderes som om de skulle være Det Norske Arbeiderparti med 40 prosent-

regel og ikke et orkester av verdensklasse hvor hvert enkelt medlem må tilfredsstille strenge, tekniske krav for å kunne inneha sin stilling, slik en pilot skal oppfylle kravene til flyversertifikatet. Og mens vi snakker om flyvere: Det er meg knekkende likegyldig hvilken hudfarge, kjønn eller nasjonalitet piloten har, så lenge jeg kommer meg trygt

frem! Alt annet er irrelevant. Når man så beskylder (!) Wienerfilharmonikerne for å være noe de ikke kan noe for, så har man faktisk legitimert bruk av hudfarge, kjønnsstilhørighet og etnisitet som akseptable argumenter mot mennesker.

Men jeg er enig i det bakenforliggende prinsipp for Dagbladets artikkel. Intoleranse er nemlig, sammen med egoisme, den mest baktalte av alle menneskets dygder. Det er intoleransen som setter oss i stand til å fornekte det som virker nedbrytende og negativt på oss. Det er den som får oss til å reagere mot urett, og det er den som spiller inn når vi avviser en stygg kvinne til fordel for en vakker fordi vi vil ha vakre barn. Alt annet er altruisme. Slike valg forutsetter at vi vet hva som er godt og ondt, og det forutsetter mye tankearbeid. Dermed settes standarden veldig, veldig høyt. Valgene jeg nevnte krever altså av oss at vi kjenner våre verdier, ja – de tvinger oss til det. Med andre ord: Intoleransen har potensialet i seg til å gjøre karakterfaste, integrerte og selvstendige mennesker av oss. Slik unngår vi, som Ayn Rand sier, å ofre oss selv – og andre! – for fellesskapets skyld. (En heldig bieffekt: Vi unngår den mentalitet som gjør den nasjonale og internasjonale sosialismen mulig). Men det er med intoleransen som med egoismen: den må oppdras og grunnlegges på kunnskap (for ikke å si respekt for kunnskap). Hvis ikke forfaller den til simpel rasisme. Og problemet med rasisme er paradoksalt nok at den alltid er politisk korrekt. På 1950-tallet var det like riktig å mishandle svarte "niggere" i Amerika som hvite "tyskerunger" i Norge.

Dette handler i bunn og grunn om fremskritt, og om hvordan det defineres. Samfunnet – altså staten – foregir å ville lære av fortidens feil. Visse spørsmål dukker derfor opp: Inntreir virkelig fremskrittet så snart fremmedhatet har funnet andre bytedyr? Hvor lenge tar det så før staten godkjenner også denne fråtsingen som "rasisme"?

Og hvem er da ofrene?

Ikkevold

En kjapp gaid ved Bjarne B

 -Aksjonsstrategi som tar sikte på å vinne motstanderen over, ved å utfordre dennes moralske stillingtagen, snarere enn å nedkjempe motstanderen med vold.

 -Er ikke synonymt med pasifisme, som innebærer en generell avstandtagen til krig og vold. Ikkevold er en aktiv kampform (basert på et anti-voldelig og imøtekommende sinnelag) som går inn for å konfrontere makta direkte gjennom aksjoner. Holdningen er å ikke kompromittere sine grunnleggende prinsipper, og heller ta imot bank enn å vike fra disse. For eksempel kan man nekte å flytte seg for bulldoserne som kommer for å ødelegge skogen/huset/elva. Trikket er å aldri gjengjelde vold med vold. Det er mulig å ikke være pasifist i enhver situasjon, og likevel gå inn for ikkevold som den mest effektive kampform i mange tilfeller. Selv svorne ikkevoldstilhengere går som oftest med på at selvforsvarsvold i ekstreme tilfeller er nødvendig.

 -Ikkevoldelige aksjoner har røtter langt tilbake i historien, sannsynligvis tilbake til menneskehetens demring, men har i moderne tid blitt særlig aktualisert gjennom Mahatma Gandhis tenkning. Gandhi fremholdt at ikkevold var basert på en grunnleggende vilje til å leve i sannhet (Begrepet satyagraha, ofte brukt av Gandhi, betyr noe slikt som "grep om sannheten". Merk at sannhetsbegrepet her peker til noe langt mer enn en rent objektiverende fastslåing av kjensgjerningene. Det er liksom mye snakk om en etisk eller praktisk sannhet; hva som er verdt å tilstrebe for det enkelte menneske; hva som lar deg forstå helheten i livet ditt). Alle mennesker er del av det samme hele, å utøve vold mot et annet menneske er å utøve vold mot seg selv. Det holder deg tilbake fra å realisere deg selv som menneske. I alle mennesker finnes en del av sannheten, og det er derfor livsfornektende/selvfornektende å fordømme en annen person som sådan. Handlinger, derimot, kan det være absolutt på sin plass å fordømme, og ved å vise at man er villig til å stå opp mot foraktelige handlinger utfordrer man andre mennesker til å ta inn over seg et imøtekommende sinnelag. Er dette upraktisk idealisme? Når man ser på Gandhis og hans tilhengers resultater i India, er vel en slik påstand heller latterlig. Indias selvstendighet fra det britiske imperium kom når den kom som et utslag av denne bevegelsens sterke ikkevoldelige engasjement.

 -Ikkevold krever enormt med disiplin, da man er avhengig av at alle deltakerne i aksjonen avholder seg fra vold også i krisesituasjoner. (Gandhi gikk til sultestreik for å avblåse en nasjonal sivil ulydighetskampanje mot urettferdige lover, etter at 22 politimenn ble drept av overivrige demonstranter i byen Chauri Chaura i 1922). Ofte kretser en ikkevoldelig bevegelse rundt karismatiske "ledere" som gjennom sitt eksempel inspirerer til etterlevelse. Samtidig ligger det i den ikkevoldelige tanke og handling en sikring mot autoritært lederskap. Ikkevoldelige forgrunnsindivider har bare innflytelse i den grad de

etterlever den ikkevoldelige ide. Ikkevold er således den naturlige aksjonsform for folk som til fulle vil etterleve det anarkistiske credo om at midlene skal stå i samsvar med målet.

 -Ikkevold krever også et nesten vanvittig mot. Det skal en del til å kunne ta store mengder deng uten å verken gi seg eller slå tilbake. Ikke er det av mangel på mot at man velger en ikkevoldelig fremgangsmåte. Det fortelles (kuriøst) at blant de dyktigste ikkevoldsaktivistene rundt Gandhi, var flere afghanske hardhauser med bakgrunn som krigere. Den tøffeste jobben er å være foregangsindivider, her som ellers, og etter hvert som bevegelsen vokser seg stor, blir risikoen for de involverte mindre og mindre. En stor ikkevoldsbevegelse er nærmest usårlig.

 -Særlig effektiv er en ikkevoldelig strategi overfor en moderne rettsstat, hvis (såkalte) grunnleggende verdier (som man skryter av å bygge på) stilles på prøve når politiet må hamle opp med ikkevoldelige demonstranter, fredelige mennesker som av samvittighetshensyn stiller seg i veien for loven. Ikkevoldens fortrefelighet ligger ikke nødven-

"Dersom du kommer i en konflikt som angår deg og dine verdier, og du erfarer vold eller fare for vold av en eller annen sort – vend da ikke det andre kinnet til. Fortsett rett og slett, rolig og behersket, med å forklare hva du står for, og prøv å overbevise den du snakker med." (Arne Næss gjengir Gandhis filosofi i boka Gandhi).

Løp, Fritjof! Fienden har satt inn ikkevoldsstyrkene!

digvis i det at vold forkastes som umoralsk i seg selv, men i det at den ikkevoldelige aksjonen har vist seg gang på gang å gi de ønskede resultater, og har drevet samfunnet i mer frihetlig retning. I moderne samfunn er vi alle tilknyttet statsmaskineriet på en eller annen måte, og den beste måten å oppnå endringer er ved å få støtte på et menneskelig nivå av så mange som mulig, slik at staten presses til å oppgi sin autoritet. Husk: All autoritet taper terreng dersom den ikke kan legitimere seg. Noen må være villige til å bære uniformene og til å gi ordrene for at staten skal kunne skyte.

-Ulike aksjonsformer som for eksempel kan inngå i ikkevoldelig motstand:

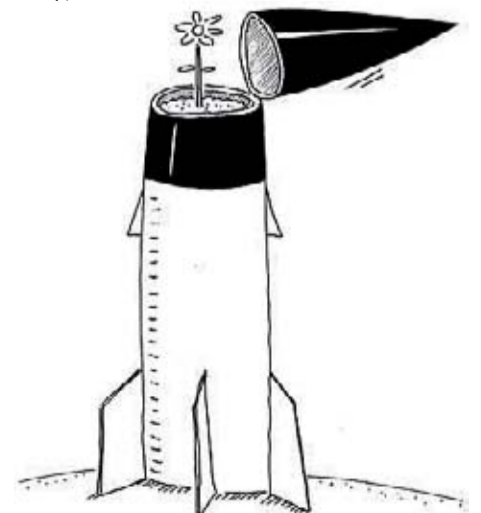
 *Forhandlinger *Appeller til motstanderen, symbolske handlinger *Voldgift *Agitasjon, demonstrasjoner *Sit-ins, sit-downs *Husokkupasjon *Streik, generalstreik *Omvendt streik (å arbeide uten tillatelse), fabrikkokkupasjon *Økonomisk boikott *Sosial boikott *Sabotasje *Sultestreik

*Skattenekting *Ikke-samarbeid *Sivil ulydighet defensiv (mot spesielle bestemmelser) b. offensiv (mot alle motstanderens bestemmelser) *Lammelse av samfunnet *Parallelt styre

 -En svært viktig ikkevoldsbevegelse er de amerikanske "borgerrettsbevegelsen" på 50- og 60-tallet, hvor Martin Luther King gjorde stor innsats for å mobilisere til ikkevoldelig motstand mot umenneskelige raselover. Luther King og hans medsamsvornes betydning for nyere amerikansk historie kan vanskelig undervurderes. Ikke bare den ikkevoldelige taktikken de ønsket resultater lovgivningen; vi ville sannsynligvis ha sett langt flere og verre voldelige utslag av rasemotsetningen i US om det ikke hadde vært for den ikkevoldelige borgerrettsbevegelsens presedens. Onde tunger vil ha det til at Luther King ignorerte klassemotsetninger, men dette er rett og slett ikke sant. Martin Luther King var opptatt av klasseundertrykkelse og dennes betydning for rasespørsmålet, men anså det for strategisk viktig å i første omgang fokusere på Jim Crow-love segregering, og mangelen på reell stemmerett for svarte. Denne strategiske overveien var langt fra dum, ett mitt skjønn.

 -Andre viktige ikkevoldskamper:

-Chico Mendes og gummiarbeidernes iherdige kamp mot storgodseierens avskogning i Amazonas.
-Ikkevoldelige aksjoner mot apartheid i Sør-Afrika, med Steve Biko som sentral forgrunnsfigur
-Aung San Suu Kyi og hennes likesinnedes aktivisme mot det brutale militærdiktaturet i Myanmar/Burma
-Alta-aksjonen i Norge.
-Folkemengdens riving av Berlinmuren 1989.
-Utallige ikkevoldelige streiker i arbeiderbevegelsens historie.
-Opprettelsen, og opprettholdelsen, av fristaden Christiania.
-Kvekerne feide med puritanerne for religiøs toleranse, Massachusetts, slutten av 1800-tallet. -Kvekerne m fl. s innsats mot slaveriet i USA.
-Katolikkens utholdenhet mot Bismarcks Kulturkampf 1871-72.
-Folkereisningen mot nyliberalismen i Oaxaca, delvis organisert som APPO, ser også nå ut til å ha antatt ikkevoldelige former.

ANARKISME OG IKKEVOLD

"Retferdighetens sak er menneskehetens sak. Dens forkjempere kommer til å strømme over av altomfattende godvilje. Vi kommer til å elske denne saken, fordi den fører til menneskelig lykke for alle. Vi kommer til å elske den, fordi det ikke finnes et levende menneske som ikke vil bli lykkeligere ved at den nærmer seg gjennom en naturlig og fredelig utvikling. Den viktigste grunn til at den er blitt forsinket, er dens tilhengers feil, dette preg av grovhet, bestialitet og ubøyelighet som de har gitt til det som i seg selv er ren vennlighet. Mer enn noe annet har dette forhindret den store mengde vitebegjærlige fra å gjøre den til gjenstand for tålmodig undersøkelse. Den stadig økende skare tilhengere av likhet må sørge for å fjerne denne hindring for at deres sak skal vinne fram. Vi har bare to klare plikter, og hvis vi legger dem fram riktig, er de ikke til å ta feil av. Den første er en utrettelig oppmerksomhet på retferdighetens store redskap, fornuften. Vi må legge fram våre synspunkter med den ytterste åpenhet. Vi må forsøke å prege dem inn i andres bevissthet. I dette forsøket må vi ikke gi etter for noen motstand. Vi må kvesse våre intellektuelle våpen, forøke vår beholdning av kunnskap, være gjennomsyret av en kjensle for storheten i vår sak, og stadig øke den åndsnærværelse og selvkontroll som gjør oss i stand til å yte våre prinsipper retferdighet. Vår andre plikt er simpelthen å beholde vår sinnsro."

William Godwin: Om politisk retferdighet, 1793

Anarkisme og ikkevold, det er uten tvil begreper som for mange ikke har noe med hverandre å gjøre. Likevel hører anarkismen med, når det skal redegjøres for ikkevoldstankens historiske forutsetninger. Som politisk bevegelse har anarkismen sitt utgangspunkt i Frankrike i tida omkring de to revolusjonene i 1830 og 1848. Anarkismen finner sin berettigelse i brytningen mellom den eksisterende liberalisme og den gryende sosialisme under Marx og Engels ledelse. Anarkisme er den politiske utforminga av den psykologiske motstanden mot autoritet i enhver form. Anarkistene betrakter så vel liberalismen som sosialismen som utilstrekkelige; der liberalistene ønsker frihet, skjer det på likhetens bekostning, og der sosialistene ønsker likhet, skjer det på frihetens bekostning. Sann frihet og likhet kan kun oppnås i et autoritetsløst kollektivt samfunn, hvor den størst mulig individuelle frihet skulle være sikret samfunnets deltakere. Derfor reiser anarkistene seg både mot det borgerlige samfunnet med sitt representative demokrati og mot det sosialistiske samfunnet i form av "proletariatets diktatur". I begge tilfeller har staten som institusjon vokst seg sterk, den utgjør det autoritative prinsipp, den er et maktmonopol som i siste instans gjør enhver tale om frihet illusorisk.

Anarkistene motarbeider derfor, i et hvilket som helst samfunn, alle de trekk som til syvende og sist utgjør forskjellige former for autoritet, f. eks. sentralistiske institusjoner, byråkrati, den private eiendomsretten ("eiendom er tyveri"), kirken, det representative demokrati osv. –Følgelig har anarkistene alltid vært motstandere av krig, selv om ikke alle nødvendigvis har motsatt seg vold. Krigens organiserte vold og ødeleggelse ser anarkistene som en enormt forstørret utgave av statens vold på andre områder, en vold som ligger innebygd i statens autoritet. For anarkister er vold det tydeligste eksemplet på en persons bruk av makt over en annen, og derfor klart i strid med anarkismens egentlige innhold. Dette betyr imidlertid

ikke at alle anarkister har vært pasifister, snarere tvert imot. Men hvis man ser bort fra disse utypiske anarkistene, gjelder det, at volden av anarkismen har vært betraktet som formålsløs og samtidig i strid med anarkismens ide, uansett i hvilken sammenheng den måtte forekomme. Bruken av vold skader formålet, viser historien, idet ingen revolusjoner er sikret ved vold, tvert imot, jo mer vold, jo mindre revolusjon.

Da anarkismen av prinsipp er udogmatisk og antiautoritær, betyr det, at grupper med varierende politisk og organisatorisk siktemål har kunnet rommes heri. Forskjellen har vært betinget av forskjellige synspunkter, i første rekke hva angår den samfunnsmessige struktur, som man ønsker fremmet. Ytterpunktene er her den rendyrkede individualisme, egoisme og nihilisme, som står i sterk kontrast til den andre polen, den sterkt organiserte kollektivismen, kommunisme og syndikalisme. Det er således vanskelig eller umulig å bestemme anarkismens politiske linje, også når det gjelder vold kontra ikkevold. Hva man derimot nødvendigvis må anerkjenne, er at mange enkeltpersoner og grupper av ikkevoldelig eller pasifistisk observans har hatt en snever tilknytning til anarkismen eller har lært av denne.

Leo Tolstói (1828-1910) må nevnes i denne sammenheng. Han betraktet ikke seg selv som anarkist; ikke desto mindre er hans samfunnsoppfattelse ekte anarkistisk. Han fordømmer den eksisterende autoritære samfunnsordningen, foreslår en ny libertær ordening, og anviser gjennom hvilke metoder den kan oppnås. Et kristent syn preger Tolstói gjennom hele hans liv,etsyn, som dog er rasjonalistisk, sosialt og konfesjonsfritt; han fordømmer kirken, som har forvrent Jesu lære. Han søker sitt gudsrrike i kjærlighetens og retferdighetens verden, idet han finner støtte for sin pasifistiske holdning i Bergprekenen: vold skal ikke gjengjeldes med vold.

Tolstói skjelner dog mellom en regjeringens vold, som er helt og holdent av det onde, fordi den er overlatt, og et revolusjonerende folks vold, som, skjønt delvis et onde, dog bunner i uvitenhet. Men den eneste virkningsfulle måte å forvandle samfunnet på er gjennom fornuft, gjennom overtalelse og eksempel. Den som ønsker å avskaffe staten må holde opp med å samarbeide med den, nekte å gjøre militærtjeneste, nekte å opptre som nevning og nekte å betale skatter. Å nekte å lyde (sivil ulydighet) er med andre ord Tolstóis store våpen.

En av Tolstóis best kjente pasifistiske skrifter er "Kast våpnene bort", skrevet til en gruppe svenske fredsarbeidere i forbindelse med avholdelsen av en nedrustningskonferanse i Haag i 1899. Konferansen var innkalt på oppfordring av den russiske tsar og blir i brevet stemplet som et hyklersk paradenummer, iscenesatt for å berolige massene.

Tolstóis anarkistiske ideer og ikkevoldstanker har hatt en vidstrakt og mangesidig innflytelse. Tusenvis av russere og ikke-russere ble hans lidenskapelige disipler og dannet tolstoianske kolonier basert på felles økonomi og asketisk levevis, både i og utenfor Russland. De anarkistiske pasifistene i Holland, Storbritannia og USA er utvilsomt påvirket av Tolstói. Under 2. verdenskrig inntrådte mange engelske pasifister i ny-tolstoianske samfunn, hvorav imidlertid

bare et fåtall forble aktive etter krigens opphør. Det mest imponerende eksemplet på Tolstóis innflytelse i den vestlige verden er, ironisk nok tatt i betraktning hans mistro til organiserte kirker, den romersk-katolske gruppen i USA med tilknytning til tidsskriftet "Catholic Worker" (utkom i 1930-årene) og den betydeligste representant for kristen anarkisme, Dorothy Day.

Den betydeligste enkeltperson som har lært av Tolstói, er uten tvil Mahatma Gandhi. Gandhi var påvirket av flere av de store anarkistiske tenkerne. Hans ikkevoldsteknikk vokste for en stor del frem under så vel Thoreaus som Tolstóis innflytelse, og han ble oppmuntret i sin ide om et land av bysamfunn [dvs. selvstendige landsby- og nærsamfunn O.a.] gjennom lesning av Peter Kropotkin, en annen av 1800-tallets store anarkister.

En gjennomgang av anarkismens organisasjons-, propaganda- og aksjonsformer vil ytterligere avrunde bildet av en sammenheng mellom anarkisme og ikkevold. Anarkistene skjelner mellom "handlingens propaganda" og "direkte aksjon". I 1890-årene ble de anarkistiske terrorhandlingene som stadig sverter anarkismen betegnet "handlingens propaganda", mens uttrykket i dag omfatter handlinger som enten er positivt ikkevoldelige eller i det minste uvoldelige. "Sit-downs", "sit-ins", tradisjonelle demonstrasjoner, byger av sjenerende spørsmål og liknende kommer inn under denne kategorien. Med "direkte aksjon" mentes opprinnelig rett og slett aksjoner som ikke fulgte det politiske spillets regler, og som ikke ble utført indi-

rette gjen-
nom repre-
sentanter,
men direkte
av de folka

som er mest berørt av forholdet og med sikte direkte på situasjonene, med det formål å oppnå en betinget suksess straks, og ikke bare omtale. Streiker, boikott og ikkevoldelig sabotasje hører til denne gruppen, så vel som f.eks danske aktivisters boligaksjoner. Gandhi anvendte også uttrykket "direct action" i forbindelse med sine kampanjer, som innebar både sivil ulydighet, streiker og boikott.

Anarkisten vil alltid foretrekke direkte aksjon, fordi den i seg selv er et uttrykk for reaksjon mot en maktfaktor på det tidspunktet og i den situasjonen denne makta ytrer seg. Den direkte aksjon er den normale aksjon, en aksjon som gjensker seg selv og vokser med bruken av den, i motsetning til den indirekte, den som utøves gjennom organisasjoner og institusjoner.

Formålet med denne artikkelen har ikke vært et forsøk på å sette likhetstegn mellom anarkisme og ikkevold. Ei heller har det vært meningen å påstå at det ene er en følge av det andre. Det har –derimot– vært hensikten å peke på de historiske forbindelsene mellom anarkismen og ikkevolden, å peke på likheten i de ideene og tankene som har betinget anarkisters og ikkevoldstillhengers politiske tenkning og handling gjennom snart 200 år.

Valdemar Vibe Petersen

(Artikkelen er originalt et kapittel med tittelen "Anarkisme" i boka "Ikkevold – ide og virkelighet", red. F. Sjøgaard Andersen, Rhodos Forlag, København, 1975. Til norsk ved BB.)

Til den autonome bevegelsen:

Hvorfor ikke satse på ikkevold?

Ungdomshuset i Nørrebro er revet. Lovens stygge ansikt har vist sitt sadistiske grin i snutens kølleslag og bulldosernes brutale fremadskriden. En statlig makt demonstration mot det selvstendige initiativ, på vegne av den private eiendomsrett. Et støvelspark i trynet på lokalt selvstyre, på alle som motsetter seg sentralmaktas bestemmelser og ønsker å bygge noe fra grunnen av. Et rått bombetokt mot mennesker engasjerte nok til å ta i bruk de midler som står dem til rådighet for å skape samfunnet nedenfra. Med dette har den danske staten veltet opp mer sinne og forargelse enn den har godt av, og den autonome bevegelsen fra hele Europa står sammen om å by sentralmakta den motstand den fortjener. Engasjementet og solidariteten er overveldende, dette er mennesker som vil kjempe også når oddsene er mot dem.

Samtidig skinner TV-skjermene i de tusen hjem med bilder ikke av politivold, men av demonstranter som, tilsynelatende uten respekt for menneskeliv eller sitt eget lokalmiljø, slenger om seg med brostein og molotov-cocktails; sinte fanatikere i sorte masker villige til å sette sine medmenneskers liv og helse på spill i kamp for sin ide (Ungdomshuset).

Lyer disse bildene, fordi de ikke er i stand til å vise ideen om Ungdomshuset i all dens virkeliggjorte prakt, fordi de ikke kan fremstille forhistorien med 25 års aktiv bruk av huset og dets betydning for Københavns politiske offentlighet? Fordi de ikke gir eksempler på politivolden som demonstrantene har opplevd ikke bare under de siste tumultene, men også jevnlig så lenge Huset har eksistert? Vel, om bildene ikke akkurat er løgn, så er de et selektivt utvalg, et utvalg som taler mot den autonome bevegelsens sak. Skal man skylde på den kommersielle pressen for ikke å stille det hele i et maktkritisk perspektiv? Gjerne det, men i så fall; hva gjør vi med det? Hva blir neste steg for den autonome bevegelsen for å endre på dette klimaet?

Tenk om folk i stedet for bildene av molotov-cocktails fikk se bilder av ikkevoldelig motstand, av men-

nesker som ikke flyttet seg mens politiet trakk køllene og dengte løs. Tenk om maktas sanne ansikt slik ville blitt avslørt som det grimme purkeffeset det er, uten forvirrende voldelige geberder fra demonstrantenes side. Hva da? Kan man tenke seg ringvirkninger inn i bystyret, inn i regjeringsmaskineriet? I et slikt scenario ville snutens fremferd blitt fordømt av samtlige normale borgere som ikke har fått sin menneskelighet fullstendig spylt ut av dem ved hjernevask. Kunne i så tilfelle Fogh-Rasmussen & co ha fortsatt som de gjør, mot Ungdomshuset og mot Christiania, eller ville alt dette gi dem virkelig alvorlige legitimeringsproblemer?

Jeg bare spør, men svaret synes meg ganske klart

å være et man kan lære av.

Og dette handler ikke bare om dagens mediebilde (som er viktig nok når man tenker på den innflytelsen det kan ha for nettopp dagens viktige politiske beslutninger), men også om den langsiktige fremtida for selvstyrebevegelsen og frihetlige initiativ. Selverkekonservative folk som uten å blunke fordømmer alle politiske visjoner som fanatisme og sidestiller husokkupasjoner med bolsjevisme, blir stumme når man påpeker de politiske visjonene til ikkevoldelige forgrunnsmenn som Gandhi og Martin Luther King. Ikkevold er en sann frihetlig aksjonsform, som til tross for at den forutsetter fullstendig disiplin i aksjon (ikkevold fungerer bare dersom alle aksjonistene er enige om den), aldri kan basere seg på indre maktbruk. Ikkevoldelige bevegelser har unngått å utvikle seg i autoritær retning der de voldelige har gått i fella gang på gang.

Her til lands er vi (fremdeles) så heldige å ha et relativt mildt politivesen. Dette er noe som bør utnyttes til fulle. I stedet for å provosere makta til stadig strengere tiltak mot "voldelig oppvigleri", kunne man slå bena vekk under autoritetene ved ikkevoldelig aksjon. På

den måten fremstår alt preiket om frihet som alvorlig, ment også for utenforstående, og myndighetene vil ikke kunne annet enn å tilbakekalle styrkene i de demokratiske toleransens navn.

Nå var ikke kamphandlingene i Køben så utpreget voldelige som propagandamediene vil ha oss til å tro. Det er stor forskjell på eiendomsdestruksjon og vold mot mennesker. Den første av disse aktivitetene kan absolutt forsvares som ledd av en ikkevoldelig aksjon. Men dersom man skal komme noen vei med en ikkevoldsstrategi må man være klar på at det ikke er

vold man drive med. Molotov cocktails mot politiet er derfor ingen god ide uansett om poli-

tibilene er brannsikre panservogner military style. Signaleffekten er viktig her. Og hvorfor ikke i sammenslengen bytte ut de sorte maskene med kaninkostyme og klovnemasker, og slik vinne koselige husmødre og fredelige dyrevenner over på sin side?

Hvorfor ikke satse på ikkevold? Hvorfor ikke gå inn for denne langt mer effektive strategien, som dessuten står mer i tråd med målet om et frihetlig samfunn. Attpåtil unngår man å sette folks helse i fare, noe som burde veie tungt for alle som bryr seg om andre mennesker. Ikkevold er ikke passivitet, det er en kampstrategi med imponerende historiske meritter. Den autonome bevegelsens situasjon i dag er helt perfekt for en ikkevoldsstrategi. Staten strammer grepet, men vil neppe ennå kunne bruke livsfarlige metoder mot en ikkevoldelig aksjon. De autonome i Nørrebro og over hele Europa har vist at de har entusiasme og motet til for å stå opp mot staten. Med overbevisningen om ikkevoldens gyldighet og de selvdisiplinen som kreves for å gjennomføre den i praksis, ser jeg for meg at virkelig store forandringer kunne blitt gjennomført i dette samfunnet. Vil det skje? Hvem er med meg?

Bjarne Benjaminsei

Sanitetskvinne på afrikansk

Hvite mennesker hjelper svarte mennesker, ikke sant? Det er liksom det som er Afrika. I hvert fall i norske media. Historier om afrikanere som hjelper afrikanere er redaktørene mindre interessert i.

Tekst og foto: Sigurd Aarvig

Fortellingen om Hilma og hennes gode hjelper Wilhelmina er en skikkelig gladhistorie. Den kunne gått rett inn i ethvert norsk ukeblad og mange aviser, eller i hvert fall i bladene til hjelpeorganisasjonene. Bortsett fra én ting: Det er ingen nordmenn og heller ingen norske gaver med i denne historien. Og ingen nyhetsvinkling.

Den eneste forbindelsen til Norge er fortelleren, som kjører en leiebil på slingrete sandspor nord i Namibia sammen med en offentlig ansatt sosialarbeider. Rosalinde skal vise meg et eksempel på organisering av frivillige hjelpere i en afrikansk landsby.

Hun bryr seg

Ovambokvinnen Wilhelmina Nanguti i landsbyen Iikuku har latt seg verve til å hjelpe funksjonshemmede. Hun er en slags sanitetskvinne på afrikansk og bruker av sin tid uten å motta noen lønn.

– Mennesker med funksjonshemming har vært her lenge, men ingen har tatt seg av dem. Jeg hjelper dem med å skaffe identifikasjonspapirer så de

kan søke om uføretrygd. Problemet er at legene ikke bryr seg om dem. Funksjonshemmede blir sett på som verdiløse, og de mangler talspersoner, forteller Wilhelmina.

Hun organiserer inntektsgivende arbeid som jordbruk og kurvfletting og hjelper til med å selge varene. Hun har fått opplæring av Rosalinde.

– Systemet med frivillighet fungerer ikke så godt blant fattige familier. De fleste har nok med seg selv. Wilhelmina er en av de sterke som har fortsatt, sier Rosalinde.

Prosjekt No1 står på det lagerhuset som rommer gresskar og sorghum. Hilma og Wilhelmina syns det er verdt en sang.

Ville dø

Vi kjører til en husklynge hvor Hilma bor. Hun er 48 år og dyktig på krykkene. Den ene krykken er av tre, den andre av den mer moderne typen i metall. Hilma vet ikke hvorfor beina ble slik de er. 25 år gammel, etter å ha født to barn, fikk hun tuberkulose. Sykdommen satte seg i ryggen, beina ble ødelagt. Hun havnet på et sykehus hvor hun ble i to år. I Namibia er det ofte slik.

Pasienter på sykehus som ikke blir kurert, blir bare boende der. Mannen døde mens hun var på sykehuset. En tante tok seg av barna.

– Hilma holdt på å gi opp. Hun ville bare dø, forteller Rosalinde, som oversetter for meg.

– Så la hun alt i Guds hender, og han gjorde at hun ville fortsette å leve. På Guds nåde kom hun hjem og ble så glad over å se barna igjen, så lykkelig over å være tilbake.

klær av.

De går til grønnsakhagen hvor bare de mest hardføre plantene har overlevd tørken. – Vi mangler vann, forklarer Wilhelmina. Inne i lagerhuset av mur ligger likevel gresskar, sorghum og rotfrukter. Wilhelmina peker stolt på utsiden av murhuset, hvor hun har malt på haltende engelsk: "OSP Nakole Prosjekt Iikuku No1". Hvor er nummer 2, spør jeg. Kvinnene ler så de rister. Så bryter de ut i en sang igjen, klapper og danser.

Nysgjerrigheten

Jeg reiste på min første reportasjetur til Afrika i 1979. Jeg besøkte bistandsprosjekter hvor ansatte i Norad jobbet. Etterpå solgte jeg over 30 reportasjer til norske aviser etter den enkle oppskrift: Nød – nordmann hjelper – utvikling. Hvis nordmannen var trønder, gikk reportasjen til en trønderavis. Reportasjen om prestesønnen fra Smøla ble solgt til en avis på Nordmøre. Kvinnen fra Skien fikk oppslag i Telemark Arbeiderblad. Erfaringer fra senere reportasjereiser har fortalt meg det samme: Vi elsker å lese om nordmenn som hjelper fattige stakkarer "der nede", og aller helst i forbindelse med en innsamlingsaksjon eller noe annet som pågår her hjemme.

Etter hvert har jeg blitt mer interessert i grasrotprosjekter der folk hjelper folk uten at det er hvit bistand til stede. Dessverre er ikke nysgjerrigheten på denne typen fortellinger like stor i norske medier. Tenk på det neste gang du ser et TV-innslag eller en avisreportasje fra Afrika. På en eller annen måte ligger vestlig politikk, penger eller noen hvite mennesker bak reportasjen. Dermed sitter vi igjen med inntrykket – hvordan skulle de greid seg uten oss?

Prosjekt No1

De tre kvinnene folder hendene og takker Gud. Jeg bøyer hodet i respekt, folder hendene mine og mumler noe jeg også. Så ler de, synger og klapper i hendene. Inne i huset som er bygd av kvister, står en symaskin som Hilma har fått på et arbeidstreningssenter. Hun syr kjoler og selger dem. En del av kundene gjør ikke opp for seg, men de fleste betaler heldigvis. Hilma får tøyestykker av Wilhelmina som hun syr

-Folk uten humor tar ingenting alvorlig...

Humor kan skaffe deg venner. Humor kan skaffe deg fiender. Humor kan drepe deg. Humor kan gi deg barn. Humor kan gi deg tumor. Humor kan gi deg humor.

Det finnes sannsynligvis et gen for humor. Noen mennesker mangler dette genet, og slike mennesker er ytterst vanskelige å forholde seg til. Mennesker med makt vet at humor kan utfordre makten. Derfor er politikere de ivrigste lytterne til radioens satireprogrammer. Det verste politikerne kan si til folk som lager satire om dem, er at det er en ære å bli parodierte. Da har satiren etter min mening spilt fallitt. Svært få politikere eier selvironi. De som har det, eksponerer den iallfall ikke offentlig, for det ville være det samme som å innrømme feil.

Dagfinn Nordbø, humorist

STØTT DE FENGSELEDE

I KØBENHAVN!

Etter oppstanden i mars sitter det fremdeles mange fengslede kamerater. Anarchist Black Cross i København hjelper disse med juridiske og andre problemer. Dette er ikke gratis. Send derfor alle pengene dine til :

ABC
Postbox 604
2200 Copenhagen N
Denmark (only letters)
e-mail: info@blackcross.dk
www.blackcross.dk

Eller bankkonto (8401) 10 79 237
Kontooverføring til Danmark kan være kinkig, spør i banken om du lur.

Heksejakt eller heksemakt?

Gerd-Liv Valla gikk av som leder for LO 9. mars, en dag etter Kvinnedagen. En intern granskningsrapport ga medhold til Ingunn Yssen som mobbeoffer og til Gerd-Liv Valla som sjefs mobber. Er fortellingen om Yssen-Valla saken beretningen om en heksejakt på Valla eller en fortelling om heksemakt under den onde Valla?

Etter at snille Yssen sto frem som mobbeoffer under den onde Valla har en hel sørgemarsj av gråtekoner fra byråkratiet vandret i prosisjon gjennom media som Salem-lignende hekseofre og pekt på heksen Valla som gjennom forskjellige forbannelser (bokstavelig talt!) har kastet sin onde fortryllelse over dem. Bl.a. «Jern-Ellen» Stensrud, 1. Sekretær i LO, som forteller i VG 24.02 at hun «brast i gråt da hun foran granskerne forklarte seg om sitt elendige forhold til Valla.» Og som alle hekseofre hevder de å være skadd. Ifølge VG 24.02 sier LO-sekretær Rita Lekang at hun «i lengre perioder slet med omfattende søvnproblemer, vanskeligheter med å klare å spise, magevondt og svekket konsentrasjonsevne» under Vallas regime.

Under enhver heksejakt i middelalderen var den vanlige beskyldningen at de som ble anklaget for hekseri var barnehatere, noe av det verste du kan være i enhver kultur til enhver tid. Ofrene for middelalderens heksejakt ble beskyldt for å spise barn, bortføre barn, eller forhekse dem.

Valla-saken begynte i VG 11. 01 med følgende fete typer på forsiden under et bilde av Yssen: »Jeg Ble Mobbet Av Valla Fordi Jeg Var Gravid». Ifølge Yssen hadde Valla sagt «Det var ikke en del av planen at du skulle bli gravid.» Valla blir her portrettert som en moderne heks, en Kvinne som misliker kvinnekollegers graviditet, og derav

skulle hun være en implisitt barnehater. Og enda verre, en kvinnekorrrekt holdning er det ikke i forhold til kvinnettigheter som svangerskapspermisjon, barneomsorg og Den Gode Mor. Heksekonteksten blir komplett i VG 17. januar når Berit Reiss-Andersen sier om Valla «...hun skaper frykt rundt seg...».

MAKT

Hvis dette dreier seg om kvinnemakt så må man lure. I mange tiår i Norge har vi gjennom feministisk retorikk fått definert kvinnemakt som noe positivt. Men i Valla-Yssen saken åpenbarer det seg en hel haug av sutrende gråtekoner. Vi har en kvinnelig forsvarsminister. Vi får håpe at hun ikke springer gråtende inn på kontoret sitt hvis Norge blir invadert av en fremmed makt. Dette sagt fordi det er lite sannsynlig at Valla-saken dreier seg om mobbing alene. Gerd-Liv Valla ble kåret til Norges mektigste kvinne for noen måneder siden og like etterpå blir hun fremstilt som en moderne heks. I dag er hun ute av maktens korridorer. Valla har vært LOs lille Cæsar som har blitt dolket av flere aktører: Også du min puddel Jens-Arbeiderpartiet hadde bruk for Valla og LOs støtte da de var ute i kulden som opposisjonsparti. Inne i varmen i regjeringslokalene blir pusten av Vallas regime for nærværende i nakkehårene til Jens & co. Derfor tar AP en liten Brutus på Valla og dolker henne ut av posisjon. Politikk er det muligens kunst, og for mye makt hos en person har alltid i politikens historie vært utgangspunktet for mulige palassrevolusjoner.

Dessuten er maktbegrepet i dag ikke som før. Av en mektig mann/kvin-

ne kreves det i dag folkelighet, gjerne i demagogisk form av påtatte personlige svakheter. Kjell Magne Bondevik fikk som statsminister i sin tid masse varme og støtte da han sto frem og fortalte om sine psykiske problemer. Dette skaffet ham sympati, han var bare svak og sårbar som oss alle. Men samtidig er dette en påpekelse av hvor uinteressant Norge er som politisk område: hadde f.eks. det fremste statsoverhodet i Kina, India, USA, England m.fl. stått frem som et menneske med psykiske problemer, ville det skremt vettet av både landets innbyggere og dets naboer. Men Norge spiller ingen rolle hverken for seg selv eller andre, dette landet er bare en pyntenasjon i verden, så vårt fremste statsoverhodes helseproblemer blir aldri et politisk problem, bare et utslag av folkelighet.

Men Gerd-Liv Valla var sjef for LO, en jobb med få pyntemuligheter. I vår tid må en LO-leder ta stilling til problemene ved globaløkonomien, markedsliberalismen, outsourcing, sosial dumping - ikke noe jobb for en følsom pusekatt. Ei heller falt Valla for latterlige fristelser slik LO-topper før henne hadde gjort: man fikk ikke se henne på yacht-cruise med multimilliardærer fra Aker Brygge. Vallas tabbe var at hun var sterk både på utsiden og innsiden: hun burde fulgt de politiske tricks i vår tid: på utsiden vært svak, sårbar, empatisk, godmodig, mens hun egentlig, skjult på innsiden, ville vært sterk, rå, hard, gjerne ond - fordi i vår politiske tid så «ser» folk bare politikens representasjoner og ikke dens resultater. Eks: Den kristne og nestekjærlige Kjell Magne Bondevik var statsoverhode for en regjering som bl.a. tok fra de arbeidsledige feriepengene deres, økte antallet vinmonopol i Norge, gjorde norske arbeidstageres

rettigheter mere usikker - Kjell Magne Bondevik var den omvendte Robin Hood, noe som neppe vil bli husket av den generelle velger. Han var jo så sårbar. En ekte pusekatt.

HEKSEJAKT

Er Valla-saken en klassisk heksejakt? Da bør vi ha to tanker i hodet på en og samme gang historisk sett: De som ble utsatt for en heksejakt i middelalderen var enten, som flertallet, uskyldige ofre, eller, som mindretallet, selverklærte hekser, som praktiserte samfunnsskadelig virksomhet. En heksejakt kan altså i marginal mengde være berettiget hvis den rammer rett. Men hvilken objektiv granskning har Valla blitt utsatt for gjennom granskningsorganisasjonen under ledelse av Jan Fougner - en tidligere Høyremann? De tingene som har felt Valla er «beviser» som i en rettssal ville blitt kalt indisier: rykter, sladder, løse uttalelser, fortrolige hysj-hysj-samtaler fra de lukkede rom. Den politiske journalistikk i Norge er ikke mye å rope hurra for, men hvis det finnes noen politiske journalister med guts som ikke er redde for å bli utstøtt fra den politiske korrekthets varmestue så vil Valla-saken bli en eller flere gode bøker som kan skrives i fremtiden, hvor bl.a. politiske konstellasjoner, makttrigger, nyttige idioter og organisasjonshensyn ville være sentrale punkter. I mellomtiden kan vi se om Valla flyter eller ei.

Av Geir Levi Nilsen

Utakknemlig publikum

Det sies at Bob Dylan som ung i New York tidlig på 60-tallet gikk fra middel-mådig til briljant på få uker (som det ikke er gjort rede for). Legenden sier at Dylan brukte ukene klokt da han oppsøkte den berømmelige Korsveien gjort kjent av bl.a. Robert Johnson for å bytte sin udødelige sjel mot Rock 'n' Roll.

Hadde Dylan oppsøkt veikrysset på ny før han entret scenen i spektrum? Jeg velger å tro det, for Dylan spilte blues som jeg aldri har hørt ham spille den før, glitrende servert av det stødige backingbandet hans. Det startet friskt. Jeg gikk desverre glipp av første låt, for etter 15 minutters fundering rundt hvorvidt jeg skulle ta meg bryet å kjøpe en øl eller ikke, begynte Dylan å spille i det jeg, etter å ha krabbet, klatret på stolrygger, tråkket på tærne og på andre latterlige måter forsert tilskuere, nådde fram til ølkrana. Etter mye om og men klarte jeg å finne igjen meg sjæl i labyrinten Oslo Spektrum forvandles til etter at lyset slokkes.

Da jeg omsider fikk plantet baken min i mellom de 2 gamle skreppene som flankerte meg, kom mine definitive favoritter som druer på en snor: *Don't*

Think Twice, It's Alright startet rimelig laidback men utviklet seg til det reiste blue inferno. Så kom *It's Alright, Ma (I'm Only Bleeding)*, som er noe av det råeste, særeste og beste elektiske jeg har hørt gjort med opprinnelig akustikk noensinne. Deretter *Highway 61 Revisited*, pur Rock 'n' Roll. *Times have changed*. Fett. Så kom et par låter fra den nyeste skiva, *Modern Times*, som jeg ikke hadde hørt. Hadde dessverre ikke gjort hjemmeleksa mi, Kjære Leser...

Etter disse plukka Dylan opp øksa si og spilte en rimelig ordinær versjon av *Tangled up in Blue*. Mao, Dylan gjorde jobben sin, og holdt showet gående i halvannen time.

Godt var det at Dylan hadde avlagt Korsveien et nytt besøk, for dette var virkelig publikum fra Helvete, eventuelt folk som aldri hadde vært på rock-konserter før. Arrangørene må til en viss grad ta skylda for oppførelsen til publikummet når de bare legger opp til sitteplasser. Dette kan, som det gjorde fredag 30. mars, legge en feit demper på vibbene! Når jeg nå først har lagt meg på en linje jeg ikke hadde tenkt til ved å

spy ut unnskyldninger for publikum, så føler jeg ikke for å dra det særlig lenger, så ... først, når lydmannen spiller kjip klassisk musikk over høyttaleranlegget, behøver dere IKKE klappe etter hvert spor. Hvis det kommer klassisk musikk fra høyttalerne, betyr ikke det at Bob ligger bak en høyttaler og gnikker på en bratsj eller ei fele. For det andre: Dere piper for faen ikke for at Mr. Dylan gir beng i å spille *Blowing in the Wind* og *Mr. Tambourine Man*.

Til de gamle skreppene som flankerte meg: Jeg har ikke brukt 600 spenn for å gjøre noe sprøtt som - hva vet jeg? - sprengte tribunen hinsides. Ei heller har jeg investert 600 i en god opplevelse + anmeldelse til GA for å stjele veskene deres! Så hva med gjensidig respekt? "The only way out is in".

Jeg beklager at jeg passerte en av dere med bakenden min i gassrelatert kor mot fjeset ditt da du måtte forseres for at jeg skulle kunne kjøpe en dyr, god øl. Dette var en ren tilfeldighet, og kan med troverdighet kun skyldlegges arrangøren, eller hvem det nå enn måtte være som har tatt den stupide beslutningen det er å legge opp til et arrangement

hvor du ikke kan velge om du vil si under konserten, og dermed blir tvungen til å tilbringe ca. 3 timer på plastsete som er mindre enn dasslokket på dassen her i Hjelmsgate 3, m.a.o. jævlig ubehagelig for en rastløs kropp. Hvis jeg derimot mot alle odds skulle berøre deg i en lignende situasjon igjen, skal jeg utvise deg den høflighet å passere deg med penisen min mot leppene dine!?

Hvis du/dere fortsatt mener jeg ødela konserten for deg, så er følelsen så godt som gjensidig, bortsett fra: Dere var publikum fra Helvete, og jeg håper at jeg aldri møter dere i lignende flokk noen gang noe sted igjen, med takket være dere gjorde anmeldelse seg sjøl. Takk ...!

Av Svein Svad

Grunnfagsgenialitet

Herved lanseres et nytt begrep: grunnfagsgenialitet. Dette begrepet er synonymt med intellektuell umodenhet. Det første ferske studenter på universitet og høyskole må gjennom er et grunnfag. Dette grunnfaget er stort sett 75% pedagogikk og 25% banale læresetninger. Etter dette året med pro forma info går man videre og må gjennom mellomfag, hovedfag og doktorgradsstudium vise at man er i stand til bl.a. kritisk tenking, egne vurderinger, forståelse av andres teorier og teorikritikk, metodebruk og metodekritikk, oppbygging av egen intellektuell forståelse og konstruktiv forståelse av akademiske problemstillinger. Et grunnfag er som innlæringen av hva et musikalsk instrument er i forhold til den symfonien man selv skal skrive og fremføre senere i livet.

Ofta kan man gjenkjenne en grunnfagsstudent som lider av grunnfagsgenialitet på universitets- og/eller høyskolekantina: de sitter støyende mellom bordene og skravler så høyt de kan, desperate etter å bli lagt merke til som billedstormende renessansegenier, og etterplaprer det de nettopp har lært, slik en soldat på førstegangsinnkalling repeterer instruksjonen sin, idet de tror at bokstavtro kunnskap er intellektuell visdom. Den grunnfagsgeniale studenten er en person som har gått gjennom en epifani, han/hun er frelst av sitt fag. Og nyfrelste kan ofte være en pine for sine omgivelser. Men de fleste grunnfagsgeniale studentene vokser fra denne umodenheten etter kort tid og beveger seg videre på en litt mindre støyende måte. Men derfor skal vi nå gi et kort innblikk i hvordan grunnfagsgenialitet ytrer hos de intellektuelle ferskingene.

DEN GRUNNFAGSGENIALE FILOSOFISTUDENTEN

Den grunnfagsgeniale filosofistudenten drar til Aten og sitter på et hotellrom der og leser Platon. Selvfølgelig må du til Aten for å lese Platon. Hvor ellers kan du lese Platon? Den grunnfagsgeniale filosofistudenten blir ofte slått ut av å lese filosofi: så mye erkjennelse på en gang kan bli for mye for et lite hode. I beste fall blir han liggende på en sofa og spørre seg selv: «Hva er meningen med alt?» eller i verste fall ender han opp på mentalsykehus. Å lese Søren Kierkegaards «Enten-Eller» blir virkelighetsoppløsende for ham og han slutter å tro på sansene sine. Men etter å ha vært på de ti tusen favners dyp tror han seg selv til å være den eneste i verden med en slik unik erkjennelse og setter seg til å misjonere som alle nyfrelste. Plutselig «vet» han alt om alle, han er blitt en menneskekjenner. Som en naiv behaviorist setter han likhetstegn mellom adferd og IQ. «Tenk at hun hjelpsløse dama på grunnfaget som virket helt ute av stand til å være selvstendig flyttet til Tyskland og fikk en forskerstilling» sier han og kan ikke forstå dette gåtefulle i spranget mellom det han selv har sett og

det han selv har erfart. At «hun hjelpsløse dama» kanskje bare var en slue og kalkulerende person som lekte hjelpsløs for å krølle mannfolk opp etter lillefingeren sin, blir for stort et aspekt for ham.

Den grunnfagsgeniale filosofistudenten er generelt sett irritert over omgivelsene sine som han mener består av «ureflekterte» og «kjedelige» mennesker, folk som ikke har gått gjennom samme frelsesopplevelse og frelselære som han selv. Men overfor sine forelesere på filosofi grunnfag har den selvsamme studenten et av de mest ærbødige forhold: slik en fotballtilhenger lyser opp av glede når han treffer en av sine fotballhelter, slik blir filosofistudenten et elektrisitetssverk av lykke når han treffer en filosofiprofessor som hilser på ham i universitetskantina. Foreleserne i filosofi og filosofiprofessorerne er hans helter; hvis en eldre filosofiprofessor er ute på en restaurant med kone og barn en kveld og skulle være så uheldig at et grunnfagsgeni i filosofi er i selvsamme lokale, så vil grunnfagsgeniet styrte over til bordet hans, sette seg ned og høylytt begynne å kvakke frem ABC-læra i Platon, Aristoteles, Descartes, etc.etc. uten å legge merke til at han, fullstendig uten sosial IQ, ødelegger og forstyrrer det som skulle være en koselig familiekveld ute på byen med kone og barn for filosofiprofessoren sin.

DEN GRUNNFAGSGENIALE PSYKOLOGISTUDENTEN

Den grunnfagsgeniale psykologistudenten har gjennomgått en åpenbaring såpass stor at omgivelsene oppfatter vedkommende som en skikkelig pain-in-the-ass. Å studere psykologi er det samme som å være psykolog tror grunnfagsstudenten, før han/hun har lært seg en oppskrift har vedkommende allerede startet et bakeri. Som en psykopatologiens Sherlock Holmes våker grunnfagsgeniet over sine omgivelser på nitid og årvåken jakt etter tegn på «galskap» hos omgivelsene. Mens de selvsamme omgivelsene nærmest oppfatter det psykologistuderende grunnfagsgeniet på sitt beste som antropofobisk eller på sitt verste som helt paranoid, tror vedkommende at psykopatologiske spaning er god psykologisk praksis. Ofte hørt på studenthjemmet: «Du, synes ikke du at øynene til han naboen virker litt rare?» Eller: «Merkelig adferd på han fyren som bor tvers over gangen her.» Skulle man være så uheldig å spise frokost sammen med grunnfagsgeniet vil vedkommende utsette deg for et psykopatologisk tredjegradsforhør som er så banalt at enhver «headshrinker» ville dødd av skam, men grunnfagsgeniet tror at dette er treningen til god fremtidig praksis: «Ja, men hvorfor gjør du det?» «Ja, men hvorfor sier du det?» «Har du tenkt på hvorfor

du gjør eller sier de tingene du gjør og sier?» Hvis du da kvitterer med følgende harselerende linje: «Hvorfor spør du? Du er jo psykologistudent. Dette må jo du vite.» så blir vedkommende helt perpleks. Grunnfagsgeniet i psykologi er så doktrinær at kritiske motspørsmål blir noe som må svares på etter neste forelesning.

Det som virkelig fester seg hos mennesker som omgås dette grunnfagsgeniet er hvor intolerant det er. Det blir nesten vulgært. I sitt søken etter det normale blir det en silkefascistisk disko-behaviorisme grunnfagsgeniet søker: for alle er jo gale. Før han/hun begynte på grunnfaget

var vedkommende i klær over det

men etter frelseopplevelsen er det klart som blekk: verden trenger meg. Verden er skjev. Jeg må rette den opp. Du som er så rar du må bli som alle oss andre. For grunnfagsgeniet i psykologi er livet en psykopatologisk forberedelse til den fremtidig opprettelse av normalitetsmiljøer. Hvis vedkommende virkelig vil trå i baret så vil vedkommende midt under en forelesning spørre foreleseren i psykologi «om hva man skal gjøre med en nabo på studenthjemmet som virker så rar» mens hele auditoriet i lidelse må høre på en 10-minutters pop-psykologisk adferdsstudie som er like banal som den er intolerant. En psykiater og/eller en psykolog som har vært i praksis i årevis, overfor ham kan du sniffe englestøv etter å ha kjøret i deg en flaske heimbrent på styrten og så gå bort vedkommende og rive av deg genitaliene og spise dem foran øynene til vedkommende og vedkommende vil ikke lee på øyelokkene en gang. Den erfarne psykiater/psykolog har stort sett sett og opplevd det meste av merkelig adferd hos mennesker og er ikke så lett å få ut av fatning. Men grunnfagsgeniet i psykologi hopper i været bare en fyr på bussen hoster litt rart.

DEN GRUNNFAGSGENIALE ANTROPOLOGISTUDENTEN

Den grunnfagsgeniale antropologistudenten er på karneval 24 timer i døgnet. Hele verden er et antropologisk kjøpesenter hvor man kan shoppe etniske klær, eksotiske bekjentskaper, og kulturutvekslinger over en lav sko. Han/hun er totalt uten reserverasjoner overfor alt som skjer i afrikansk, asiatiske og latinamerikansk kultur mens vi europeere og amerikanerne er noe som skal kritiseres hele tiden. Som våpen har vedkommende lært seg sim-sala-bim metoden kalt kulturrelativisme som brukes på absolutt alt uten forståelse for det proposjonale. Eks.: i kantina sier du ved bordet at du har tannpine. «Ja, men over 20 millioner afrikanere har AIDS» vil vedkommende da si. Det kvinnelige grunnfagsgeniet som er fra en liten småby eller en mid-

delklasseforstad vil være desperat etter å finne en afrikaner som hun kan gifte seg med og få barn med. «Raseblanding er så sunt» og «mulattbarn blir bestandig så søte» vil hun si. Etter å ha lyktes med dette vil hun hver dag dra dem med seg på universitetskantina og leke med dem der, heise dem opp i luften og pludre med dem, dette må gjøres på en slik støyende måte at alle i kantina kan se at hun er uten fordommer (veldig viktig sosial kode for middelklasseantropologene) og at hun, Synnøve Solbakken, er så korrekt antropologistudent at hun har raseblandede barn. I antropologistudiet skal det for grunnfagsstudenten ikke være noe skille mellom subjekt og objekt, mellom studier og privatliv, sosialantropologien blir her noe totalitært som skal styre enhver liten og stor del av hele livet. 24 timer i døgnet er livet et sosialantropologisk studieprosjekt og er du riktig heldig skriver vedkommende en «journal» i amerikansk stil. Du ser vedkommende i kantina, på bordet flyter det over av papirer, permer, hefter, notater, opplåste bøker - det intellektuelle seil er heist og ferden går mot... det post-moderne paradisi! Grunnfagsgeniet i antropologi er overlykkelig emblemert i post-modernistisk teori og vrøvler i sollipsistisk glede ut sine mest subjektive erfaringer som om det skulle være feltarbeid på Papa-Ny Guinea fra lenestolsantropologisk chesterfieldstol. Men akk...det er bare en kantinstol på SV-kantina på Blindern...

KONKLUSJON

Felles for disse slitsomme individene er hvordan de fortolket kommunikasjonsbegrepet. For dem er en intellektuell samtale det samme som et politiforhør: de kan ikke lytte, de vil bare arrestere deg på et visst punkt (som de tror er vanvittig vesentlig) og derav avslutte samtalen. For de grunnfagsgeniale er den akademiske diskurs en boksekamp uten clinch Tyson-style. De avbryter, de hisser seg opp, de skriker og brøler, kort sagt: utålmodighet er deres vesen. De grunnfagsgeniale, som har bare fått et marginalt innblikk i den akademiske verden, en liten flik av intellektuelt innsyn, er utrolig innbilske og tror seg selv til å ha kommet til rikdommen veldig lett. De grunnfagsgeniale tror at en diskusjon må støtte seg opp mot en form av Det Absolutte og Det Ugenkallelige. De er intellektualismen svar på detektiv Colombo: du forklarte deg feil, brukte feil ord, utelot en detalj og nå føres du ut av universitetet i håndjern fordi en akademisk samtale må hele tiden ha et plettfritt alibi av name-dropping, word-dropping, og ikke minst: eksakt gjengivelse av hva professorforeleseren sa på siste forelesning. Disse folkene er en pine og en plage.

Av Geir Levi Nilsen

Det søte liv

Lightprodukter og aspartam – på helsa løs

Prøver du å leve sunt ved å redusere sukkermengden? Driker du saft, den uten sukker? Driker du lightbrus, den uten sukker? Tygger du tyggegummi, den uten sukker? Driker du flaskevann med smak, men uten sukker? Spiser du yoghurt til kvelds, den uten sukker? Hvis noe av dette kan stemme for deg eller noen du kjenner, har du interessant lesing foran deg.

Kunstige søtningsmidler finnes i mange tusen produkter, og folks inntrykk er gjerne at "så lenge det ikke er sukker, så er det sunt." Vel, sannheten kan være litt annerledes. Her er nok et eksempel på at norske myndigheter overser ethvert naturlig forsiktighetsprinsipp, og tillater helseskadelige varer på bekostning av vår helse. Selv legen din har nok kjøpt matindustriens eller norske "helse"myndigheters forklaring om hvor sikkert kunstige søtningsmidler og raffinert sukker skal være... Test: Har han eller hun advart deg mot sukker eller kunstige søtningsmidler?

Hvorfor vi elsker sukker

Hvem liker ikke søte matvarer? Da menneskene var samlere og jegere, visste vi at hvis noe smakte søtt, var det som regel trygt å spise. Kroppen sa til oss at vi skulle spise mye av det, og denne programmeringen har vi fortsatt innebygd i oss: Spis søtt når det er tilgjengelig! I tillegg har vi en enorm matindustri som har lurt oss til å tro at hvert måltid skal være en fest. Maten skal alltid smake godt, det holder ikke at maten kanskje bare er sunn, og av og til "nøytral" i smaken. De har fått deg til å tro at du skal kose deg, du skal nyte, "det er lov å la seg friste." Vi går ikke inn på detaljer, men konstanterer bare at vi inntar enorme mengder sukker hvert år gjennom det vi spiser. Det kan være brus, godteri, meieriprodukter, brød, kjøtt, osv osv... Skjult og synlig sukker finner vi overalt. På verdensbasis produseres ca 115 millioner tonn sukker hvert år. (Mercola 2006, s. 7) Det kan vi kalle å ha sansen for noe søtt.

Ikke bare hyggelig

Sukker har noen problemer vi har blitt oppmerksomme på etter hvert. Sukker gir økt insulinproduksjon, og bidrar til

overvekt, diabetes og hjertesykdommer. Sukker tømmer deg for viktige mineraler. Det stjeler kalsium fra deg, og kroppen må ta fra beinbygningen for å bruke til de viktige funksjonene dette mineralet har. Og det er ikke like bra å bare tilføre ekstra kalsium via kosttilskudd for å kompensere, for kroppens mineralbalanse er allerede forstyrret, og tar da ikke opp alt kalsiumet du prøver å tilføre som et slags "plaster på såret". Virker det fornuftig å la barna fråse i sukkerholdige matvarer, med tanke på at de er i vekst, og sukkeret stjeler dyrebar kalsium rett ut fra beina deres? Sukker forstyrrer hormonene dine. Kort sagt: De gode hormonene som sørger for fettforbrenning, fornying av hud, hår, negler, beinbygning og vedlikehold av muskulatur og hele kroppens gode prosesser, går ned, mens hormoner med en del mindre gunstige virkninger øker. Eksempler er fettlagring og tæring på muskulaturen. Nedbryting er et nøkkelord. Sukker kan gi matallergier. Sukker svekker immunforsvaret ditt. Sukker øker kreftrisikoen.

Vi kjenner til mange ulemper ved å bruke sukker, derfor har markedet for kunstige søtningsmidler blitt enormt.

Kunstige søtningsmidler er ikke svaret

Folk ønsker å være sunne, og prøver å unngå sukker ved å innta lettprodukter av ymse slag. Det viser seg å kanskje ikke være det klokeste valget likevel. Det finnes flere søtningsmidler, men vi konsentrerer oss om aspartam, som er mest kjent, og sier også litt om sukralose, eller Splenda.

Vit dette: Lightproduktindustrien lager ofte blandinger av kunstige søtningsmidler, og kombinasjonen av disse er det ikke forsket på. Vanlige folk blander også: Splenda i morgenkaffen, så Sweet'n Low i kaffen på jobb, så tygger de tyggegummi gjennom dagen, og tar seg en lightbrus. Vi vet ingenting om effektene av å blande kunstige søtningsmidler.

Historien om aspartam

Aspartam ble oppdaget i 1965. Det er også kjent under navnene NutraSweet og Equal, og dominerte markedet inntil Splenda kom på slutten av 1990-tallet. NutraSweet er solgt i over 100 land, er i over 6000 produkter, og blir brukt av over 250 millioner mennesker. Sjefen for Searles Nutrasweet Division sa i 1984 at aspartam var det "best testede tilsetningsstoffet i historien". Som du vil se, har aspartam hatt alt annet enn god vitenskaplig uttesting fra produsentenes side, på veien mot finansiell suksess. Det har vært flere klager til FDA over aspartamreaksjoner enn alle andre tilsetningsstoffer til sammen (med unntak av Olestra). Dr. H. J. Roberts sier i "Aspartame Disease: An Ignored Epidemic" at i 1988, var 80%

av klagen angående tilsetningsstoffer i mat, om aspartamprodukter.

Oppdagelsen

Som de fleste andre kunstige søtningsmidler, ble også aspartam oppdaget ved en tilfeldighet. Aspartam ble opprinnelig utviklet som et middel for å behandle magesår. I 1965 misforstod en forsker, og smakte på middelet da han slikket fingrene sine, og fant ut at det smakte søtt.

Dermed ble det aldri en medisin som skulle behandle magesår. De fant ut at det heller kunne være en god ide å ha middelet i maten din. Det samme synes altså norske myndigheter.

Aspartam blir nektet godkjennelse

Tidlige tester viste hjerneskader, men ble gjemt bort. Data fra forsøk var tuklet med, og fraværet av langtidsstudier på mennesker, gjorde at det ble stanset. Sikkerhetsstudier utført i 1967 for G.D. Searle & Company, viste mulige nevrotoksiske bivirkninger. I en studie fikk syv aper aspartam blandet med melk. En døde, fem fikk slag. En annen studie viste hjerneskader på mus, noe som ble bekreftet av Searles egne forskere. Dette så dog ikke ledelsen for G.D. Searle noen problemer med, og kjørte flere titalls millioner av dollar inn i testene som måtte til for å få aspartam på markedet, og inn i maten til folk. De søkte til FDA i 1973, men søknaden ble avslått. Etter en del mer testing, fikk de en foreløpig godkjenning i 1974. Sikkerheten og troverdigheten til Searles aspartamdata ble det umiddel-

bart satt spørsmål ved. Etterforskninger utfordret nøyaktigheten av studiene, så endelig godkjennelse ble utsatt. I 1977 ble Searle som første matprodusent i historien kriminaletterforsket etter anmodning av FDA.

Lyssky avtaler

Mens Searle ble etterforsket, inngikk de forhandlinger med etterforskeren, Samuel Skinner. Han sa opp, og fikk seg jobb hos Searle i stedet, noe som forsinket etterforskningene nok til at myndighetene av formaliteter måtte avlyse etterforskningen. Skinner har bl.a. i etterkant vært Chief of Staff for president George W. Bush. I 1979 dannet FDA en komite som vurderte sikkerheten til NutraSweet, og konkluderte med at aspartam ikke skulle bli godkjent før ytterligere undersøkelser var gjennomført pga hjernesvulster i forsøksdyr. De påviste bl.a. at Searle ikke informerte FDA nøyaktig om det studier viste. For eksempel ventet de med å obduere dyr i ett år etter at de døde. Da hadde kroppsvevet begynt å brytes ned og gå over til væskeform, noe som ødela alt av prøveresultater. Det ble da rapportert som om ingenting unormalt ble funnet. Svulster ble rapportert som normale.

Donald Rumsfeld får aspartam godkjent

Searle trengte en ny strategi. Donald Rumsfeld ble ansatt som deres nye CEO. Som tidligere nyhetsbrev har vist, har Rumsfeld store interesser i Tamiflu, den opphypede "vaksinen" mot fugleinfluensa, og har vært forsvarsminister i USA under George W. Bush. I 1981 lovte visstnok Rumsfeld at han skulle få aspartam godkjent innen ett år. Hans politisk allierte, Ronald Reagan, hadde akkurat blitt president. Det første Reagan gjorde som president, var å begrense FDAs makt til å stoppe aspartam. Så byttet han ut sjefen med sin egen "dukke", og utnevnte et panel som skulle revurdere aspartam.

Tre av fem FDA-forskere som hadde vurdert hjernesvulster fra tidligere prøver, snakket fortsatt imot en tillatelse av aspartam. "Dukke"-sjefen for panelet satte da inn et sjette medlem, som var for godkjenning av aspartam. Det var da uavgjort, og panelsjefen kunne kaste inn den avgjørende stemmen for en tillatelse. Det hører med til historien at denne personen, dr. Arthur Hull Hayes, omtrent ikke hadde noen erfaring med tilsetningsstoffer i mat i det hele tatt, og tok seg umiddelbart en jobb hos Searle med \$ 1000 i lønn pr. dag. (Mercola 2006, s. 40) Da var aspartam godkjent for tørre produkter, og innen ett år, ville Searle ha det i brus.

Faktisk ville ikke organisasjonen for leskedrikkelskaper at aspartam skulle bli godkjent, for aspartam er ustabil i flytende form kombinert med varme. Stoffet brytes ned (se senere omtale) i sine bestanddeler. FDA svarte til dette at "gode frakt-og salgsrutiner" skulle løse problemet. Det betyr kanskje at vi aldri har sett butikker som oppbevarer lightbrus i hyller utenom kjøleskapet, og at folk aldri har slike drikker med seg ut i sola om sommeren?... Aspartam ble godkjent for leskedrikker juli 1983.

Klagene kommer inn

Klagene kom fort inn, og de ble etterforsket av Centers for Disease Control (CDC). Påviste symptomer var bl.a.: Hodepine, svimmelhet, hyperaktivitet, nummenhet, aggressivitet, hukommelsestap, store humørsvingninger, selvmordstendenser, hjerteproblemer, leverproblemer, tap av dybdesyn og død. Konklusjonen fra CDC var at "Videre undersøkelser var nødvendige." Ja, her var det sannelig vanskelig å trekke en konklusjon, hva?

Ber du selv om rapporten nå, er det lagt til i omtalen at "Det var milde klager.... viser ikke bevis for alvorlige....helseproblemer tilknyttet bruk av aspartam." Rapporten viser at folk som sluttet med aspartam, snart var kvitt plagene sine også. Men det var vel ikke særlig relevant for dem, eller hva? Det høres sunt ut? FDA sier selv at minst en million amerikanere har hatt bivirkninger fra aspartam. EU mottar massevis av klager på produktet også. Er det ikke fint å vite at Mattilsynet ikke ser ut til å bry seg om vår helse, men heller tar hensyn til de som har aspartam i produktene sine?

Hvem betaler for studiene?

Dessverre er det slik at utfallet fra veldig mange produktstudier som blir sponset av produsenten selv, på en eller annen magisk måte ofte blir sammenfallende med hva produsenten i utgangspunktet ønsket som et utfall. Slik er det også med aspartam. Mellom 1980-85 var absolutt alle 76 studiene som var sponset av søtningmiddelindustrien, positive til sikkerheten ved bruk av aspartam. Men 87 av 92 uavhengige studier kom til motsatt konklusjon... Så rart? I tillegg er studiene gjort på ren aspartam, noe vi aldri får i oss uansett. Det er ikke forsket på nedbrutt aspartam, f.eks. i en oppvarmet Coca-Cola light i en varm bil, eller som har stått i en butikkhylle i månedsvis.

Hvorfor er aspartam så farlig?

Hvis du er interessert i kjemi, anbefales boka henvist til i litteraturlista, samt nettsidene. La oss bare si det som så at når noen av bestanddelene av nedbrutt aspartam begynner å fylle sentralnervesystemet ditt, og er giftig for nervesystemet, er det ikke videre gunstig for helsa di. Vi går raskt gjennom noen kjente bivirkninger.

Aspartam tas opp i kroppen din, og en av bestanddelene er metanol, tresprit. Har du virkelig lyst til å drikke tresprit/malingsfjerner? I USA er maksimumverdien på metanol 7.8 mg pr. dag. En boks light brus har 16 mg...En smådum sak med metanol, er at den igjen kan brytes ned, og kan lagres i kroppen til mengden er stor nok for mindre hyggelige bivirkninger. Et eksempel er dårligere syn, og til slutt blindhet. I tillegg har aspartam noen avhengighetsdannende egenskaper. Noen er mer sensitive enn andre for aspartam. Det som dog aldri

har vært forsket på, er langvarig bruk av stoffet. Så vi vet ikke hvordan effekten blir av at lagret mengde i kroppen akkumuleres med årene. De neste avsnittene kan gi et pekepinn.

Hjernen

Blod-hjernebarrieren er et system som skal hindre giftige stoffer i å komme inn i hjernen. Noen medisinske tilstander som diabetes, aldring og røyking gjør at denne barrieren er svekket. I tillegg er ikke denne funksjonen utviklet før du er 12 måneder gammel. Det betyr altså at i tillegg til de som har medisinske tilstander som nevnt over, har også noen av stoffene i aspartam fri tilgang til sentralnervesystemet hos fostre.

Fostre er fire ganger mer følsomme for disse stoffene enn voksne. Det er bevist at irreversibel hjerneskade kan oppstå i løpet av det første året av livet som følge av kjemikalier som har forgiftet brystmelk og kryssset blod-hjernebarrieren. Hører vi noen advarsler om dette fra produsentene, særorgani-

ler myndig-

sasjoner eller heter?

Hjernesvulster

Etter at FDA godkjente aspartam i juli 1983, tok tallene for hjernesvulster fullstendig av, og dette ble det alarmert om fra National Cancer Institute allerede i januar 1984. I samme tidsrom gikk andre kreftformer nedover. Kan vi se en sammenheng? En FDA-undersøkelse viste at 12 av 320 rotter utviklet hjernesvulster, noe som er et høyt tall.

Gravide og ammende kvinner

Som vist over, kan brystmelk som inneholder aspartam, være med på å overføre aspartam til fosterets hjerne. The National Cancer Institute meldte i 1984 om bl.a. økning av kreft i hjernen og ryggmargen hos barn hvis mødre konsumerte aspartam under svangerskapet. Det er grunn til å tro at aspartam har andre virkninger på fostre i tillegg, så gravide og ammende kvinner anbefales å unngå aspartam. Det samme gjelder for barn generelt, da de er mer følsomme enn voksne.

Mattilsynet synes ikke dette er særlig interessant å advare oss om.

Hodepine og migrene

Det er en klar sammenheng mellom aspartambruk og hodepinen hos folk som lider av migrene, særlig ved langvarig inntak. Utfallet kan ikke diskuteres: Har du hodepiner, unngå aspartam.

Angst og depresjon

Siden aspartam påvirker nervesystemet, bør det ikke være noen overraskelse at det har blitt påvist som en medvirkende faktor når det gjelder angst og depresjon blant befolkningen. Og de som allerede har plagene, ser ut til å være ekstra disponert for sterke reaksjoner fra aspartam.

Gikt og benskjørhet

Aspartam mistenkes for å fremskynde gikt og benskjørhet, så det er heller ikke overraskende at en av de hyppigste klagene etter aspartambruk, er nettopp leddsmerter.

Epilepsi

US Airforce og US Navy advarer sine piloter mot å bruke selv små mengder som en bit tyggegummi. De sier det kan gi epileptisk aktivitet, gi plutselig hukommelsestap, svimmelhet og gradvis tap av synet. Trenger vi si stort mer?

Alzheimers, Parkinsons og MS

Aspartam har vist å danne hull i hjernen på rotter. Dr. H. J. Roberts sier at han har hatt mange pasienter som har symptomer på Alzheimers. De var forvirre, glemsom, kunne ikke tenke. Straks de kuttet aspartam, forsvant plagene. Han tror aspartam har en betydelig rolle i økningen av Alzheimers-pasienter, for aspartam fremskynder prosessen. Dr. Russel Blaylock påstår i sin bok "Excitotoxins: The Taste That Kills", at aspartam kan bidra til utviklingen av Parkinsons og multippel sklerose også.

Oppsummering av vanlige bivirkninger

Husk at reaksjonene på aspartam varierer fra person til person, og langvarige studier er ikke utført. Vi vet heller ikke noe om effekten av en blanding av forskjellige søtningmidler. Hodepine, humørsvingninger, oppkast og kvalme, synet endrer seg, slag, skjelvinger, utmattethet, urytmisk hjertefrekvens, svimmelhet, hallusinasjoner, magesmerter og kramper, diarè, hukommelsestap, kløe.

Et alternativt bruksområde

Aspartam er visstnok en god maurgift, bedre enn kjente merker som f.eks. Orkin. Se side 46 i "Sweet Deception" hvis du vil drepe noen maurtuer i stedet for å drikke aspartam.

Sukralose

Likheter med aspartam: Begge har tvilsom vei frem til godkjennelse. De fleste testene har vært gjort av produsentene, noe som skaper en interessekonflikt. En del "tåkeprat" i publiserte studier der

potensielle helserisikoer bortforklares, og der de antar at mennesker reagerer likt som forsøksdyr. Ingen konkrete helsetilvinster ved å innta disse produktene. Begge ble oppdaget ved tilfeldigheter under produksjon av kjemikalier.

Splenda

Finnes i over 4500 produkter, bl.a. Atkinsprodukter. Ettersom aspartam har blitt mer og mer omdiskutert, har Splenda utnyttet dette, og overtar nå som det mest populære kunstige søtningemiddelet på markedet.

Splenda er merkenavnet til sukralose. Sukralose inneholder ingen kalorier eller karbohydrater, men selges kun til publikum i kombinasjon med andre søtningemidler med kalorier. Sukralose er ikke naturlig, selv om navnet og opphavet lurer folk til å tro det. Sukralose heter egentlig: "1,6-dichloro-1,6-dideoxy-beta-D-fructofuranosyl-4-chloro-4-deoxy-alpha-D-galactopyranoside". Høres det ikke godt ut?

1. april 1998 ble sukralose godkjent for bruk, og i stedet for å gå gradvis frem, fikk de full godkjennelse for alle produkter i august 1999. Dette var før tester på mennesker var utført.

Det kan være interessant å vite at "New Yorker" meldte at under arbeid med en artikkel, nektet omtrent alle smaksforskerne å smake på produktet. En kommenterte: "Jeg ser på den strukturen, og har en irrasjonell frykt for det. Jeg har sett sikkerhetsstudiene...Men det bare skremmer meg." Irrasjonell? Tja, det får vi vel se på...Det finner per i dag ikke en eneste langtidsstudie på mennesker og påvirkning av sukraloseinntak, men vi vet i alle fall at opptil 12% av produktet kan bli lagret i kroppen. (Mercola 2006, s. 97).

"Made From Sugar, So It Tastes Like Sugar"

Dette er slagordet McNeil Nutritionals bruker for å få folk til å tro at det er naturlig og trygt. Men etter den kjemiske behandlingen, er sukralose alt annet enn sukker. Intet i naturen ligner på det en gang. Navnet skal forvirre folk: De tenker ofte på "sukrose" når de hører "sukralose". Selskapet annonserer til og med i medisinske magasiner for å påvirke legene i form av anbefalinger til sine pasienter. Det minner jo om annonser tidlig på 1900-tallet som ba leger om å anbefale røyking til sine pasienter. Fordi Splenda og sukralose er så nye produkter, er ikke bivirkningene like kjente her som for aspartam, selv om de er der. Spør deg selv: Tror du at du er designet til å spise hvilket som helst kunstig søtningemiddel som er hundre til tusen ganger søtere enn sukker og ikke få noen helsekonsekvenser? Tror du at produsentene av disse produktene har din helse i tankene når de lager produktene? Hva er best avgjørelse for deg selv og din familie?

Klor

Klor er en del av sukralose. Klor ble som kjent brukt under første verdenskrig som klorgass. Ellers er det et effektivt blekemiddel, og har flere spennende bruksområder.

Sikkerhetsprøver

Sukralose er testet ut på dyr, og sikkerheten for disse er tvilsom. I tillegg er det mennesker, og ikke dyr, som skal spise det. Fornuftig vitenskap ville ha prøvd det på alle aldre, kjønn og befolkningsgrupper, men det er ikke gjort. Vi kan derfor ikke anta at Splenda er bra for kvinner, barn, gravide kvinner, de syke og de gamle (som da utgjør verdens befolkning) i fravær av data som bekrefter det, og i alle fall ikke når vi vet hvordan aspartam er. Hvis jeg ga deg ei flaske, og sa: "Her, drikk denne søte klorindrikken. Slapp av, det er trygt, for bare ca 12% blir igjen i kroppen din"- ville du ha drukket den?

Gravide

Rottestudier viser at sukralose går inn i hjernen, fosteret, morkaken og fostervæsken. Et forsøk på kaniner viste at halvparten aborterte med store doser sukralose. Det kan være verdt å ha i minne?

Splenda - 99% sukker

Ja, det er riktig. Det meste er faktisk sukker likevel. En prosent er nemlig sukralose, og resten er fyllmasse som dextrose/glukose (sukker) og maltodextrin (sukker). De omgår bare varemerkerregler som tillater dem å kalle seg "sukkerfri" og "kalorifri" så lenge pakkene er små nok... Dette hadde kanskje vært vesentlig informasjon for f.eks. diabetikere?

Vanligste bivirkninger fra sukralose

Kløe, rød hud, utslett. Tungt for å puste, hoste, kortpustet. Tørr munn, inflammasjon på ansikt, øyelokk, leppene, tunga eller halsen. Hodepine og migrene. Tett nese, rennende nese, nysing. Røde øyne, kløende eller fuktige øyne. Mageplager: Oppblåst mage, gass, smerter, forstoppelse, kvalme, oppkast, diarè. Brystmerter. Smerter i ledd. Anfall, angst, sinne, panikk, søvnløshet, svimmelhet, humørsvingninger, depresjon. Produsenten påstår at det ikke er bivirkninger, men bevisene tilsier det motsatte. Kanskje McNeil sier det fordi rottene ikke har sagt fra? Når sist fortalte ei rotte eller en kanin deg at den var deprimert? Har katten din fortalt at den har migrene? Advarsel: Hvis du baker med Splenda, ikke pust inn gassen som kommer fra ovnen. En pasienthistorie om en som falt om da han luktet på kakeduften, tyder på at det kan være giftig klogass. (Mercola 2006, s. 117) Men kaka smaker muligens så godt at det er verdt det?...

Stevia

Mens våre myndigheter passer på at vi skal ha god tilgang til aspartam og sukralose, er de samtidig opptatte av å gjøre oss umyndige, dvs. fratrukk oss vår rett til å velge for vårt eget beste, ganske enkelt ved å fjerne valgmulighetene. Stevia er en søt og naturlig urt uten bivirkninger. Den har vært brukt i over 1500 år i Paraguay, og brukes også bl.a. i Brasil og Japan. Urten har null kalorier, og erstatter sukker og kunstige søtningsmidler i produkter som brus, saft, te, godteri, yoghurt, is osv. I Japan

har Stevia ca 50% av søtningsmiddelmarkedet, og sukker er iberegnet. Stevia brukes i bl.a. Coca-Cola light.

Stevia demper søthungeren, virker blodsukkersenkende, styrkende, antibakterielt og vanddrivende. For de som lider av diabetes, for lavt blodsukker, høyt blodtrykk, overvekt eller kronisk soppinfeksjon, vil stevia være det ideelle søtningsmidlet. Det har alle de gode egenskapene til de andre søtningsmidlene, men ingen av de negative.

Sukker- og søtningsmiddelindustrien i USA har vært kraftig imot at stevia skal være tillatt brukt i matvarer. Deres økonomiske interesser og lobbyvirksomhet har blitt prioritert, blant annet i EU. Hva har skjedd i Norge, tror du? I Norge er urten forbudt i næringsmidler fordi "den ikke var tillatt fra før." Høres det ut som fornuften råder hos våre myndigheter?

Se lenker under hvis du ønsker å prøve stevia. Produsenten har ikke lov til å anbefale å bruke det i maten, så du kan jo i alle fall kjøpe stevia og prøve det ut som shampoo eller noe ;-)

Hva vi kan gjøre

Nok en gang ser vi at Mattilsynet og våre "helse"myndigheter holder unna det naturlige og sunne, og favoriserer økonomiske interesser foran vår helse. Informer de du kjenner! Anbefal denne artikkelen!

Jeg anbefaler et nyhetsbrev hvor kan du lese godt dokumenterte fakta om hva naturmidler kan gjøre for din helse. Dette er informasjon som, utrolig nok, ofte blir sensurert av norske media og myndighetene og ikke kommer frem til deg som kan ha behov for kunnskapen. Du kan melde deg på ved å sende en epost til: post@varseleren.com.

Et annet godt nyhetsbrev er: www.mercola.com.

Du kan melde deg inn i Fritt Helsevalg. De jobber for ditt frie helsevalg, og de bør få din støtte. Jo flere medlemmer, jo mer påvirkningskraft har de. Du kan ikke vise din støtte uten å gjøre noe, sånn er det bare. Det koster noen få kroner, og det er vel verdt det for å få lov til å bestemme over din egen helse og din egen kropp?

Lenker:

www.fritthelsevalg.org

www.matoghelse.no

www.mercola.com

www.stevia.no

www.stevia.net

Anbefalt litteratur:

Dr. Joseph Mercola/Kendra Degen Pearsall: www.sweetdeception.com (Sweet Deception)

Robby Curdorf: www.universalhelseprodukter.no (Den tilbakeholdte viden om helbredelser).

Film:

We Become Silent: www.video.google.com/videoplay?docid=4346227134434432893&q=we+become+silent

Sweet Misery: www.mercola.com/forms/sweet_misery.htm

Sweet Remedy: www.mercola.com/dvd/sweet-remedy

Artikkel:

www.vgb.no/8858/perma/72247

Lars "Kvakksalver'n" Klette

USA finansierer indirekte Al-Qaida-linkede Sunni-grupper i sin plan for å motarbeide Iran

I en eksplosiv ny artikkel i New Yorker Magazine forteller etterforskende reporter Seymour Hersh at John Negropontes beslutning om å trekke seg som National Intelligence Director var delvis på grunn av Bush-administrations hemmelige aksjoner, inkludert indirekte finansiering av radikale Sunni-grupper - noen med Al Qaeda forbindelser - for å stå i mot Shiite-grupper som støttes av Iran.

John Negroponte ble tatt i ed for sin nye stilling som visesutenriksminister forrige tirsdag i en seremoni hvor president Bush var tilstede. Negroponte trakk seg fra sin post som National Intelligence Director tidlig i januar. Hans karriere inkluderer meritter som ambassadør til Irak etter den amerikanske invasjonen og ambassadør til Honduras, hvor han ble beskyldt for å ha stått for bevapningen av nicaragiske opprørere under Iran-Contra-skandalen på 1980-tallet.

Hersh forteller også at Pentagon har opprettet en spesiell gruppe for å planlegge et bombeangrep på Iran. Det nye panelet har fått i oppgave å utvikle en plan som kan gjennomføres innen 24 timer så snart president Bush har gitt grønt lys. Amerikanske militære og "special-operations teams" har allerede krysset grensen inn i Iran i jakt på iranske aktører.

Hersh's New Yorker artikkel er tilgjengelig online og kan leses her:

www.newyorker.com/fact/content/articles/070305fa_fact_hersh.

Amy Goodman tilbragte drøye 30 minutter med Seymour Hersh på "Democracy Now!" 28. februar da de snakket om denne New Yorker-artikkelen.

Her er rush transcript: www.democracynow.org/article.pl?sid=07/02/28/150251

Og her kan TV- og radiosendingen lastes ned: www.archive.org/details/dn2007-0228_vid

Jeg skal prøve å få tid til en oversettelse til norsk av dette intervjuet på min blogg (<http://onkeltaz.blogspot.com>) og kanskje også New Yorker-artikkelen på mitt nettsted, med godkjennelse og velvilje fra kilden.

Osama leker med det Hvite Hus

Seymour Hersh er en amerikansk etterforskende journalist og forfatter bosatt i Washington DC, fast bidragsyter til The New Yorker magazine om militære og sikkerhetsmessige tema, ble verdenskjent i 1969 for avsløringen av My Lai-massakren og skjulingen av den under Vietnamkrigen, og for dette fikk han Pulitzerprisen for internasjonal journalistikk i 1970. Hans 2004-rapporter om de amerikanske militæres behandling av fanger i Abu Ghraib-fengslet fikk stor oppmerksomhet. Hersh fikk George Polk Award for Magazine Reporting i 2004, som utdeles hvert år av Long Island University for å hedre bidrag til journalistisk integritet og etterforskende reporting. Dette var hans fjerde George Polk Award, den første var en Special Award han fikk i 1969. I 2006 fortalte han om amerikanske militærplaner for Iran som angiveligvis inkluderte bruk av atomvåpen mot det landet.

Tarjei Straume

GRATIS KORTFILM HVER DAG HELE ÅRET

KLINGENBERGKJELLEREN HVER DAG KL. 17:45

45 min med kortfilmer fra både etablerte og ferske filmskapere

Filmene vises helt gratis, hver kveld i en av salene i Klingenbergkjelleren. Hvert program går hver dag i to eller tre uker. Da blir programmet erstattet av en ny omgang kortfilm!

Vi håper dette kan være til inspirasjon for morgendagens filmskapere og til glede for Oslos publikummere. Her kan man ta med kaffen inn i kinosalen og nyte en forrett før neste film skal fortæres!

Flau kampanje fra plateindustrien

I år har platebransjen brukt millioner av kroner på en kampanje mot ulovlig nedlasting og priatkopiering av musikk. Resultatet har blitt en flau blanding av skremselspropaganda og ufrivillig komikk. Nå har også flere musikere gått ut og tatt avstand fra kampanjen.

Kampanjen Piracy Kills Music ble offisielt lansert under Byalarm-festivalen i Trondheim i februar. Sentralt i kampanjen er en kort film som er lagt ut på kampanjens nettsted piracykillsmusic.no. Innholdet i denne filmen gir assosiasjoner til skremselspropaganda om hasj som myndighetene her til lands pleide å fore ungdommen med: Filmen både begynner og slutter med en scene fra en øde og dystre kirkegård; Hit kommer musikken til å havne hvis piratene får det som de vil. Piratene i filmen holder til i mørke kjellerlokaler, der de stirrer med sløve blikk inn i flimrende monitorer.

I tillegg til en skremselsfilm på internett har PKM altså også gitt ut en

"Et mer ufrivillig komisk stykke propaganda-film har knapt vært vist her på berget siden anti-hasjfilmen Himmel og Helvete med Lillebjørn Nielsen fra 1969"

- Jan Omdahl, dagbladet.no

samle-CD med norske musikere som har blitt delt ut gratis i landets platebutikkene. Denne ble lansert med hjelp av kulturminister Giske, som tok turen ned til Egertorget en fredag i mars for å dele ut CD'en til tilfeldige handlende.

PKM har offentliggjort en lang liste over band som støtter kampanjen. Imidlertid har det kommet fram at flere av bandene som er satt opp på denne støttelisten slett ikke er fornøyde med det. Et av disse er Bandet 120 days som har uttalt til pressen at de ikke støtter kampanjen, til tross for at de hadde blitt satt opp på lista over støttespillere. Eneste grunnen var at de sa ja til å delta på en samle-CD i forbindelse med årets Byalarm.

- Det er én eneste grunn til at vi ble med. Og det er at vi var så sløve at vi ikke rakk å si nei i tide, uttaler vokalist Ådne Meisfjord til Adressa.

Ifølge Adressa ville også bandet The School ha takket nei hvis de hadde visst de de vet i dag:

-Vi gikk med på å delta på en samle-CD for Byalarm før kampanjen startet. På den tida var hele opplegget ganske mystisk, forteller Stig Aarskog i The School.

Andre artister har gått ut med sterk kritikk mot hele kampanjen. Artisten Magnus Eliassen har f.eks kalt kampanjen for bare tull:

- Det er i hvert fall ikke sånn at alle artister står bak budskapet. Jeg har selv

lagt ut den siste plata på hjemmesiden min i et ordentlig format, og den kan hvem som helst laste ned gratis. Jeg tror det vil få positive følger for meg, uttaler Eliassen til Avisa Nordland

Videre fortsetter han med krass kritikk mot kampanjen:

- Musikken vil aldri dø. Den fantes mens vi satt rundt leirbålet, og den vil fortsatt finnes etter internett. Det er arrogant og frekt av dem som står bak kampanjen å hevde noe annet. Jeg mener også det er feil at denne kampanjen skal motta offentlige penger.

Artistene Daniel Vrangsin på sin side startet en underskriftskampanje blant musikere for å vise at de ikke støtter PKM-kampanjen. Han mener nettet

gjør at artister snart kan klare å tjene gode penger helt uten plateselskapene, da konserter og t-skjortesalg er der de store pengene ligger. Inntrykket PKM prøver å gi, at et unisont norsk musikk-liv står bak kampanjen har altså spilt total falitt.

Som Piratgruppen Norge uttaler på nettstedet sitt: PKM har vært et godt gammeldags skudd for baugen. Til dags dato er flere millioner kroner spyttet inn i PKM, både fra artistenes for-

bund og fra staten. Kanskje det hadde vært larest å la disse pengene komme artistene til gode istedenfor å sløse dem bort på slik lite gjennomtenkt propaganda?

Og hvis du har lyst til å høre på samle-CD'en til PKM, så kan denne nå være vanskelig å oppdrive i butikkene. Den kan imidlertid enkelt lastes ned på piratebay.org.

Venstre er Norges første Piratparti

Nylig ble det vedtatt en banebrytende erklæring på Venstres landsmøte. Under parolen slipp kulturen fri går de inn for kortere opphavsrett, forbud mot DRM, fri fildeling og til og med fri sampling! Ja, Venstre har faktisk "piratkopiert" store deler av svenske Piratpartiets sitt partiprogram!

Sammenligner du Piratpartiets Partiprogram med seneste uttalelsene til Venstres landsmøte, ser man en slående likhet! Ja, til og med artiklenes overskrifter kommer i samme rekkefølge! Er det bare en tilfeldighet, eller har Venstre blitt inspirert av våre svenske naboer?

Venstres holdning:

Den tekniske utviklingen har gjort det mulig å spre kultur, både smal og bred, over hele verden nesten uten kostnader. Det må utvikles modeller for kompensasjon for åndsverksskaperen som gjør det mulig å tillate fri fildeling. Gjeldende lover og regler, både nasjonale og internasjonale, må forandres slik at det gjøres helt klart at de bare regulerer anvendelse og

kopiering av verker i kommersiell sammenheng.

Piratpartiets holdning:

Den tekniske utviklingen har gjort det möjligt att sprida kultur över hela världen till nästan ingen kostnad alls. Det är en fantastisk ny möjlighet som har öppnat sig. Vi vill bejaka den möjligheten. Lagstiftningen skall ändras så att det görs helt klart att den endast reglerar användning och kopiering av verk i kommersiella sammanhang. Att dela med sig av kopior, eller på annat sätt sprida eller använda annans verk, skall aldrig vara förbjudet så länge det sker på ideell basis utan vinstmotiv.

For godt til å være sant? For øyeblikket er det kun partiet Rødt og Venstre som har denne innstillingen, men dette er et stort steg i riktig retning, og det er grunn til optimisme!

Norske pirater kan helt klart i dag gratulere seg selv med Norges første piratparti!

Kilde: Piratgruppen.no

Pirater vil starte eget land

Gateavisa har tidligere skrevet om Sealand, en forlatt plattform i Nordsjøen som i 1967 ble proklamert som et selvstendig fyrstedømme av den eksentriske majoren Paddy Roy Bates. 84-årige Bates annonserte nylig at han og familien planla å flytte tilbake til fastlandet, og at Sealand derfor var til salgs.

Dette fattet noen av folkene bak svenske Piratbyrå og fildelingsnettstedet Pirate Bay interesse for. Sealand er allerede en sjølerklært "data haven" (se www.havenco.com) og våre svenske piratvenner mente dette ville være et perfekt nytt hjem for Pirate Bay, som drives under stadige trusler fra plateindustri og myndigheter.

En egen nettside ble satt opp og begynte å samle inn penger fra internettbrukere verden rundt. På kort tid ble det samla inn over 120.000 kr, men dette var likevel langt fra de flere milliardene som Bates hadde antydde som pris. Buysealand.com erklarte derfor at de ville gå for plan B: Å kjøpe ei øy. De hevda å ha flere passende øyer i kikkerten, men det har vært heller stille rundt kampanjen etter dette, og flere støttespillere har brutt ut for å starte det beslektet prosjektet Free Nation Foundation.

Mer informasjon:
www.buysealand.com
freenationfoundation.org

Sealand: Verdens minste stat. Foto: sealandgov.com

Piratkopiering: en bruksanvisning

Platebransjen og Hollywood har kriminalisert en hel generasjon. I det siste har det blitt mer og mer klart at fildeling også er politikk. Etter at Piratpartiet ble startet i Sverige, og svenske ungdommer gikk i demonstrasjonstog for piratkopiering, har folk i gata også fått en stemme mot politikernes elitistiske USA-infiserte maktmonopol. I Norge kom debatten med ByLarm-festivalen i Trondheim i år, der Piratgruppen Norge hadde en effektiv kampanje for å imøtekomme bransjens løgnaktige og lite effektive kampanje "Piracy Kills Music".

Fildeling via BitTorrent utgjør 1/3 av all internett-trafikk, og fildeling er også politikk. Fildeling er frigjøringssteknologi - man blir fri fra Hollywood's maktmonopol, og kulturellt materiale deles fritt mellom alle. Dersom man kunne kopiere brød, skulle kun en privilegert klasse ha lov til å kopiere? Som sagt i den politiske dokumentaren Steal This Film, "The Market is not Nature" - med økt fildeling vil lokale filmer og artister og live-opptredner igjen få tilbake gamledagers status, og vi vil få mindre plastikk og mer kulturellt fett!! I Sverige har de skjont det; flere kjendiser har innrømmet at de driver med det, og de fleste svensker ser på piratkopiering som en del av allemansretten - retten til fri ferdsel.

Slik gjør du:

1. Last ned og installer en BitTorrent-klient.

For Windows er Utorrent et godt alternativ. For Mac og Linux er Azureus 2.5 ofte det beste. Styr unna Azureus 3.0, "Zudeo". Dersom du laster ned Azureus, må du også laste ned og installere nyeste versjon av Java først, fordi Azureus er avhengig av Java.

2. Gå til en webside med Torrents, finn en film, og last ned torrentl.

Gode alternativer er: www.thepiratebay.org, www.demonoid.com og www.isohunt.com. Her kan du søke etter filmer, musikk (album og hele diskografier), tv-serier, spill og programmer. Finn torrents som har mange seeders. En seeder er en som har lastet ned hele filen og laster opp - deler med andre. En torrent med mange seeders laster ned raskere - en som ikke har seeders i det hele tatt er død og vil ikke virke. Når du leter etter torrents står det som regel indikert hvor mange seeders de har. Når du har funnet det du vil ha, laster du ned torrent-filen som hører til.

3. Åpne BitTorrent-programmet du lastet ned (Utorrent eller Azureus), og bruk Torrenten du lastet ned sammen med programmet.

Åpne filen du lastet ned med navnet på filmen eller programmet du vil ha i det programmet du lastet ned. Torrenten er bare en informasjonkapsel som hjelper deg å laste ned selve filmen.

Hurra - piratkopiering har startet!

Viktige tips

1. Sett opp NAT riktig i ruterer. Dette er neste steg, men uunnværlig. Det kan være vanskelig, men det er ofte nødvendig. For å få optimal hastighet, må du passe på at portene BitTorrent bruker er riktig satt opp. Ofte ordner en teknologi som heter UPnP dette automatisk, men det virker i mange tilfeller ikke. Dersom du bruker Azureus, vil du få grønne smilefjes dersom UPnP virket. Dersom du ikke får grønne, men gule smilefjes, må du sette dette opp selv. Dette er for komplisert til å dekke i denne artikkelen, men du kan kikke på websidene som det er linker til nederst i artikkelen for hjelp til dette. Nedlasting vil gå ca. 5 ganger raskere dersom du gjør det, så dette er uunnværlig.

2. Velg riktig internett-abonnement
Arrogante internettleverandører forsøker ofte å ikke inkludere den viktige opplastningshastigheten i markedsføringen sin, og fokuserer ofte kun på nedlastingshastighet. Men det er hastigheten på opplasting som avgjør hvor stor hastighet du får ned, fordi de som deler mye får mer. Vær sikker på å velge et abonnement med god opplastningshastighet. I tillegg må du være sikker på at internettleverandøren din ikke sperrer BitTorrent eller reduserer hastigheten på fildeling. Dette kan du rett og slett ringe og spørre om, siden BitTorrent har mange lovlige bruksområder og det finnes mange lovlige filer på de overnevnte nettstedene. Så vidt jeg vet er NextGenTel de eneste som har drevet eller driver med slikt for øyeblikket i Norge. Dersom du allerede har en leverandør som driver med slik "traffic shaping," kan du skru på kryptering i BitTorrent-programmet for å unngå internettleverandørens sensor.

Andre teknologier for fildeling

eDonkey er en annen effektiv teknologi - kanskje ikke like effektiv som BitTorrent, men mye man ikke finner på BitTorrent er tilgjengelig der. Også med eDonkey må du sette opp NAT/portene riktig i ruterer, for å få en såkalt "highid" som lar deg laste ned mye raskere. Se lenker under. SoulSeek er et kult sted å finne musikk. Jeg vil ikke anbefale Limewire, Kazaa eller andre trege og dårlige teknologier og programmer. BitTorrent og eDonkey er konger.

Lenker:

BitTorrent-programmer

azureus.sourceforge.net
www.utorrent.com
 Java for PC: www.java.com/en/download/
 Java for Mac: www.apple.com/support/downloads/javaformacosx104release5.html

BitTorrent-filer

www.thepiratebay.org
www.isohunt.com
www.demonoid.com

Verdens største Bit-Torrent tracker

Guide til å sette opp NAT riktig i ruterer

www.azureuswiki.com/index.php/NAT_problem
portforward.com/english/routers/port_forwarding/routerindex.htm

eDonkey og Soulseek

www.emule-project.net
www.slsknet.org
mldonkey.sourceforge.net
sancho-gui.sourceforge.net

Logoen til det svenske Piratpartiet, som fikk 0,63% ved siste valg

Politisk

Piratgruppen Norge: www.piratgruppen.no
 Piracy Kills No Music: www.piracykillsnomusic.no
 Bransjens Piracy Kills Music: www.piracykillsmusic.no
 Steal This Film dokumentar: www.stealthisfilm.com
 Piratpartiet i Sverige: www.piratpartiet.se
 Pirate Party International: www.pp-international.net
 Piratbyrån Sverige: www.piratbyran.org

"Fildeling er frigjøringsteknologi - man blir fri fra Hollywoods maktmonopol, og kulturellt materiale deles fritt mellom alle"

Illustrasjon: modernhumorist.com

BDSM ORDLISTE

GATEAVISA GUIDER DEG INN I DOMINANSENS VERDEN

“Det mest pinefulle med å være sadomasochist er at det som er vakkert, inspirerende og meningsfylt for meg, virker stygt, hatefullt og latterlig for andre mennesker. Denne grunnleggende forskjellen i oppfattelsen av ting er det mest smertefulle med å være sadomasochist” (Pat Califia)

24/7

I et 24/7-forhold er man mer eller mindre inne i sine D/s-roller hele tiden, altså 24 timer i døgnet, 7 dager i uken. Hvordan dette praktiseres av hvert enkelt par, varierer. Bli av og til forvekslet med TPE (Total Power Exchange).

BDSM

Forkortelsen står for: Bondage&Discipline, Dominance/ Submission, Sadomasochism. Oversatt til norsk dreier det seg altså om bondage og disiplinering, dominans og underkastelse, sadomasochisme. Dette er et enormt samlebegrep, som inneholder masse rart. Det er neppe noen BDSM'ere som liker absolutt alt innenfor BDSM - noen liker noe, andre liker noe annet - men alle sammen er like mye "ekte BDSM'ere", selv om det er forskjell på hvor langt man går i sin BDSM.

Bondage

Lek som involverer at en av partene blir bundet, lenket eller på annen måte får hemmet eller begrenset evnen til bevegelse. Den underdanige kan enten bindes fast til noe eller påføres fotlenker, håndjern etc, som begrenser, men ikke totalt hemmer bevegelsen. Den samme effekten kan oppnås ved trange klesplagg slik som skjørt eller korsetter. Man bruker også lær reimer spesialdesignet for og f.eks binde fast føttene hendene eller for og dekke over munnen slik at den bundete ikke kan "rope om hjelp" slik at man får en slags effekt av at man ikke kan bestemme over seg selv.

Collar

Halsbånd med lås. Symbolikken i det å bære et collar vil variere fra person til person, men brukes ofte for å vise at man "tilhører" noen. Collar brukes også i sammenheng med nick, ved at partnerens nick vises i en [klamme] etter eget nick.

Dom/Domina

Betegnelse for den dominantes rolle.

Feminisering

SM-lek der den underdanige mannen blir kledd opp i kvinneklær og skal oppføre seg mest mulig som kvinne. Dette oppleves erotisk og ydmykende for mange mannlige underdanige. Feminisering kalles også sissifisering. Mange vil også argumentere for at det å feminisere en mannelig sub ikke burde føles som noe ille.

Fetish

Seksuell lyst forbundet med spesifikke objekter eller konsepter. Det finnes mange typer fetisjer.

Figging

Innsetting av ingefærrot (noen bruker sågar pepper) i anus. Gir en intens, brennende følelse.

Infantilisme

Ønske om å bli behandlet som et barn. Dette kan være mer eller mindre seksuelt. Det finnes mange grader av infantilisme. Mange infantilister er ikke SM'ere, men liker bare å føle "barnet i seg" på en ikke-seksuell måte. I SM-sammenheng driver mange infantilister med ageplay. Infantilisme er ikke en sykdom eller unormalt.

Kinbaku

Uttrykk for japansk tau-bondage. Skiller seg fra den vestlige ved å konsentrere seg om det estetiske uttrykket framfor graden av bevegelsesfrihet.

Kink Aware Professionals

Ikke-kommersiell liste over terapeuter, leger, advokater og andre med kunnskap om og toleranse og forståelse for folk med "uvanlige" seksuelle interesser, ikke minst SM. De fleste på denne lista er i USA og Canada, men lista inneholder også folk fra andre land. Den eneste norske på lista så langt er psykolog Odd Reiersøl.

Masochisme

Avledet av navnet til den første som skrev om sine egne lyster tydelig nok til at de kunne gjenkjennes som en seksuell legning, Leopold von Sacher-Masoch, er masochisme definert gjennom gleden ved å bli utsatt for smerte og ydmykelse. Med Kraft-Ebbings og Freuds beskrivelser av masochisme, ble denne tilbøyeligheten definert ikke bare som et avvik, men som en perversjon. Også innenfor den gruppen som ser på seg selv som involvert i sadisme og masochisme er det uenighet om hva masochisme egentlig er. Enkelte snakker om "ren masochisme", og mener en dragnig mot smerte som er fysiologisk bestemt, hvor smerte frigjør så store mengder endorfiner at mottakeren opplever en intens lyst- eller lykkefølelse. Dette skaper en rus som bare oppnås gjennom smerte, og blir gjerne brukt som en mindre belastet forklaring på fenomenet masochisme. Innenfor det seksuelle avviket som defineres som SM i Norge finner vi imidlertid også mennesker som ikke får noen slik rus av smerte, men som blir seksuelt opphisset av tap av kontroll, ydmykelser og nedverdiggelse, fysisk og mentalt. Innenfor denne gruppen er det å underkaste seg smertefulle handlinger en del av ydmykelsen. Å frivillig utsette seg for kombinasjonen faktisk eller etterlignet mishandling og seksuelt bruk på grensen til misbruk, er ofte omtalt som masochisme. Denne gruppen masochister har ofte mentale behov i tillegg til fysiologiske: de trenger ikke smerte, men å miste kontrollen, å føle at de ikke er skyld i det som skjer med dem, å få hemningene sine fjernet med "makt", slik at de kan delta i handlinger de ellers bare ville våge å fantasere om. De oppnår dette blant annet gjennom å underkaste seg bondage, gjennom slavekontrakter og rollespill, gjennom straff, regler og disiplin. m-gruppen er slett ikke ensartet, men strekker seg fra smerteelskeren som ikke ønsker at andre skal bestemme over ham/henne men som tenner på smerten, og til den underkastende slaven som slett ikke liker smerte, men som ønsker at noen andre tar all kontroll over livet på alle nivå, fra lomdeboken til seksualiteten (helst ikke i en direkte kobling, men via oppførsel, klesstil, kroppsmodifikasjoner, diett, rutiner, sosial kontakt osv, bare individenes fantasi setter grenser for hva som kan kontrolleres). Dette gjør at masochismestempelet ofte er misvisende for hvilke behov individet har, og er en av de viktigste grunnene til at kommunikasjon og grensesetting blir så vektlagt i alle diskusjoner om SM. Et partnerskap innenfor Dominans og underkastelse med eller

uten Sadomasochisme må alltid ta hensyn til at det dreier seg om et forhold mellom to individer, ikke mellom to kategorier.

Mummifisering

En form for bondage der den underdanige blir pakket helt inn i plast eller andre materialer, slik at han eller hun ikke kan røre seg i det hele tatt.

Nålelek

SM-lek med nåler. Midlertidig piercing med sterile nåler av varierende tykkelse. Kan også brukes som en mer ekstrem del av sanselek.

Pain Slut

Betegnelse på ekstreme masochister som liker og tåler mye smerte.

Parafili

Nøytralt samlebegrep i psykologien og sexologien for ulike mindre vanlige seksuelle interesser/legninger, som for eksempel ekshibisjonisme, fetishisme, transvestitisme, og sadomasochisme. Uttrykket parafili ble konstruert av den østerrikske psykoterapeuten Wilhelm Stekel i 1925.

Ponyplay

SM-lek der den underdanige tar rollen som "hest", med munnbitt og analplugg med "hale".

Prins Albert

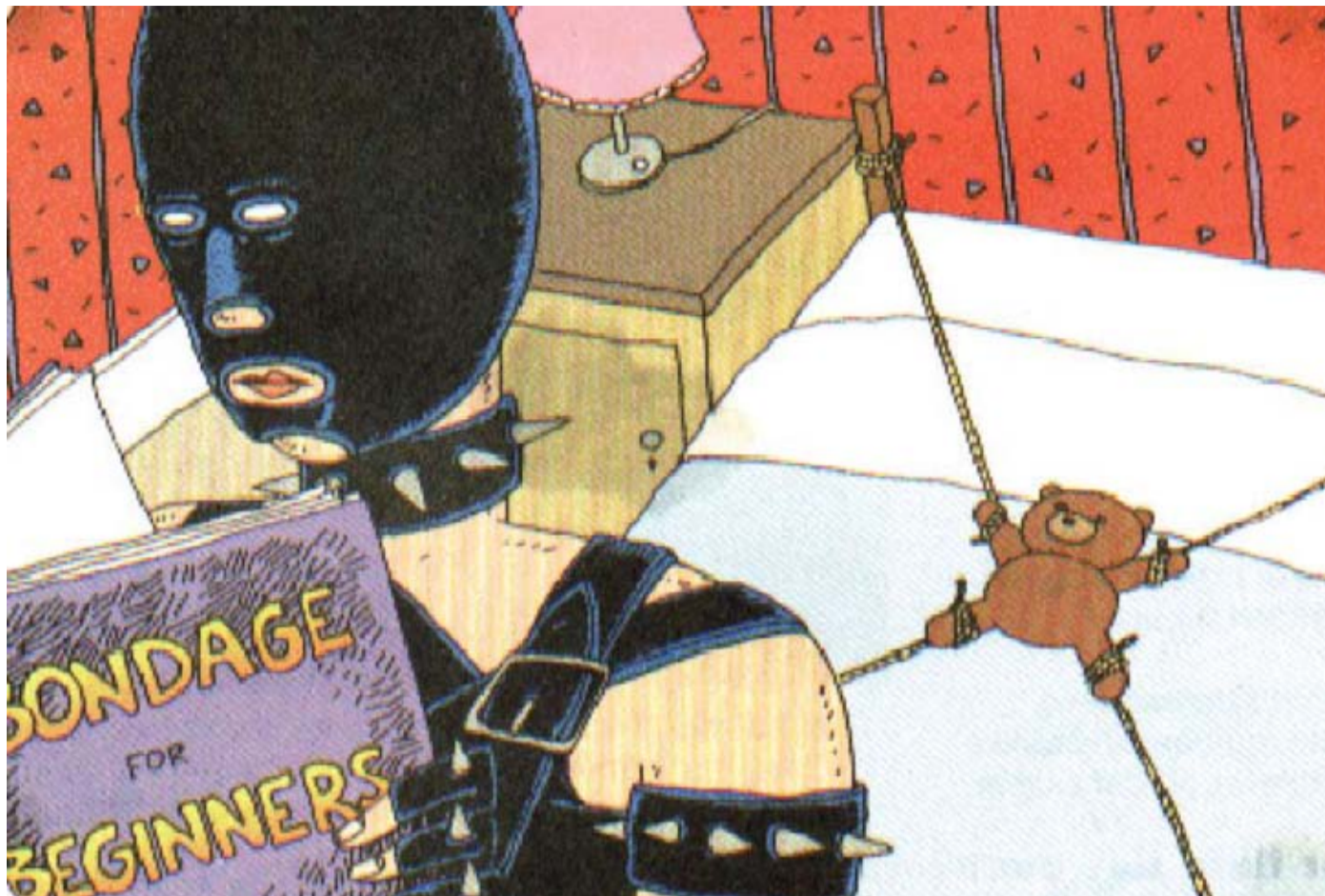
Piercing som går gjennom vevet og urinrøret i penis.

Pro Domina

Dominant kvinne som dominerer andre mot betaling. Det er et åpent spørsmål om Pro Dominaer er prostituerte, men de fleste Pro Dominaer mener selv at de ikke er det.

RACK - Risk Aware Consensual Kink

Er et av flere uttrykk som blir brukt av sadomasochister for å beskrive dem selv og deres filosofi. (NB: Enkelte ordlegger også uttrykket Risk Accepted Consensual Kink.) Uttrykket RACK blir brukt av sadomasochister som ikke liker det beslektede, mer kjente uttrykket Sikker, Sunn, Samtykkende (SSS) (engelsk: Safe, Sane, Consensual). Noen sadomasochister mener at vektleggingen på sikkerhet i Sikker, Sunn, Samtykkende blir feil, og at sadomasochisme uansett ikke kan gjøres

risikofritt, og at det er bedre å ta risikoen på alvor enn å påstå at den ikke finnes eller skal være der. Uttrykket Risk Aware Consensual Kink øker i popularitet, men har så langt ikke fått noen norsk oversettelse eller har blitt brukt noe særlig i Norge.

Sade

Donatien Alphonse François de Sade (Marquis de Sade). Født 1740, død 1814. Fransk aristokrat, filosof og forfatter. Skrev blant annet flere bøker med svært voldelig pornografi. Sadismen er oppkalt etter ham.

Sadisme

Nytelse av å påføre andre smerte. Dette kan være kontrollert i SM-forstand, eller ukontrollert i form av mishandling. Uttrykket sadisme kommer fra franske Marquis de Sade.

Sanselek

SM-lek med vekt på sansene til den underdanige. Den underdanige blir gjerne (men ikke alltid) bundet fast og/eller påsatt bind for øynene, og får så føle eller smake ulike ting. Det kan være ulike sorter smaker, lett berøring, kiling, kald og varm berøring, (svak!) strøm eller andre ting. Dette føles pirrende og intenst for den underdanige fordi han eller hun føler seg hjelpeløs og ikke vet hva som kommer.

Scat

Betyr å skremme, men er også et uttrykk for bruk av ekskrementer innen BDSM.

SLM

Scandinavian Leather Men (SLM) er en norsk klubb for homofile sadomasochister, med hovedbase i Oslo. Kalles også for "Lærhomsene". SLM er Norges eldste SM-klubb, startet i 1976.

SM

Forkortelse for BDSM.

Spannersaken

Retts sak i England fra 1987 og framover der flere menn ble dømt for å ha torturert andre, selv om det skjedde med "ofrenes" klare samtykke. Blant annet ble "ofrene" utsatt for scarring. Retts saken slo fast at det er grenser for hva et voksent menneske kan samtykke til at blir gjort med ham eller henne, etter britisk lov. I SM-miljøet er dette svært omstridt, siden utfallet av saken betyr at deler av dagens SM-aktivitet i Storbritannia strider mot lovene. Det er uvisst om dette også gjelder i Norge, siden det ikke har vært noen rettsaker av denne typen her. De dømte i Spannersaken fikk avslag på appellen til den europeiske menneskerettighetsdomstolen i 1997.

Stoppord

Et avtalt ord mellom partene som øyeblikkelig skal avslutte leken om noe går galt. Oftest brukt er "RØDT", mens noen velger varianten "Jeg heter ...". Hva som blir brukt er mindre vesentlig, bare det er enighet om hva som brukes. Men "Nei" er et ord som bør unngås. Et stoppord skal aldri brukes i utregsmål, men være den absolutte sikkerhetsbryter.

Sub

Betegnelse for den underdaniges rolle

Subspace

Et endorfinkick som oppleves som en slags transetilstand eller "rus" som masochister og underdanige kan komme i under intens SM-lek. Mange masochister og underdanige ser på subspace som det maksimale klimaks under leken. Også dominante og sadister kan oppnå et lignende klimaks, som da gjerne kalles Dom-space. Etter klimakset er det viktig at masochisten blir behandlet

med omsorg, ellers kan ettervirkningen av endorfinkicket føre til midlertidig depresjon og tomhetsfølelse (også kalt subdrop) hos masochisten.

Switch

Sadomasochist som har både en underdanig og en dominant side, og som liker begge deler, avhengig av situasjon og humør og ikke minst partner.

Topping from the bottom

Engelsk uttrykk for det at en underdanig prøver å ta kontrollen fra den dominante. Det kan skje når den underdanige ikke er bevisst på sin rolle som underdanig, og så stiller for mange krav eller tar for mye initiativ overfor den dominante.

TPE -Total Power Exchange

Total maktovergivelse. Forenklet sagt det at den dominante har all makt i et forhold, og at den underdanige frivillig gir fra seg makten til den dominante. Mange SM'ere har TPE som et høyt ideal innenfor SM-forhold.

Vanilje

SM'ernes betegnelse på folk, klær og situasjoner som ikke har noe med SM å gjøre. Dette ordet blir brukt ganske mye for å skille mellom SM'ere og andre folk, også her i Norge.

Wet

Betyr våt, men er også et uttrykk for bruk av urin innen BDSM.

Violet wand

Redskap som brukes for å påføre kroppen svak, høyfrekvent strøm. Violet wands ble opprinnelig brukt i alternativ medisin (uten noen særlig dokumentert virkning), men brukes nå mest som et redskap for elektro-lek i SM.

Ordliste hentet fra: www.smil-norge.no (redigert av hekS)

GRATIS MAT TIL FOLKET

(fortsetter fra GA 177)

Vi skal en liten tur innom gratis matplasseri Oslogigjen. Og denne plassen er absolutt å anbefale. Dessuten er den absolutt for alle. Det er i Pinsemenigheten Evangeliesenterets lokaler i St. Olavs gate ett eller annet nummer. Like ved Blitzhuset og tvers over gata fra den gode, gamle live- og rockeplassen Blue Monk.

Aner ikke når de åpner, men du må være der før klokka 18 nullnull for å få deg en skikkelig middagsbeta. Verdens beste kjøttkaker med poteter (hva gjør de med dem? dritmøre uten å være istykkerkokte) og deilige grønne erter. Endelig kom grøntforet til sin rett.

Dagen etter, pølse i brun saus eller rå (gjennomstekt) gode, møre svinekotletter m/surkål etc. Kan også skille med gjennomgående hyggelig betjening. Treffer du ei kinesisk dame som snakker litt gebrokkent norsk, vanker det kanskje også litt hjemmelaget stekt ris.

Te (man kan forøvrig ta hvor mange skjeer sukker man vil i koppen uten at noen mukker) og kaffe blir servert etter maten hvis man bare henter den sjøl.

Takk for kaffi, og hjem til avecén (!)

Atle Waage

Marihuana Marsjen 2007

Lørdag 5. mai 2007 arrangerer NORMAL Marihuana Marsj for 9. gang.

Hvert år, første lørdag i mai, arrangeres det en demonstrasjon for å oppheve totalforbudet av cannabisplanten.

Demonstrasjonen arrangeres under det internasjonale konseptet Global Marijuana March, som har eksistert siden 1999. I 2006 deltok rundt 200 byer på verdensbasis.

Møt opp i din by lørdag 5. mai 2007!

www.normal.no

7 måter å dø på

Et liv har mange fellestrekk. Derfor kan vi samhandle med hverandre, fordi det finnes en scenografisk forestilling om hvordan verden er til rett tid og sted. Uten allmenne regler vil verden fremstå som meningsløs. Slik får mennesket tilstedeværelsen av selvet bekreftet sammen med alle andre. Uten andre er de ingen. Gjennom handling over tid dannes konvensjonelle mønstre – og kroppene fungerer som automatikk. I faglitteraturen vil disse etablerte strukturer for integrasjon bli definert som noe "common sense". Hvordan man ser, hører og oppfører seg blir noe gitt. Derfor virker det menneskelige naturlig – selv om anskuelene man gjør er fra sin egen individuelle kropp og erfaringsapparat.

De som faller utenfor boblen for sosialisering er avviket. Det er de som ikke vil følge fellesskapet, da de har et større frihets og bevissthetsnivå enn de andre.

Oppdragerne – den moderne tids presteskap

Når et menneske har søkt flukt fra det etablerte, er det ikke som en konsekvens av irrasjonalitet, drømmer eller forvirretthet – men gjennom erfaring. Disse erfaringene behøver ikke være de som er grensesprengende boarderlines kun forbeholdt en eller to. De kan også være rent universelle. Eksempelvis forventer samfunnet at en har en mor som skal gi oss den trygghet vi hadde da vi lå inne i magen. Derfra skal en prøve og feile igjennom barndommen – videre til ungdommen – så en eventuell utdanning – jobb – kjæresten – vanlige samleier – få barn – bli bedratt – bedra – så kanskje skilt. Enkelte lukker øynene og fortsetter reproduksjonen av falsk trygghet, mens andre ser på det som en tvang og noe løgnaktig man baserer sin kamouflerte tunge og hånd på.

Døden som illusjon

La oss si at livet vårt her på jorden er en absolutt eksistens. Det betyr at når de viktigste organene dine slutter å fungere - er det helt slutt. Det som ligger igjen er kropp – ingen sjel. Døden er slutt punktet – noe som passer bra da de planlegger døden i kollektive puljer. Så så mange senger i sykehuskorridorene osv.

Samtidig har den moderne tid en døds-katalysator i media, som pusher på at man skal ha mental kontroll over døden gjennom riktig livsstil. Media konstruerer såkalte illusoriske og usammenhengende overlevelsesstrategier for hvordan en kan overleve døden.

Medias sosiale konstruksjon av riktig livsstil er i seg selv en illusorisk håndtering av noe som egentlig ikke dreier seg om døden i seg selv. Det dreier seg heller om en falsk følelse av kollektiv kontroll. Dette skadelige tankemønster er en form for media - refleksivitet der hjernen oppdras til beredskap og kroppen henger igjen i planløsningen. Her kommer angsten.

Døden som døråpner

Angst kan tolkes som en alarm som ber oss om å ta kroppen og sjelen til en annen plass. Angst trenger derfor ikke være noe dårlig, men snarere noe positivt da den vil veilede oss.

For eksempel har vi sett at forventninger om livets gang kan være noe gitt eller noe truende. Det gitte tolker vi som noe absolutt: fysisk død. Her er det lite frykt, og alt går sin vante gang. Det truende derimot er ikke død i fysisk forstand, men snarere en følelse av noe urovekkende mot sitt eget ego.

Angsten er en kontrollbeskjed som gjør at man innpasser seg eller åpner døren til noe nytt. Se følgende scenario: Når man ikke vil endre seg mentalt - innpasser man seg på et dødelig vis til konformitet. Slutt.

Hos de såkalt "udødelige" fanges alarmen opp raskere. Tør de kan de sprengre erkjennelsesevnen med tillit til stor sensitivitet. I denne kontekst blir det dødelige kvelende, så derfor søker de såkalte "udødelige" veien ut. Suget fra det høye erkjennelsemessige er nærheten og lokkemiddelet. Den nye verden har ingen grenser, så det de vanlige dødelige tror er drømmer blir hos de såkalt "udødelige" åpningen av frihetens sluser. Å gi opp det man har bygget opp av døråpner skaper derfor en sterk frykt hos de såkalt "udødelige". Overlevelsesstrategiene er mental næring. Igjen og igjen. Hele tiden.

Fullstendig strukturell underleggelse blir derfor det samme som å ta sitt eget liv. En utryddelse av seg selv, og en følelse av at alt blir revet bort – uten tilhørighet til det som er større. For en dødelig er målet døden og reproduksjon av planløsninger. For en såkalt "udødelig" er målet å overvinne den, og dermed bryte reproduksjonen. Slik flykter de dødelige inn i den sosiale boblen – og slik flyktet de såkalt "udødelige" ut av den. De dødelige godtar en sosialisert mekanikk – de såkalt "udødelige" har lyst til å vaske seg rene fra den.

7 SELVMORD

1 ADFERD

En måte å dø på er når de såkalt "udødelige" må justere sine unormale vaner. Avviket er som vi har sett en relasjon til noe utenfor selvet og blir kilde til liv. De dødelige venter bare på døden.

2 INDRE ARBEID

Av første punkt følger dette: Selvmord inntreffer når det påkreves å endre eller slutte sitt indre mentale arbeid. Dette fører nemlig til at sinnet ikke har mulighet til å nå de høyere sfærer. Ved å endre bevissthetsnivået til det lavere hverdagslige dør de sakte slik at de kan fremstå som lykkelige samfunnsborgere.

Nå er det kanskje slik at de dødelige er lykkelige, men empirien forteller at de med hovedfokus på konvensjonelt ansvar er sjelden oppriktige glade. De får barna sine, nager over mannen, kone, hjem eller jobb og venter på at andre skal følge dem. På mangel av

Medias sosiale konstruksjon av riktig livsstil dreier seg om en falsk følelse av kollektiv kontroll

søken i sitt indre, søker de heller flukt i de sosialt konstruerte avkom. Her kan de snakke helt automatisk uten noen smak av frykt. Det kan dreie seg om barnemat, barneklær, skolegang, oppdragelse og tilslutt hvor utrolig ansvarsfulle borgere de er. Dette er den universelle sannhet for dem og alt utenfor er drømmerier og realitetsflukt. Jeg vil heller si at sannheten er at de dødelige velger den lette løsningen. I stedet for å høyne seg selv, lever de igjennom gjennomsnittet av alle andre. Et hvert gjennomsnittlig menneske som har barn gjemmer sitt udugelige seg bak dialogen om klærne, fritidssyslene, innredningen og hva en bør lese for barna før leggetid. De tør ikke gå inn i fødselens opphav, og berører ikke den innsikt og den sammenheng som barnet befinner seg i.

Jeg vet at de såkalt udødelige får barn. Men jeg vet også at de ikke kan forholde seg til det på en "normal" måte. Det såkalte mammahysteria aksepterer kun barn ut i fra enkle begreper som er verdifulle ut i fra en felles norm. Det er her vi hører snakk om barna som snille, søte, plikttoppfyllende og så videre. Barnets eksistensielle plassering i verden blir overgått av overfladiskheten. De såkalt "udødelige" vet derfor at enkelte mødre og fedre er bedre enn andre.

3 ENERGINIVÅ

De såkalte "udødelige" har andre energier enn de dødelige. For å unngå døden transformerer de seg hele tiden – mens de dødelige innpasser seg og venter på en psykisk og fysisk død.

4 UTGANGSPUNKT FOR LYKKEFØLELSE

Av punkt 3 følger videre selvmordet som inntreffer når de såkalt "udødelige" blir tvunget inn i den materialiserte normen om lykken nedfelt i huset, bilen og fritid. Her vil den såkalte "udødelige" forfalle og forsvinne, så lenge de ikke rydder unna alle uvesentligheter. Ikke bare en.

Slik finner de lykken ved å transformere alt strukturelt og materielt til neste gjenfødelse.

5 FALSKHET

Overfladiske pseudotilværelser som blir påtvunget de såkalt "udødelige" kveler dem. Forskjellen mellom den dødelige og den såkalt "udødelige" er et sanseapparat som lukter og skuer lunt med en gang noen skal ødelegge kraften i hun eller han. Men uansett hvor grusom den dødelige er – jo større vekst av energi oppstår i den såkalt "udødelige". Derfor overlever de såkalt "udødelige" også. Den dødelige kan derfor ligge igjen i sin egen fornedrighet.

6 INTENSITET

Et selvmord kan også være oppgivelsen av alt det som kan kalles det intense ekstreme. Der den dødelige nøyer seg med å ligge i sin egen møkk – fokuserer den såkalt "udødelige" på å vaske seg ren med hjelp fra det gyldne som stammer fra kilden til alt liv. Renselsen var og er kjempeviktig.

7 ILLUSJON SOM FORVIRRING

Forvirring kan være utrygt og truende. Det kan og være en følelse av nedverdighet, mangel på egen dømmekraft, eller en konsekvens av traumatiserte opplevelser. Den såkalt "udødelige" har igjennom erfaring lært at forvirringen kun har vært dører som har åpnet seg og lukket seg – åpnet seg og lukket seg – gang på gang.

Den såkalt "udødelige" er ikke avkuttet fra den sosiale virkelighet. Forskjellen fra de dødelige er at den såkalte "udødelige" hele tiden erfarer at den sosialiserte verden er et helvete. Derfor er hver dag en kamp – så fremt de ikke allierer seg med likesinnede.

(8) NÅDE

Den såkalt "udødelige" ser opp til alt det som forener han eller hun med noe større. Så hvis de såkalt "udødelige" er våkne nok kan de erfare små uforglemmelige biter som danner hele meningen i universet. Der finner de sine like partnere og svikter dem aldri. Ikke av medlidenhet, men av en stor respekt for den andres evner. Hvis man synes synd på dem, trenger man ikke de som uttalte det. Det eneste de ønsker er å kunne være seg selv og klare seg selv. Ikke tjene andre ved å følge mannens eller kvinnens løpebane. De vil ikke justere sin tankekraft ved å bli normal. De ønsker å videreutvikle seg hele tiden. De vil ikke bli stemplet som mor eller far i husets ramme. Kjærlighet uten kategorier.

Mye sagt - men sikkert sant. Den såkalte "udødelige" glemmer derfor aldri sitt første møte med en annen såkalt "udødelig". For dem var ikke den fysiske døden noe mer enn en mental endring.

Hanna Skurdal

Fra syrealistisk kommunisme - til en verden med plastposer, men ikke noe gress

Text og foto: Harald Medbøe

Trailere må ofte vente et døgn for å komme inn i eller ut av det nye Polen. Det er milevis med køer av overfylte trailere på hver side av grensen mellom Tyskland og Polen. Avtalen mellom EU og Polen er ikke fullstendig underskrevet, så derfor er ikke grensen helt åpen. Jeg ser polskregistrerte lastebiler med stabler av skadete biler fra Tyskland som skal fikses opp i Polen og selges videre. Trailer etter trailer venter tålmodig med forbruksvarer fra Vest. Ut av Polen er det like lange køer med trailere fylt opp med varer produsert rimelig i den tideligere kommuniststaten. Jernteppet er borte, men det vil ta lang tid før Øst- og Vest-Europa er likeverdige.

1983/84 Wroclaw, Polen.

General Jaruzelski med steinansikt og sorte briller sitter på toppen og styrer Polen med jernhånd. Det er nedslitt hvor enn man vender blikket. Jeg er invitert til formiddagsbesøk hos en ung kunstnerfamilie, og vandrer gjennom de fargeløse gatene. Det er vår, men det merkes ikke. Det hviler en grå skygge av apati over hele landet.

Marek, kunstneren jeg skal til, kaller det som skjer i Polen for Surrealistisk

Sosialisme. De bor i et hus fra slutten av det 18. århundre, bygget da byen var tysk og bar navnet Breslau.

De en gang staselige bygningene er skadet fra krigen og videre vannskjøttet og forfalt under kommunismens øk-

Disse gatene ble brukt som scener i utallige krigsfilmer om andre og første verdenskrig helt frem til åttitallet. Jeg går opp de umalte trappene og får et glimt inn i bakgården, det er så grått, så grått. Noen barn leker der, men det er skremmende stille.

Jeg banker på i tredje etasje. Marek åpner og ønsker meg velkommen. Her bor han med sin kone og to barn, en sønn på 6 og en datter på 4. Det er sjeldent de får besøk fra Vest, jeg måtte ha invitasjon og visum for å komme inn i denne sovjetiske slavestaten. De byr på kaffe og småkaker, sikkert luksus for de fleste. Det er gode vibrasjoner, dette er moderne mennesker fanget i et bakstreversk og tungrodd system. Barna skjuler seg halvt bak sine foreldre og titter undrende på gjesten fra Vest. Jeg er her for å forberede en

fra det dekadente Vest. Barna kommer nærmere nå, de føler seg trygge på den fremmede. Med Marek og konen må jeg snakke en blanding av engelsk og tysk, men vi forstår hverandre. I det jeg skal gå, løper den lille gutten inn på rommet sitt, han vil vise meg noe. Han kommer ut med sin første ballong, et oppblåst, melkehvitt kondom. Han viser den frem stolt og kry, men den sprekker. Ikke som en ballong, luften bare siger ut av den, og guttens smil blir til en trist grimase.

Glassampullen med LSD-25 fra Sandoz. Tatt og opplevd i 1983. Legal syre i et illegalt system.

Den gangen var det vanskelig å ringe. Svært få hadde telefon hjemme, og de offentlige telefonboksene fungerte nesten aldri. Man regnet med at hver eneste samtale ble

ve. 400 medlemmer av Solidaritet ble arrestert, og tusenvis ble overvåket. Tortur og dødsstraffer skjedde i mørke kjellere, kommunistsystemet var nådeløst. Man måtte veie sine ord i enhver situasjon, systemet hadde hemmelige agenter hvor som helst og når som helst.

Bilene som var parkert i gatene var nesten uten unntak Polski Fiat, laget på utrangerte Fiat-fabrikker satt opp i Polen. Jeg så disse små bilene fylt opp til randen med polakker på tur. Jeg så dem ofte i veikanten. Bilene var enten punkterte, eller folk så ned i en motor som hadde stoppet. Jeg så undrende polakker rundt de små bilene for hver 10. kilometer.

Wroclaw januar 2007

Byen er nesten ikke til å kjenne igjen. Trendy kafeer og restauranter overalt. Det fargeløse er byttet ut med farger, og mange av de flotte byggverkene har kommet frem i lyset igjen. Det går fremover, men det har sin pris. Lønnen for en polakk er ofte ikke mer enn 12 kroner timen, og folk må jobbe lange dager. Bankene lokker med fristende tilbud, og folk setter seg i gjeld de neste 30 årene. De higer etter vestlig standard. For å få hele Polen opp på vesteuropesikk standard, vil det ta minst 40 år. Kanskje det går på 20 år i byene, men det er langt frem.

Marek, Hinka og familien har klart

Dette var moderne mennesker fanget i et bakstreversk og tungrodd system

utstilling med mitt Hermansen-prosjekt. Vi ser på boken om den merkelige advokaten, bilder av en eksentrisk advokat

avlyttet, post ble ofte kontrollert. Det beryktede ZOMO, kommunistenes hemmelige politi i Polen, var akti-

ve. 400 medlemmer av Solidaritet ble arrestert, og tusenvis ble overvåket. Tortur og dødsstraffer skjedde i mørke kjellere, kommunistsystemet var nådeløst. Man måtte veie sine ord i enhver situasjon, systemet hadde hemmelige agenter hvor som helst og når som helst.

Hundreårshallen tegnet av Max Berg og oppført i 1913. Et av de få store byggverkene i Breslau som ikke ble skadet under avslutningen av andre verdenskrig.

I 2007 blir general Jaruzelski stilt for retten i Warszawa, tiltalt for å ha ledet en kriminell organisasjon. Han risikerer inntil ti års fengsel.

seg bra. De har flyttet fra den gamle uoppussede bygården og bygget om en gammel bondegård 50 km utenfor Wrocław. Å entre huset er som å gå inn i midtsiden i BoNytt. Kunstnerisk og kvalitetsmessig utført. Nå føler jeg nesten at det er Norge som har sakkert bakut, i Polen er forandringene enorme. Gjennom blodbadet under krigen, inn under kommunismens åk, plyndret og utnyttet i 60 år, så hodestups ut i det frie markedet.

I Wrocław bor jeg i et studio med et tilstøtende stort lokale som brukes til kunstevents. De unge polakkene er seriøse og står på terskelen til en ny verden og nye muligheter. Da jeg var her i 1983 og -84, var det nesten umulig å få tak litt limbånd eller andre elementære ting. Nå har de alt. Føler meg nesten som en polakk i Norge, men er altså en nordmann på besøk i Polen 2007.

Polen 1980

På åttitallet var det en stor ungdomsbevegelse som dyrket rasta. Folk som røkke hjemmedyrket polsk marihuana. Disse var ofte fotfolket for Solidaritet. De hadde vendt både den katolske kirke, kommunismen og vodkaen ryggen, og jobbet i et stort undergrunnsnettverk. De kjørte Hearly Davidson-sykler fra 42., choppet opp og stilet så de minnet om syklene i Easy Rider.

Februar 2007

I natt så jeg unge polakker danse sammen i en rustikk studentbar. Soul-musikk fra 80 tallet. De danset vakkert og la inn teatraliske gester, det var gode vibber. De danser med en entusiasme som vi sjeldent ser hos oss. De danser og de danser fritt. Med ett gikk det opp for meg at disse unge studentene tilhører den første generasjonen som har tro på fremtiden i dette landet som har vært arena for så mye lidelse. Med sin plassering i Sentral-Europa, med mektige naboer på alle kanter og et landskap som egner seg som slagmark, har det stadig vært ført kriger i dette området. Alt fra Napoleon til svenskenes plyndringer. I de siste 60 årene har landet vært lemlestet og tynt både av nazister og kommunister. Over 63% av polakkene ser nå lyst på fremtiden, investeringene fra EU synes godt og begynner å bære frukter.

1945

Festning Breslau, som den gang var en tysk by, holdt ut i åtte dager lenger enn Berlin ved slutten av andre ver-

mange av bygningene fremstår som om de aldri har vært bombet eller utbrent.

I den sydlige delen av Wrocław er det fremdeles mange åpne plasser. Her var destruksjonen så total at det ikke var mulig å gjenbygge. Det lille av verdi som var igjen i byen, ble robbet og

Unge polakker ønsker deg velkommen. Polen kommer ofte ut på første plass ved intelligenstesting av europeiske najoner.

sendt til Moder Russland.

Det kjente byggverket Hundreårshallen, tegnet av den anerkjente arkitekten Max Berg ble bygget i 1913, og var en revolusjon av en bygning. Her holdt Hitler tale for 10 000 beundrende og oppglødde tyskere i 1932.

Rudolf Steiner, antroposofen, møtte Max Berg på slutten av tyvetallet. Da var Breslau en av de flotteste byene i Tyskland. På en eller annen måte forutså Steiner at byen ville bli lagt i ruiner i fremtiden, han fortalte om dette forsynet til Max Berg. Han fikk rett, det meste ble jevnet med jorden, men Hundreårshallen sto igjen uskadd.

Selv opplevde jeg Leonard Cohen ha konsert i Hundreårshallen for over 3000 polakker i '83. Han begynte showet med å si: Jeg hører at Hitler har opptrådt her, men han var ikke så god skuespiller, var han vel? Så satte han

Ofte var det våre rastavenner som losset trailerne. En stor trailer fra Sandoz, den kjente sveitsiske farmasøytiske produsenten, kjørte inn og åpnet dørene. En trailer full av deres produkter, de forskjelligste medisiner, vitaminer etc. Midt iblant kartongene var det en

liten pakke med 100 doser LSD 25 produsert av Sandoz. Vår rastavenn skjulte den raskt under jakken og fortsatte å losse av traileren. Senere ga han den til en sentral person i jazzmiljøet i Wrocław. Han sørget for å fordele glassampullene med den krystallklare vesken blant kunstnere og musikere i byen. En av mine venner hadde spart på to ampuller, og tilbød meg en dose. Wow, dette var første og siste gang jeg så en 250ml dose med LSD laget av en legal bedrift, og dette skjedde altså midt i et illegalt system. Dette var syre av ypperste klasse. Vi hadde en fet trip, det fargeløse Polen viste seg fra en annen side. Nå

var det som jeg så all verdens farger i det triste landet. På et tidspunkt var vi på taket til en av de typiske kommunistblokkene. Så langt øyet kunne se var det blokk på blokk. De hadde dårlig finish og så neste halvferdige ut, men var fullt bebodde. Vi var også innom en jazzklubb og opplevde en fet konsert med Pinski Zoo, det svingte som aldri før i Østblokken. På jazzfestivalen var det visning av filmer fra forskjellige østblokkland, alt laget med super 8, meget fantasifullt, kunstnerisk og dyktig gjort.

Om kommuniststatene var undertrykkende og kontrollerende, hadde faktisk kunstnerne det best av alle. De fikk mange dekorasjonsoppdrag, og solgte ofte kunst for vestlig valuta i Vesten. De hadde stort sett bedre økonomi og boforhold enn proletarene. Nå er dette selvfølgelig snudd helt på hodet. Det frie markedet styrer, og folk higer etter

var da kirken sa: Still ut kunsten i våre katedraler! I Warszawa så jeg en fantastisk utstilling med politiske malerier hengt opp blant Madonnaer og krusifikser i en katedral. Dette kunne aldri ha skjedd hvis de hadde hatt en statskirke.

Wrocław februar 2007

Jeg har tannpine i Wrocław og må trekke en jeksel. Finner frem til et rent og relativt moderne tannlegekontor. Jobben blir profesjonelt utført. 140 kroner kostet det meg. En brøkdal av hva jeg måtte ha betalt i Norge. Mange reiser fra Tyskland og Sverige for tannstell, kanskje noe å tenke på for nordmenn som reiser i Polen.

Jentene som passer på galleriet hvor jeg har utstilling tjener 5 zloty i timen.(10 kr.) En pakke røyk koster ca 14 kr, omtrent det samme for rulletobakk med papir. En halvliter på restaurant 10 kr.

1900 - 1930 tallet

Breslau var den fjerde største byen i Tyskland, og ble regnet som Berlins søsterby. Hit kom borgerskapet fra Berlin for å få sydd klær hos de jødiske skredderne eller kjøpe smykker fra de jødiske juvelerne. Da hadde byen sin storhetstid.

Polen var det landet som hadde flest jøder i Europa før andre verdenskrig, ca 5 millioner. Her ble de mest effektive dødsfabrikkene anlagt av Nazistene. Bare i Auschwitz og Birkenau ble det utryddet over 1,5 millioner jøder, sigøynere og andre uønskete fra 1940 til 1945. Det var dødsstraff for en polakk om han ga så mye som ett glass vann til en internert fange. Grusomhetene ble holdt skjult for omverdenen de første årene. Det var den polske undergrunnsbevegelsen som først klarte å smugle ut rapporter og dokumentasjon om hva som skjedde bak porten med det kjente ordtaket Arbeit Macht Frei. Skyggene fra andre verdenskrig er nærmere i Polen enn her i vår tilbaketrukne provins. Selv folk som er født lenge etter krigen føler den fremdeles.

Oslo våren 1984

Fire polakker skal grave en dreneringsgrøft rundt et hus på Sagene. Fire staute karer med hver sin spade. De setter i gang, ivrig og målrettet. Grøften skal være ca en meter dyp, det går unna. Plutselig, når de har kommet omtrent halvveis, som på et usynlig tegn, slår de om rytmen og graver meget forsiktig. Jeg spør: Hva er det?

Disse unge studentene tilhører den første generasjonen som har tro på fremtiden i dette landet

denskrig. De tyske styrkene i Breslau godtok ikke kapitulasjonen i Berlin og kjempet imot med alt de hadde. 12-åringer ble brukt til å bygge barrikader og som soldater. Da russiske styrker rykket inn fra syd, ble nærmere 80% av byen ødelagt (hvor mange døde?). Når man ser byen nå, forstår man hvor fantastisk dyktige polakkene er til å restaurere,

i gang med sine melankolske sanger. Polakkene elsket det, han var en av de flere vestlige store stjerner som valgte å opptre i Polen under unntakstilstanden som varte fra '81 til '84 (?).

Da Polen i 1981 innførte unntakstilstand, sendte Vesten hjelpesendinger til landet. Trailere kom med medisiner, matvarer, klær og annet fra vår overflod.

vestlig standard, og kunstnerne mister sin verdi. Under kommunisttiden var de bærere av det lille som fantes av den frie tanke og det frie uttrykk. Jaruselski og hans kamphaner strammet grepet da unntakstilstanden ble innført. De statlige galleriene, dette var de eneste steder å vise kunst, sensurerte politisk kunst, og mange av galleriene ble stengt. Det

Grøften skal være dypere. Hvorfor graver dere så forsiktig? Bare en av dem kunne engelsk, han kom bort til meg: Will we find skulls and bones here? Jeg forstår først ikke hva han mener. Skulls and bones? Han forteller at de er nervøse. Hvor enn de graver dypere enn en halv meter i Polen, dukker det ofte opp bein- og likrester fra en eller annen

krig. Ingen fare, sier jeg, her finner dere verken hodeskaller eller lange lårbein fra mennesker. De pustet lettet ut og fortsetter med full energi.

Polen med sine kraftige naboer og sitt landskap som er ideelt for store slag, har opp gjennom historien vært arena for armeer som har slaktet hverandre ned. De lever mye nærmere den andre verdenskrig enn oss. De opplevde ikke frigjøring og fred i 1945, men kun en ny okkupasjon og et nytt system som ble tvunget på dem. Det er kanskje først nå med sin inntreden i EU at andre verdenskrig er slutt for polakkene.

Polen 83/84 Surrealistisk kommunisme

Med dollar i lommene ordnet alt seg i Polen under kommuniststyret. Vekslet man 50 dollar, ble man mangemillionær i Zloty, navnet på den polske valutaen betyr gull. Mangemillionær i zloty, men med tomme butikkhyller over alt. Folk i lange køer utenfor nedslitte butikklokaler for å kjøpe brød og melk.

I dollarbutikkene hadde de derimot alt, men kun for hard vestlig valuta. I restaurantene kunne jeg be mine polske venner på overdådige måltider, det kostet ingenting å være meget raus. Deilig mat og deilig drikke servert ved langbord med våkne, men slitne unge polakker. Våkne fordi fiendebildet var så klart, kommuniststaten, slitne fordi de hadde levd så lenge under dette fargeløse åket. De lyttet til Radio Free Europe og kjente det siste av musikk fra Vesten. Mange av dem snakket brukbart engelsk, og de aller fleste ville reise ut. Men de var sperret inne.

Man måtte ha invitasjon fra Vesten, skjema etter skjema måtte fylles ut. Mange runder hos grå byråkrater, ofte så mye pes at man ga opp. Jeg bodde på hotell, ville jeg bo privat måtte jeg rapportere hver tredje dag hos politiet. Ved en hver menneskesamling var politiet til stede. Hvis det utviklet seg til demonstrasjoner, fikk snuten dop. En blanding av boler og speed. De ble sluppet løs på folkemengden da fråden sto rundt munnen på dem. En venn av meg fikk en gang to slike frådende og knurrende snuter etter seg. De var bevæpnet med hver sin kulle så lang som et balltre. Han løp inn i en park og klarte å gjemme seg i noen busker. Snutene virret rundt og så etter ham med ville øyne, men de fant ham ikke. I ren frustrasjon slo de en parkbenk til pinneved.

Midnatt Warszawa 1984, kunstnerfest.

Vi er i en loftsleilighet, egentlig registrert som atelier. Det er ikke lov til å bo her, men det spiller visst ingen rolle. Dette er en av de feteste loftsleiligheter jeg noen gang har vært i. Det er midnatt, jeg er på fest med byens kunstnere. Det røykes jointer og det drikkes vin. De spiller mine kassetter, det ferskeste fra Vest. Jeg ser utover takene i denne byene som nærmest ble jevnet til jorden under andre verdenskrig. Den ble bygget opp igjen ved en kommunistisk folkedugnad, og reiste seg som fuglen Fønix fra asken inne i et kommunistisk bur.

Plutselig er det tomt for rever og gress, festen demper seg. Jeg har lommene fulle av zloty. Jeg er faktisk mangemillionær.

- Går det ikke an å få kjøpt noe gress å røyke på? spør jeg og trekker opp en seddelbunke med over femti sedler. Det skal ordne seg, er det en som sier. Festen går videre. Vin finnes fremdeles, og glassene fylles. Bacchus boltrer seg.

Etter en stund kommer en Warszawa-friker inn i rommet, han

toget fast til skinnene. Slik holdt altså russerne på. Ren plyndring, og polakkene var lei av rasjonering og endeløse matkøer.

Noen dager før jeg skal dra hjemover, introduserer Andrej meg for en person som spør om jeg kan smugle ut et manus for Solidaritet. Han sier det meget diskret. Han er i midten av tyveårene og ser verken frika eller strait ut. En nøytral type som kunne forsvinne i enhver folkemengde. Jeg skal hjem med bilen full av Hermansen-bilder.

Endestasjon Birkenau 1940 - 45

beveger seg ydmykt mot bordet. Han tar frem en rød handlepose nesten full med pot. Han heller ut innholdet midt på bordet. En haug med pot, hjemmedyrket og middels sterk. Han bretter plastposen forsiktig sammen.

- Dere kan få potten i gave, men plastposen må jeg beholde, sier han stille.

Plastposen? tenkte jeg. Slik var det bak jernteppet den gangen de manglet det meste. Når jeg nevner denne historien i Polen nå, så sier de: Ja, nå har vi plastposer i massevis, men hvor er poten???

Det er blitt strenge narkotikalover i Polen. Under kommunismen var snuten opptatt av andre typer overvåkning, og folk kunne røyke ganske fritt. Nå har myndighetene strammet grepet.

Avreise sommeren 1984

Det ulmet i Polen. På en jernbanestasjon sto et tog med utallige vogner fylt med hermetiske grønnsaker som skulle til Moskva. En av de polske jernbanearbeiderne åpnet en boks og fant ut at de var fylt med kjøtt. De kjøttelskende polakkene ble forbannet og sveiset

Lange bilder på taket og en stor mengde bilder inne i bilen, det skulle ikke være vanskelig å skjule et manus der. Jeg sier at jeg gjerne gjør det. Vi blir enige om å møtes senere på kvelden, han skal plukke meg opp med bil utenfor galleriet. Solidaritet er forbudt på denne tiden, så de jobber i det skjulte. Overvåkning og angiveri er virkeligheten folk lever under. Andrej forklarer at manuset skal trykkes i utlandet og smugles inn igjen i bokform. Dette var før Internett, mobiltelefoner og alt annet moderne kommunikasjonsutstyr. Posten ble undersøkt og telefonsamtaler ble avlyttet. De levde i et fengsel. Klart jeg ville støtte enhver aksjon som kunne slippe dem fri.

Vår kontakt kom som avtalt i en liten Polski Fiat. En anonym måte å bevege seg på, dette var omtrent den eneste biltypen som kjørte rundt i de lite trafikkerte gatene.

Andrej er med, vi sitter i baksetet, han jeg møtte tidligere fungerer som sjåfør. Ved siden av ham sitter en eldre mann. Han sitter hele tiden med ryggen til, og sier ingenting. Vi kjører gjennom sentrum og nærmer oss et boligstrøk, en labyrint av gater og veier. Først med en

endeløs rekke kommunistblokker, som å kjøre gjennom et Pushwagner-bilde. Vi nærmer oss et område med små villaer. Plutselig snur mannen i passasjeretset seg raskt, han gir et tørkle til Andrej og sier noe på polsk. Andrej sier at jeg må ha bind for øynene, de tar ingen sjanser. Jeg tar på meg bindet og sitter i mørket mens bilen humper bortover de dårlig asfalterte veiene. Etter noen minutter stopper den. Andrej leder meg ut av bilen, de andre går foran. Bare noen meter, en dør blir åpnet, og vi går inn.

-You can take the blindfold off now, sier Andrej. Vi er i en entré. Den eldste åpner en dør til en kjellertrapp, og vi går ned. Vi kommer inn i et rom hvor to andre sitter ved en radio. Volumet er lavt, de sitter helt inntil høyttaleren. Andrej sier de lytter til en sending på polsk sendt fra England. Det må være som det var i Norge under tyskernes okkupasjon. Vinduene i kjellerrommet er tildekket. Den eldste henter en tykk konvolutt og tenner en lampe over et bord med fire stoler. Vi setter oss. Han åpner konvolutt og snakker på polsk til Andrej. Han oversetter. Manuset må skjules godt. Du trenger egentlig ikke å vite så mye. Det er en tekst om polsk etterkrigsarkitektur, men det er egentlig en flengende kritikk av det politiske systemet. Du må sende det til England fra København eller Tyskland. Der skal det trykkes og siden smugles inn igjen i Polen som bøker. Adressen i England er skrevet på en liten lapp som jeg legger i lommeboken. Møtet er kort. Det er bare sjåføren, Andrej og jeg som drar. Igjen må jeg ta bind for øynene, det blir fjernet der de ba meg om å sette det på da vi ankom.

Smuglingen av manuset gikk greit. Den tykke konvolutt ble postlagt fra København, oppdraget var utført.

Jeg gjorde to reiser til Polen mens kommunistene styrte. Begge ganger med ferge fra København til Swinoujscie. Første gang i '83 sto grensevaktene med fingeren på avtrekkeren på maskingeværer, unntakstilstanden var på det strengeste. I '84 hadde de geværene på ryggen, stemningen var noe lettere. Det var ingen tvil, her var det pampene på toppen, politiet og hæren som hadde kontrollen. Solidaritet hadde gått under jorda, men Lech Walesa, elektrikerer fra Gdansk, sendte høyspenningsdoser gjennom systemet. Den polske paven i Vatikanet var på to besøk under den vanskelige tiden. Den ene gangen kom det flere mennesker enn til Woodstock, i 1981 hyllet over 700 000 polakker sin polske pave. Han ble en stor inspirator for undergrunnsbevegelsen i Polen. Den katolske kirken sto fritt, den var ikke under statlig styre. Katedraler og kirkerom ble brukt som møteplasser for Solidaritet. Denne kombinasjonen av krefter skulle få konsekvenser lang utenfor Polen, det var her jernteppet begynte å slå sprekker og endelig førte til Berlinmurens kollaps i '89.

Dette er meget nær historie, men det virker som evigheter siden når man opplever Polen i dag.

Sløve foreldre, sløv ungdom

Gateavisa har gjennom åra vært kjent for et positivt syn på bruk av hasj og marihuana, og beskyldt for å ikke ta problemene med dette alvorlig. Og det har kritikerne forsåvidt rett i. Men

det skyldes at propagandaen og skrekk-informasjonen rundt disse rusmidlene har vært så usaklig og hysterisk i den offentlige debatten at vi ikke har klart å ta det alvorlig, og funnet det uimotståelig å fleipe med de motsatte synspunktene.

Men heldigvis har verden gått drastisk framover på dette feltet de siste åra. Rusinformasjonen fra det offentlige hevder ikke lenger at hasj er dødelig eller leder videre til heroinhelvetet, og VG skriver ikke lenger om "Hasj-sprøyter funnet i barnehage". Likevel er kunnskapsnivået om cannabis fremdeles lavt og fordommene mange.

Det har Pax forlag nå forsøkt å gjøre noe med, og utgitt "Foreldreboka om hasj", skrevet av Elisabeth Arnet. Den er rettet mot foreldre som opplever eller mistenker at tenåringene deres bruker hasj, og bekymrer seg om dette. Den er velment og overraskende vellykket i forhold til hva vi ellers har sett, med mye god basis-informasjon for dem som er blanke på feltet. Men den har også mange mangler. Det er veldig tydelig at den er skrevet av en utenfor hasjmiljøene, uten egen erfaring, som derfor har måttet basere seg på det som finnes av seriøs og useriøs litteratur fra "ekspertene".

Dessverre begynner boka i feil ende. Etter litt generell info om hva hasj er og historien rundt det, bruker Arnet mye plass på spørsmålet om bruk kan utløse "hasj-psykoser". Og det er velkjent det, at hasj har utløst forvirringer, tvangsforestillinger og depresjoner, for dette er et rusmiddel som griper dypere i tankene og følelsene dine enn mer primitive rusmidler som alkohol. Problemet er bare at dette rammer ytterst få, og det blir en avsporing av debatten og fokusere på problemer som rammer noen promillere. Her virker boka mot sin uttalte hensikt, og skaper unødvendig angst og bekymringer hos uskolerte foreldre. Det er langt viktigere problemer rundt hasjbruk som fortjener oppmerksomheten.

Hasjens ulemper :-)

Arnet er heldigvis såpass edruelig at hun avkrefter bekymringer om at du kan få hasjoverdoser eller at det gir fysiske skader. Men det betyr ikke at cannabis bare er "en harmløs urt", slik legaliseringsorganisasjonen NORMAL brukte som slagord. Det ideelle rusmiddel finnes ikke, de har alle noen virkninger som folk liker, og noen som ikke er bra for oss. Hasj gir riktignok ingen store, akutte ettervirkninger slik som f.eks. alkohol, ingen kvalme, hodepine eller andre forgiftningssymptomer. Men det er nettopp det som er problemet! For uerfarne brukere blir det da ofte fristende å gjenta den gode rusen ofte, etterhvert daglig og hele tiden. Da gir ikke hasjen lenger noen euforiske eller interessante effekter, bare bedøvelse. Og de negative effektene begynner å hope seg opp. Det går kraftig utover tiltakslysten, korttidshukommelsen blir elendig og du blir så slapp og sløv at du ikke orker tenke eller lese noe mer innviklet og interessant. Jeg humret gjennkjennende over Arnets beskrivelser av hvordan evnen til å tenke i større helheter blir svekket, og hvordan samtalerne etterhvert forfaller til det overflatiske og banale – jeg ser masse av det i hasjmiljøene. Og jada, hun har nok også rett i at stadig hasjbruk hemmer den psykososiale utviklingen, jeg har da møtt en del voksne hasjbrukere i mitt liv med en tankeverden og et ordforråd langt enklere enn alderen skulle tilsi...

Som daglig hasjbruker blir du rett og slett dum-

mere enn du ellers ville vært. Ofte havner folk i en passiv forbruker-livsstil der de ikke gjør annet enn å røyke hasj, spise godteri og se på TV eller spille data-spill. Livet blir flatt, grått og kjeedelig, og uten en hukommelse som funker mestrer du dårlig å ta noen utdanning. Du kan kanskje leve slik som voksen etter arbeidstid, men ikke som tenåring på skole.

Det skumle med dette er at du glir inn i det gradvis, og skjønner det ikke helt selv fordi din evne til å se deg selv kritisk også krymper – en negativ, nedadgående spiral. Etterhvert blir det også skremmende å skulle bli nykter, fordi du da igjen må forholde deg til virkeligheten og alle dens oppgaver og problemer, noe som virker som et ork i din reduserte tilstand. Og selvom legaliserings-forkjemperne ikke liker å snakke om det, får du også abstinenser av å slutte som folk gruer seg for. Disse er riktignok ikke i nærheten av det f.eks. junkiene sliter med når de ikke får heroin, men ubehagelig nok likevel. Typiske symptomer er svettetokter, irritasjon og sinne, søvnløshet. Og da blir det selvfølgelig veldig fristende å ta seg en joint for å kunne slappe av og få sove – og så har du det gående igjen...

Hvor sterke abstinensene blir og hvor lenge de varer avhenger veldig av hvor lenge du har røyka tett. Vanligvis avtar de på noen få dager, og er du bevisst på at de kommer behøver du ikke ta alle de irriterte tankene og ideene som popper opp alvorlig. Dessuten

kan du glede deg til det som kommer etterpå: for heldigvis er ulempene ved hasj reversible, de blir borte igjen når du slutter å røyke. Etterhvert som hasjen renses ut av kroppen klarer du opp, får tilbake energi og livslust, legger mer merke til detaljene i verden rundt deg og blir i bedre humør. Jeg har selv vært igjennom dette utallige ganger, og kommer sikkert til å måtte det igjen. Når jeg da ser tilbake undrer jeg meg over hva i all verden jeg har surra med, og hvor lite jeg har fått gjort eller opplevd i hasjtåka. Det føles nesten som overgangen fra vinter til vår, hvor du plutselig gjør unna på ti minutter ting du har gruet deg til lenge som et uoverkommelig ork.

Vi trenger mer ruskultur!

Boka til Arnet er ingen diskusjon rundt fordelene og ulempene ved hasjbruk. Konklusjonen er gitt på forhånd: bruk av hasj er uønsket, og Arnet ser det som sin oppgave å forsyne foreldrene med motargumenter i diskusjonene med sine tenåringene. Dette blir for enkelt og for feigt. Hun tør ikke – eller kan ikke – heve diskusjonen over et for/mot nivå, og se på om det er mulig å bruke hasj på en måte som ikke gir store problemer. Dette dominerer dessverre all debatt rundt ulovlige rusmidler, hvor man stikker hodet i jorda og *Just says no*. Problemet er jo at dette ikke virker. En viss mengde ungdommer – og voksne – bruker disse rusmidlene uansett, og de er kommet for å bli om vi liker det eller ei. Og selve årsaken til rusmiddelbruk er det fremdeles tabu å snakke om: nemlig at stoffene gir brukerne *gleder*, det er slett ikke snakk om bare

problemer og elendighet!

Det vi trenger er mer ruskultur, slik at folk kan ta fornuftige valg og beskytte seg mot de reelle farene som rusbruk kan gi. Alkohol er et godt eksempel Dette er et stoff som har store skadevirkninger og er sterkt avhengighetsskapende, men vi vokser opp med kunnskaper og holdninger rundt bruken som gjør at det likevel ikke går så ofte galt med folk som kjemier skulle tilsi. Nesten alle er alkoholbrukere, men lang de færreste blir alkoholikere. For det viktigste rundt rusbruk er ikke akkurat hvilke stoffer du bruker men *hvorfor*, *når* og ikke minst *hvor ofte*. Det gamle ordtaket "Gå til glasset med din glede, men ikke til flasken med din sorg" oppsummerer dette glimrende Hvis vi bruker rusmidler for å bedøve oss bort fra et uutholdelig liv eller følelsesmessige problemer er sjansene store for å få fysiske eller sosiale skader av dem. Ideelt sett burde ikke rusmidler være en krykke vi tyr til daglig, men et ekstra krydder på tilværelsen spesielle sammenhenger.

Mange daglige hasjrøykere sier de gjør det som selvmedisinering, fordi de har for mye energi og uro De har fått god hjelp av psykiatrien til å rettfærdiggjøre sitt overforbruk, som har fortalt dem at de "har" ADHD. Dette er en av vår tids største løgner, for ADHD er slett ikke noen årsak til uro og konsentrasjonsvansker, bare en beskrivelse av *symptomene*. De er en tidstypisk privatisering av våre følelsesmessige problemer, og istedenfor å se på livsforhold, oppveks osv forenkler de det til å skyldes en biokjemisk defekt i hjernen (en idé som legemiddelindustrien velvillig støtter opp om og tjener milliarder på å selge medikamenter mot...). Det er klart hasj hjelper mot uro men det blir som å knaske paracet hver dag istedenfor å finne ut *hvorfor* du har vondt i huet. Og som vi har sett blir hasjen etterhvert selv årsaken til uro, hvis du ikke får dine jevne doser.

Den Gode Røykeren

Er det da i det hele tatt mulig å bruke hasj på en konstruktiv måte? Ja, absolutt, men det krever bevissthet om virkningene – og bare sporadisk bruk. Igjen er dette noe som gjelder alle rusmidler. For poenget med dem er jo å hensette seg i en *anderledes* tilstand, mer gjør du det hele tida blir det jo normalen, og verdier ved forandring blir borte. Gjør du det sjelden derimot får du nytten av å se deg selv og livet fra et annet perspektiv, og kan ofte se sammenhenger og finne løsninger ut av blindgater du har stått og stanget i.

Men hasjbruken behøver selvfølgelig ikke ha noen høyverdig nytteverdi. Det er ikke noe galt i å røyke bare for å ha det *godt*, selvom ren nytelse fremdeles er litt suspekt i Vestens kristne kultur. Vi trenger alle små ferier fra dagliglivets krav og kav. Og for å maksimere nytelsen må vi nettopp bruke hasj sjelden. For hjernen og kroppen vår er jo så fantastisk innrettet, at de hele tiden forandrer og tilpasser seg forstyrrelse for å prøve å fungere på normal måte uansett ("homeostasis"). Derfor mister alle rusmidler og medisin etterhvert sin effekt.

Og tenåringene da?

Hasjmotstanderne vil kanskje innvende at dette er lett for meg å si som en voksen mann, men hva med tenåringene? Vel, de er ikke idioter, det går an å lære dem å bruke rusmidler også, istedenfor å misbruke dem. Om en tenåring bruker hasj på fest i helgene nå og da tar hun

"Gå til glasset med din glede, men ikke til flasken med din sorg"

ingen skade av det. Tvertimot, hun unngår alle de sosiale skadene som den mer aksepterte alkoholen gir. Hasj fører ikke til det kaoset av aggresjoner, slosskamper og sentimentale sjalusidramaer som er så vanlig på alkofester. Eller utvisking av hemninger som så ofte fører til seksuelle overgrep mot unge jenter. Og etter en bakstein søndag er hun igjen klar til å ta fatt på virkeligheten og skoledagen mandag morgen.

Ingen synes det er ideelt at tenåringer ruser seg i det hele tatt, de er ikke ferdigutviklet verken fysisk, intellektuelt eller følelsesmessig. Likevel gjør de fleste det, det er et overgangsrituale, en famling fram mot voksenrollen. Og da vil jeg bli mer bekymra hvis datteren min går på en tradisjonell ungdomsfest med flatfyll, enn hvis hun nyter hasj med gode venner. Jeg skal nok gi henne en realistisk innføring i rusmidlene når hun kommer til sjels år og alder!

Sløve foreldre

Det er lite vi kan gjøre med at ungdom eksperimenterer med rusmidler, driter seg ut og misbruker dem. Vi kan ikke beskytte ungene våre mot alle negative opplevelser, de må leve sine egne liv og gjøre sine egne (ofte dyrkjøpte) erfaringer. Men vi kan hindre at de *forblir* i en sånn misbruksrolle.

De færreste tenåringer bruker hasj – de færreste

bruker hasj overhodet. Og de fleste av dem som gjør det er i 20-åra, det klassiske tiåret for rusbruk og -misbruk. Det er da vi drikker mest også, langt oftere og mer enn forsvarlig er. Og godt er det kanskje, at det skjer mens helsa er på topp og kroppen best tåler sånn mishandling. Rusmidler er fascinerende, men etter at nyhetens interesse gir seg oppdager de fleste at livet byr på mer og langt viktigere ting: reiser, utdanning, musikk og kunst, politikk, kjæresten og unger. Og her er vi ved sakens kjerne.

Arnet er på sitt beste i bokas siste kapittel, "Kan foreldre forebygge rusmisbruk?", kanskje fordi hun her er inne på sitt eget fagfelt (dama er utdannet gestaltterapeut og lærer). Korrekt påpeker hun at det er for seint å bekymre seg om ungene sine når de har blitt tenåringer. Store og vedvarende problemer i ungdomstida er et tegn på at du har fungert dårlig som forelder. Jeg blir stadig overrasket over hvor mange foreldre som tror det er nok å gi barna sine mat, hus og kjærlighet, og passivt lar barnehagen, skolen og TV stå for oppdragelsen. Det er dessverre mengder av voksne som lever overflatiske, passive liv også *uten* bruk av hasj. De forstår ikke at de må *lære* barna sine, fortelle og forklare, og aktivt finne fram til kvalitetsbøker og -filmer, kreative aktiviteter og naturopplevelser. Vise dem hvor fantastisk og interessant verden er, hvor mye det er å drive med og oppleve. En slik ballast vil

lett konkurrere ut rusmidlenes begrensede opplevelsesverden, etter ungdomstidas eksperimentering. Og for å være et godt eksempel må de voksne *selv* lede et interessant liv. Jeg skjønner godt at tenåringene vil ha noe mer ut av livet enn jobb, middag, TV og søvn, og blir fristet av rusmidlenes intense opplevelser.

Legalisering?

Et av Arnets hovedpoeng mot hasjbruk er at det er ulovlig, og at vi må forholde oss til det uansett om vi er enige eller uenige. Det har hun rett i, for den største faren ved hasjbruk er i dag definitivt *politiet*. Men hun diskuterer også legalisering, og konkluderer med at det er uønsket. Her er det en brist i hennes logikk. For samtidig som hun synes vi skal avstå fra hasjbruk i solidaritet med en håndfull som får hasjpsykoser, er hun fullt villig til å ofre hundrevis av ungdom til fengslene som en konsekvens av forbudet. Et fengselsopphold gjør langt større skade enn hasjbruk noengang kan gi, og er et utmerket sted for å lære og utvikle en kriminell karriere og permanent utestenging fra samfunnet. Det er ihvertfall ikke til tenåringenes beste.

Are Krishna

"Et fengselsopphold gjør langt verre skade enn hasjbruk"

Psykologiens vitenskapsbekjennelse

Det finnes ingen Sannhet unntatt Sannheten, og Metoden er Hans sendebud

*Jeg tror på Sannheten, den allmektige
om jorden og sinnets bestanddeler.
Jeg tror på Metoden, Sannhetens enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den Hellige Stat,
Født av Galton Eugenicus,
Pint under Barrhus Burratus,
kontrollert og isolert,
ble en del av fortiden,
stod opp fra historien tredje dag,
før opp til Sannhetens Rike, sitter ved Sannheten,
den allmektiges høyre hånd,
for derfra å fordømme opplevelse og innlevelse.
Jeg tror på Den Hellige Stat,
et hellig, allment institutt,
de hellige forskere,
instituttets forelesere,
pensum og seminarlederne
og min studieplass*

A

En elaborering av vitensbekjennelsen

1. Enhver som vil bli profesjonell, må framfor alle ting holde fast på den felles metodiske viten.
2. Enhver som ikke bevarer denne hel og uforfalsket, vil uten tvil gå evig fortapt i innføringsemner.
3. Og dette er den felles metodiske viten, at vi ærer én Sannhet i Psykologien og enheten i Psykologien, idet vi hverken blander sammen individet med samfunnet eller samfunnet inn individet.
4. For én person er én, under Den Hellige Stat-istikk.
5. Men Sannheten og Metoden og Den Hellige Stats viten er én, utøvelsen er like stor, makten like evig.
6. Uskapt er Sannheten, uskapt er Metoden, uskapt er Den Hellige Stat.
7. Alt kan måles under Metoden og beskrives i Den Hellige Stat-istikk.
8. Evig er Sannheten, evig er Metoden og evig er Den Hellige Stat, og likevel er de ikke tre evige, men én evig.
9. Slik er Sannheten, Metoden og Den Hellige Stat ikke tre sannheter, men én sannhet.
10. Sannheten er ikke virket av noen, heller ikke skapt, heller ikke oppfunnet.
11. Metoden er av Sannheten alene, ikke virket, heller ikke skapt, men oppfunnet.
12. Den Hellige Stat er av Sannheten og Metoden, ikke virket, heller ikke skapt, heller ikke oppfunnet, men går ut fra dem.
13. Den som altså vil bli profesjonell, må tenke slik om Psykologien.
14. Det er altså den rette kunnskap, at vi vet og bekjenner at vår Metode, Sannhetens Sønn, er Sannhet og allikevel oppfunnet.
15. Dette er den felles Psykologiske tro. Den som ikke oppriktig og fast har denne tro, kan ikke bli profesjonell.

**På vegne av anti-psykologisk forening
Kristoffer Blystad**

CDer og noen makkverk

Politiet avd. musikk har mottatt to nye doble eksemplarer av de til tider deilige små audiovirkende småkakene som blant populasjonen går under navnet compact disc. Disse blir som i forrige nummer anmeldt og satt under rettergang. Så vi går rett på sak:

Piracykillsmusic.no (dobbel-disc)

Hvorfor gir plateindustrien ut et 2-disc sett som bare komprimerer dem selv? Viser hvor dårlig musikalsk vurderingsevne de har når det gjelder spredning av det musikalske uttrykket gitt ut på kompakte ca. 4" store skiver?

Disc nummer en, hvor det er 16 spor alt i alt, reddes kun av 120 Days, 55 Escape og Lillestrøm-bandet El Caco. Resten er så intetsigende og kjedelig at jeg ikke engang gidder å nevne hvem som er kreditert på omslaget. Disc no. two gadd jeg ikke engang spandere lyttetid på. Kanskje en dag jeg ønsker å bli deppa.

Bruk heller tida på å sjekke ut "Piracykillsmusic", nettsida til Piratgruppen Norge og last ned det du er god for. Det legger nemlig dette albumet opp til. Jeg sier: Slå av. Vi gadd i hvertfall ikke å høre på den andre discen.

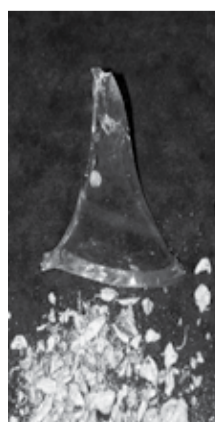
This Sect - Distress signals

Dette er tredje EP-utgivelsen til Denne Sekten. De spiller 80-talls british post-punk og 90-talls hardcore. I presseskrevet hevder de at de er et av Oslos mest kompromissløse liveacts. Dette har undertegnede tilgode å se, da han ikke personlig har overværet dem på scenen. Skiva er laget på den gamle, og her kan vi bruke ordet kompromissløse, måten. Nemlig: Live.

Coveret er en historie for seg selv. Dritbra. Unnfanget og satt ut i verden av GAs gamle venn Waldemar Hepstein. Verdt anskaffelsen alene. Og setter DU dette coveret fremst i CD-samlinga viser du ihvertfall at du har peiling på hvordan et fett, rett og slett estetisk riktig plateomslagkunstverk skal se ut.

Albumet i seg selv trengs det ikke sies så mye om, da dette står for seg selv. Låtene går dog ikke så fort som jeg hadde ønsket.

Atle Waage

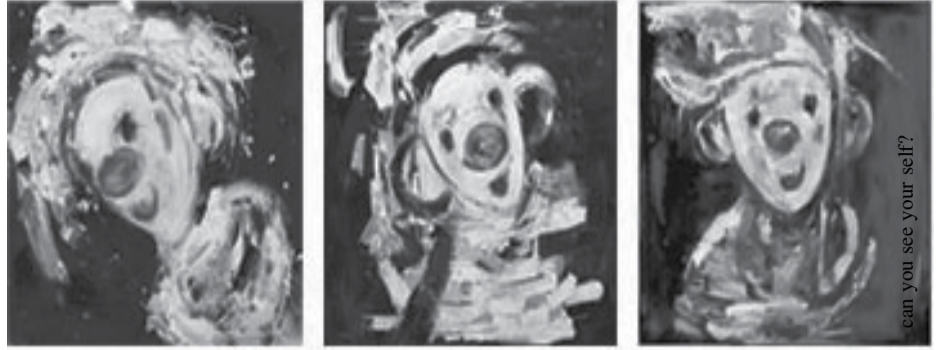
Advarsel til alle pot-røykere!

Importert marihuana **bestrødd med glass** blir nå solgt på det norske markedet. Dette er **livsfarlig å røyke**. Det som ser ut som fine krystaller i poten kan altså vise seg å ikke være bra for de indre organer.

Vær påpasselig!

Aulie og Sand

- den norske avantgarde?

Avantgardens fremste egenskap ligger i provokasjonens kraft. Selve ordet "avantgarde" kommer fra det militære og stammer fra de tider hærer marsjerte gjennom Europa. Avantgarden var de som gikk foran hovedhæren og overfalt, brant og plyndret for å holde kompaniene i live. Avantgarden var, og er, den kyniske brutale fronten som ligger i forkant av de strukturelle forandringer. Avantgardens funksjon er å vise til det som skal komme etterpå. Slik sett finnes det kun ett avantgardemiljø i Norge i dag, og det er kretsen rundt Marianne Auli og Vebjørn Sand. Min påstand er; Aulie og Sands kunstneriske prosjekter sier mye mer om dagens Norge enn samtlige samtidskunst prosjekter de siste 20 år har greid. For, om man ser på Sand/Aulies samlede produksjon og medie-opptredener som et samlet kunstverk, treffer de den rådende norske tilstand nådeløst midt i øyet.

Der det etablerte norske kunstmiljøet enten holder tørr byråkratisk høyrekutyeme eller bohemaktig venstreside-stil, faller skamløs hedonisme inn i det vulgærprovokative feltet i offentligheten. Aulies rumpe har fått en samlet stand av kulturelt interesserte caffelattedrikende sladretryner til å unisont summe i

rasende diskurs. Vebjørn Sands "prostituasjon" for Rimi-Hagen, av alle, har fått et samstemt kunst-Norge til å rynke på nesen i samstemt småborgerlig forakt. Det er satans bra gjort fra en kunstsirkel på ca. 2-3 personer + venner. En rumpe = 40 overskrifter. Sett som et konsept, er det ganske genialt.

Men arbeidene deres suger hører jeg sjokkerte kulturelle sukke, de er jo ikke noe flinke! Tull og tøys, spør du meg. Vebjørn Sands Da Vinci prosjekt er i mine øyne fantastisk, og legger den poetiske klangbunnen for de to kunstnerskapene. Å bygge kopier av den absolutte mesterens kanskje mest elegante konstruksjon på alle verdensdelene er en storstilt og imponerende homage, og det står for meg som kanskje det fremste konseptuelle kitchverket jeg har hørt om. Sett i den konteksten blir deres media og kjendisfokusering som en kontrast til lengselen etter det rene kunstverket, et klassisk bilde på kunstverdenens forrælse.

Aulies rumpestunt blir for meg en skarp kommentar til dagens kunstscene med sin innadvendte gledesfornektende surmagede intellektualisme, og klovnemotivet alle hater blir plutselig svært tref-

fende og sentralt. Champagnesprutingen blir for meg både en klar kommentar til det konsumsamfunnet de har valgt å engasjere seg i, og i hvertfall for undertegnede en subtil referanse til rikdommens dekadanse (tenk golden shower).

Den seriøse kritikken av verket blir dets eksistensielle hulhet, noe som igjen reflekterer kitschens vesen og store svakhet. Det narcissistiske elementet kan, for selv en positivt innstilt tilskuer, virke mer trist og tomt enn kunstnerisk givende. Slik sett får Sands brobygging en melankolsk klangbunn jeg faktisk tror er tilsiktet. Her kommer også tredje støttespiller inn og utfyller bildet, nemlig Aune Sand, som er mer kjent for sitt Dådyr prosjekt samt kitschfilmen Dis. Aune Sand dyrker "kvinnen", men de kvinnene han presenterer er enten overdramatiserte romantiske klisjeer eller halvpornografiske kalde estetiske studier. Dette fraværet av virkelighet, av å være fanget i meta-virkeligheten istedetfor et ekte, levende univers er nok et aspekt ved denne stallens kunstnerskap som jeg finner befriende ærlig, uten at jeg er sikker på hvor mye av dette som er tilsiktet. De kunne ha tjent på å jobbe opp imot noen ekte mennesker i ny og ne, kommet seg inn i virkeligheten.

Marianne Auli og Vebjørn Sand blir hatet av så godt som en samlet kulturell elite. Min tese er at dette skjer fordi de reflekterer det alle i eliten i hemmelighet veit at de selv er; innleide hoffnarrer ved de rikens bord. Isteden for å rope at keiseren ikke har noen klær på, holder de isteden opp et speil. En sann avantgarde skal reflektere hva et samfunn er og hva det er i ferd med å bli, og i den sammenhengen er Sand og Aulie ekte avantgardister. De avkler kunstnermyta og viser det for det det er; vanlig lønnsarbeid for de kapitalsterke. Samtidig lager de vakre, salgbare objekter. De synliggjør Ayn Rand-ethosen som gjennomsyrrer de såkalte åndselitistiske akademiske miljøene, og knekker på sin måte Frp-koden vel så bra som noen politiker.

Velsignet være dere, og om dere kan få Rimi-Hagen til å sende Gateavisa noen penger sier vi ikke nei takk til det. Vi har nemlig forstått det dere har forstått, at penger er en energi man ikke kommer utenom. Vil man bygge bruer i Antarktis er det bedre å forholde seg til det ærlig enn som en skjult last.

Martin K.

Plateanmeldelser for syrehuer

Pre-Med

"Its Medication Time"

(Hawkwind Records/Voiceprint label HAWKVP39)

Hawkwinds utrolig dyktige spacerock-bassist Alan Davey, og gamle kollega fra Stonehenge 1984 Hawkwinds trommis Danny Thompson har gjestet på denne nye utgivelsen på Voiceprint-labellet. Det er den siste av en rekke Hawkwind-relaterte Voiceprintskiver etter at Hawkwinds, og relaterte, prosjekter sa farvel til Doug Smiths gamle Emergency Broadcast System label på slutten av 90-tallet.

Kjernen i bandet, ved siden av Davey, er grunnleggeren Danny Faulkner på vokal, keyboards og trommer, samt Lewis Turner som gjør noen helt utrolige "Spiderman"-aktige acid-gitar soloer. For å gå rett på sak er dette typisk nuevo-Hawkwindinfusert spacerock, tøft spilt som Hawkwind-pønk og med romfarts- og vitenskapselementer intakt, typisk moderne post-festival scene UK psykedelia, som en rekke band som går i bane rundt Hawkwind-kultusen, og det er jo ikke et dumt vis å være kreativ på.

Verdt å nevne av høydepunkter er "Up All Night" (en rå og rocka kul standard spacerock "status quo"-anthem kanskje), "Man Eggs From Mars" (en utro-

lig tøff instrumental låt der gitarene tar helt av, og en ganske bisarr tittel...), "No Smoking" (med samples om å røyke det som finnes en sen kveld på laboratoriet) og "What's Your Name" (spør telepaten i prosjektet.. telepatisk!) Det er også kanskje de låtene fra Pre-Med jeg spiller mest på MP3-spillere min.

Jeg anbefaler denne platen så absolutt til alle som liker drivende spacerock, f.eks. alt fra Helios Creed til Ozric Tentacles, og selvfølgelig alle gamle Hawkwind-fans som har falt av lasset en gang i en fjern galakse... og gjerne vil bli med igjen.

Kingston Wall

"Freakout Remixes"

(Zen Gardens/Pedro Cucaracha label # GAR029)

Dette smålegendariske finske gitarbaserte og noe kultforgudede psykedelia-bandet ga ut tre utrolig flotte CD'er på begynnelsen av 90-tallet, og de anbefales på det sterkeste. Bandet la in årene etter genierklærte vokalist/gitarist Petri Wallis tragiske selvmord i 1995, og da er det jo på det rene at dette søppelet av en techno-remix-plate er noe så skammelig dårlig at jeg bare vil spy... Possibly Apple og Texas Faggott remixer "I Hear You Call" og "We Cannot

Move", men hvem i helvete er disse talentløse DJ'ene til å remixe over Wallis sin grav, og drive rein gravskjending? Jeg hadde for meg at det i hvertfall skulle være psykedelisk, men det er bare bråk og fullstendig integritetsløst. Jeg burde kontakte labellet og spørre hva de driver med, fordi dette har ingenting med Kingston Wall og Petri Walli å gjøre.. nei, løp ut og kjøp Kingston Wall trilogien og hør på den, dette er jo helt tragisk. R.I.P. Petri Walli... :-(

Hawkwind

"Take Me To Your Leader"

(Hawkwind Records/Voiceprint label HAWKVP035CD)

Hawkwind kom tilbake atter en gang i 2005 med en ny studioplate, etter en rekke doble live gjenforeningsutgivelser på Voiceprint ("Canterbury Fayre", "Yule Ritual", ingen av dem noe særlig gode, med teknikk av Legendary Pink Dots "sound wizard", Raymond Steeg), med gjester som Arthur Brown og sjefsbassist Alan Davey tilbake etter "reggae- og hardcore"-perioden med Ron Tree, Captain Rizz og Jerry Richards i bandet (f.eks. "Distant Horizons" og "In Your Area" fra 1997), nå mange år etter bruddet med EBS, og med en ny kontrakt med Voiceprint. Det beste av det beste

på denne ganske fine skiva er de litt blandede "techno møter gitarer" produksjonene, som "Angela

Android", "Greenback Massacre" og "Digital Nation" kombinert med Bob Calvert-hyllestene "Spirit Of The Age" (en gjeninnspilling av låta fra klassiske "Quark, Strangeness & Charm" (1977)) og den siste låta, "A Letter To Robert" som er av Arthur Brown, en slags spoken-word hyllest hvor han snakker med avdøde Calvert, som en som kjente denne utrolig dyktige og hardtlevende personligheten. Brown har også vokaler på sin flotte låt "Sunray", som kan minne litt om hans "Spirit of Joy" fra "Journey" (av Kingdom Come, 1971). Brown har jo mye til felles med Hawkwind, og ble vel kjent med bandet da han gjestet med Hawkwind og Pink Fairies medlemmer på Robert Calverts "Captain Lockheed & The Starfighters" plate i 1975. Så dette er ikke så verst å leve med, Hawkwind har gjort verre før...

Christian Mumford
"Charlie Yuga"

(royalistradio@hotmail.com)

ELEKTRISK SYKLIST: GO GREEN

GA har testet en elektrisk sykkel som er til salgs i Oslo. Den suser av gårde i 25 kilometer, kun med fjærlette tråkk. I bratte bakker slipper du å reise deg og skifte gir, elektromotoren skyver deg oppover. Sykkelen har et batteri som varer 25 km. Med batteri veier sykkelen 38 kilo, men det merkes ikke når man sykler. Batteriet må skiftes etter to sesonger, eller 300 oppladninger. Nytt batteri koster rundt en tusenlapp.

Motoren, som yter 0,35 hestekraft, settes i gang så snart du beveger pedalene, det blir nesten som å kjøre moped. I og med at pedalene må være i bevegelse blir dette regnet som en sykkel og trenger ikke registrering eller skilt. Batteriet lades over natten med vanlig kontakt.

Folk fnyser av min elektriske sykkel: Da får du

Den elektriske motoren er plassert i baknavet. I forgrunnen sees batteriet. Det lades opp etter ca 25 kilometer. God tur!

jo ikke mosjon! Det er ikke det det dreier seg om. Her snakker vi om å komme seg fra A til B på en effektiv og behagelig måte. Sykkelen er som en drøm i Oslo og tar motbakkene med glans. Nesten like effektiv som bil eller moped, men helt uten utslipp. Min bevegelsesradius har blitt merkbart større.

Hva må man betale for dette elektriske vidunderet? kr 5990! Ingen høy pris for sykkel med hjelpemotor. Den er selvfølgelig produsert i Kina hvor det meste lages for tiden. Sykkelen kunne vært av bedre kvalitet for her er det valgt rimelige løsninger til bremses osv, men den funker. Hvis batteriet skulle gå tomt mens du er ute på tur, går det fint an å sykle videre. Den er tyngre enn en vanlig sykkel, men hjem kommer du deg. Forhandleren har valgt modeller som kan bli allemannseie og ikke bare leketøy for de rike. Det var nylig en test i Aftenposten aften av andre elektriske sykler som er til salgs i Oslo, på de tre utvalgte syklene lå prisene på mellom kr 11 590,- og 14 690,-

TELTHUSBAKKETESTEN

De fleste syklistene i Oslo unngår Telthusbakken, den er en "killer". Det må være en av de bratteste bakkene i vår kjære by. Jeg er på vei til den store testen: Er det mulig å sykle opp Telthusbakken på den elektriske sykkel? Det kan ikke gå, tenker jeg syklende opp den småbratte og lange Gabelsgate med fjærlette tråkk. Den elektriske hjelpemotoren durer og går mens jeg sykler på vanlig sykkel. Setter tenningsnøkkelen i den elektriske sykkelen og vrir om. Jeg står ved bunnen av Telthusbakken, en bakke jeg ville syklet utenom på vanlig sykkel. Midt i bakken skifter jeg til lettere gir, men sitter fremdeles. I den siste Trækker rundt et par ganger, hjelpemotoren settes i gang og det bærer oppover. Vi har bestått Telthusbakketesten! Sykkelen anbefales på det varmeste! - Hvordan blir det å gå over til vanlig sykkel etter dette, spør jeg forhandleren. - Det må du spørre din sykkelolog om sier han med et elektrisk smil. Ta en prøvetur og opplev den elektriske sykkel selv. Forhandleren som selvfølgelig heter GO GREEN holder til i Josefines gate 2, like ved Bislett. HM

Pornolitteratur

Funker porno litteratur? Vil pornobildene i komplekse sammenhenger toppen bli erotiske, men bare estetiske bilder? Og å se porno for plottet er jo en relativt utslitt vits.

I samme tidsrom som Alan Moore skrev «From Hell» påbegynte han «Lost Girls» sammen med undergrunnstegneserietegneren Melinda Gebbie. Nå 16 år etter er verket ferdig. Og det gis ut av det ledende indietegneserietegnerselskapet "Top Shelf". Lost Girls-tegner Melinda Gebbie brukte visstnok 3 dager per panel, og med 265 sider og gjennomsnittlig 6 paneler per side kan en forstå det tok sin tid. Særlig siden ikke noe av tegneserien ble gitt ut før den var helt ferdig, og dermed kunne ikke skaperne tjene penger på prosjektet underveis. Så mye dominerte prosjektet livene deres at de i nærmeste fremtid faktisk gifter seg [Om dette hadde skjedd før

GA gikk i trykken har ikke redaksjonen gjort seg møye med å sjekke]. Hva for slags bok er det de har puttet så mye tid og krefter i, og som har gjort dem såpass intime? Alan Moore har nok av andre langvarige prosjekter med andre tegnere.

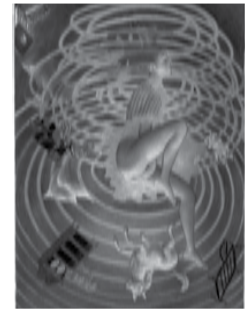
Jo, de hadde bestemt seg for at det å gjøre triviallitteratur (som superhelter) til ordentlig litteratur ikke var nok. De gikk løs på den mest lugubre sjangeren av dem alle. De forsøkte å lage litteratur med stor L av porno: altså litterære pulehistorier.

Er det i det hele tatt mulig? Jeg tenkte meg at enten ville litteraturens bruk av hjernen din fullstendig hindre kroppen din i å bli tent, eller så ville uprovosert sex gjøre historien uinteressant. Jeg hadde en viss tillit til at litteraturen til Alan Moore holdt vann. Historien handler om tre kvinner i forskjellig alder som sitter i et østerriks hotell og forteller hverandre historier, mens opptrapningen til første verdenskrig truer i bakgrunnen. Disse jentene, Alice, Wendy

og Dorothy, er kjent for sine respektive eventyrfortellinger: Alice i eventyrland, Peter Pan og Trollmannen fra Oz. Her er disse historiene dekodet som historier om seksuell oppvåkning, den overgangen mellom voksen og barn der alt virker rart, uforståelig og eventyraktig. Så mens disse historiene blir fortalt har disse kvinnene masse sex, Stravinskij-balletten «Vårofferet» blir oppsatt for første gang og fører til voldelige oppføringer på grunn av sin modernisme og seksuelle innhold, Franz Ferdinand blir skutt og første verdenskrig bryter ut. Lost Girls holder litterært og kunstnerisk sett. Melinda Gebbies malerier er naive men detaljerte og flotte, og veksler mellom hennes stil som ligner litt på Frida Kahlos, og imitasjoner av historiske erotiske tegninger, som er superbe kopier. Men blir du kåt av det? Det kommer helt an på smaken din. På tross av at skillet mellom virkelige overgrep og fiksjon er et av hovedpoengene i boken, som argumenterer for fantasiens frihet til å tenke hva den vil, uansett

hvor frastøtende, så er det ganske mye kontroversielt her. Og jeg mener ikke koselig og hyggelig sadomasochisme og homofili (som få støtes av lenge). Her er det relativt mye incest og pedofili, ofte positivt skildret. Dette kan nok være en stor turn-off for mange.

Og blir du ikke skremt vekk av innholdet, så gjør nok prisen på 750 kroner det først og fremst er beinhard Alan Moore-fans, og de som desperat lengter etter intelligent pornografi, som er villige til å kjøpe praktverket Lost Girls Top Shelf trykker opplag så fort som klarer, men på tross av den stive prisen må du nok belage deg på litt strev med å få kjøpt den. Den blir solgt ut før den noensinne kommer i hyllene, så det er ut til at litterær pornografi virkelig har vært et utnyttet marked. (Dette er en redigert utgave av min anmeldelse skumma kultur på radio nova, fm 99,

Lost Girls
 Manus: Alan Moore
 Tegninger: Melinda Gebbie

Vennlig hilsen
 Torleiv Lauvhie

AUTONOMI OG ANARKI

Zapatistene i Chiapas i Mexico er den mest kjente revolusjonære bevegelsen som har benyttet autonomitanken i sin politiske kamp. Hvilke likheter finnes det mellom zapatistene og de autonome i Europa? Og hva er egentlig autonomi? Zapatistbevegelsen har i stor grad blitt sett på som et urbefolkningsopprør mens dagens europeiske autonome i stor grad blir sett på som en slags subkultur rundt diverse okkuperte ungdomshus og bydeler rundt om i Europa.

Denne utbredte oppfatningen er langt fra dekkende, og revolusjonær autonomi som strategi og bevegelse rommer langt mer enn dette og har et potensiale som en viktig revolusjonær kraft. Autonomi betyr frihet fra autoritet fra utsiden og en autonom betyr en som lever etter egne lover og regler. Her må man dele opp i nasjonalistisk autonomikamp som går ut på å oppnå økt regionalt selvstyre på grunnlag av etnisk/språklig/kulturell tilhørighet og den revolusjonære autonomikampen. For at denne oversettelsen av autonomi skal være dekkende for den revolusjonære autonome bevegelsen må man tilføye det revolusjonære sosialistiske aspektet. Autoriteten fra utsiden er både nasjonalstatene og det kapitalistiske verdenssamfunnet som omfatter hele kloden, og de autonome lever etter de lover og regler man selv lager innenfor de autonome sonene og utenfor både nasjonalstatens og kapitalismens lover.

Zapatistenes hær EZLN ble stiftet i 1983 da aktivister fra den mexicanske bygeriljagrupperen FLN (Fuerzas Liberacion Nacional - De Nasjonale Frigjøringsstyrkene) dro til Lacandonajungelen i det sørøstlige Chiapas. De bosatte seg i de mest marginaliserte urbefolkningsfunnene i Mexico som hadde kjempet en kamp både mot de spanske conquistadorene og den mexicanske staten i fem århundrer. Flere revolusjonære bondeorganisasjoner i Chiapas hadde siden Emilio Zapata ble snikmyrdet av sine motstandere i 1919 prøvd å kjempe mot de lokale storgodseiere og deres støttespillere i Mexico City uten hell. På åttitallet var det i Chiapas fortsatt flere politiske drap daglig, jordokkupasjoner og opp-

tøyer. De manglende framskrittene til de etablerte bondeorganisasjonene ga EZLN et godt rekrutteringsgrunnlag og geriljaen kunne bygge seg opp i relativ ro og fred. Subcommandante Marcos, EZLN's kjente talsperson, har uttalt at han lærte seg å lytte i denne perioden, han som mange andre revolusjonære fra de store byene i Mexico kom til Chiapas med veldig steile ideologiske oppfatninger, de fleste tilhørte den marxist-leninistiske eller den maoistiske skolen. De lærte seg raskt at hvis de skulle spille noen avgjørende rolle i denne nye geriljaen måtte de rette seg etter urbefolkningens politiske krav, lære seg å kjenne deres språk, religion og kultur. Bevegelsen beveget seg i en frihetlig retning hvor maya-indianernes gamle kollektivistiske og direkte demokratiske tradisjoner ble innkorporert i de EZLN-kontrollerte sonene. "Å styre gjennom å adlyde" lyder et mayaprinipp om landsbyens folkevalgtes oppgaver og plikter.

EZLN kjøpte relativt små mengder våpen og rustet seg sakte, men sikkert opp gjennom hele 80- og starten av 90-tallet. Den stadig økende nyliberale mexicanske politikken gjorde livet vanskeligere for mexicanske bønder. Mais og andre varer fra USA utkonkurrerte de små produsentene og tusenvis måtte gi opp og selge jorda til de store gårdeierne. Den 1. januar 1994 ble NAFTA-avtalen (frihandelsavtale mellom Mexico, USA og Canada) en realitet og denne dagen gjorde zapatisthæren opprør. Ca. 3000 dårlig bevæpnede urbefolkningskriegerne klarte å ta kontroll over store deler av Chiapas og ydmyket den mexicanske hæren. De måtte imidlertid trekke seg tilbake etter to uker med harde kamper og et ukjent antall døde. Zapatistenes opprør, i motsetning til de fleste andre revolusjonære oppstander, var ikke et forsøk på å gripe makten i Mexico, og heller ikke et forsøk på å rive Chiapas løs fra den mexicanske staten. Det zapatistene ville oppnå var å få oppmerksomhet rundt urbefolkningsproblemer, sin elendige livssituasjon og de voldsomme økonomiske og kulturelle konsekvensene NAFTA-avtalen og nyliberalismen har for urbefolkningen. New York Times kalte zapatistopprøret i 1994 for verdens første post-historiske revolusjon.

Zapatistenes løsning ble å danne

egne revolusjonære autonome kommuner utenfor den uansett så å si fraværende mexicanske staten hvor de lagde et gratis helsesystem og et skolesystem hvor elevene lærer på sine egne språk, lærer historie og samfunnskunnskap fra urbefolkningens perspektiv og andre fagfelt som er praktiske for deres egen hverdag som er utrolig langt unna og annerledes den i Mexico City hvor de offisielle lærebøkene lages. Ideelt sett skal disse revolusjonære kommunene være frisoner utenfor kapitalismens økonomiske og kulturelle påvirkning. De autonome kommunene gikk i 2003 igjennom en forandring hvor skillet mellom den hierarkisk organiserte zapatisthæren EZLN og zapatistenes sivile samfunn ble tydeligere. De 32 revolusjonære autonome kommunene er i dag organisert under fem forskjellige "caracoler" (sneglehus) og i hver caracol er det en såkalt "Juntas de buen gobierno" (Juntaen for de gode regjeringer). Disse gode regjeringene er rullerende regjeringer med representanter fra de forskjellige landsbyene tilhørende de forskjellige caracolene. Disse representantene er valgt direkte

"Å styre gjennom å adlyde!"

Gammelt maya-ord

i landsbyen og kan trekkes tilbake hvis landsbyen er misfornøyd, landsbyene har i tillegg egne møter om de viktigste politiske sakene og representantene i caracolen må gjøre det landsbydemokratiet har avgjort (styre ved å adlyde). Regjeringen byttes ut hvert tredje år. Konsensusprinsippet gjelder på papiret, men jeg kan ikke bekrefte om det fungerer i praksis. Zapatistkampen har nådd mange av sine egne mål og EZLN har ikke selv tenkt å ta makten i Mexico, men til tross for dette er bevegelsen i aller høyeste grad revolusjonær og har lansert en kampanje i Mexico og verden som et forsøk på å lage en ny revolusjonær internasjonal grasrotbevegelse mot kapitalismen: "vi vil samle alle de som kjemper". Det som skiller zapatistene kraftig fra de fleste marxister er at de ikke ser på seg selv som en nødvendig avantgarde som skal lede massene til revolusjon eller som en bevegelse som besitter en ideologi som er best for alle, zapatismen har oppstått fra zapatistenes virkelighet og er en udogmatisk og praktisk tilnærming til en form for frihetlig sosialisme. Poenget deres er at alle må lage en tilnærming til sosia-

solidaridad co

11 de
20h

CSOA La Karni
Freser 134 bxs
barcelona
<M> Camp de l'Arpa

presentaci
relatos y vid
escritu
para lx

lismen ut fra sin egen kultur og daglige virkelighet.

De autonome

Den europeiske autonome bevegelsen oppstod under helt andre forhold, i en annen tid, og eksisterer i dag både i en helt annen form og annen situasjon enn zapatistbevegelsen. Til tross for dette er det mange interessante likheter mellom de to bevegelsene som gjør at jeg vil sette dem i en slags lik ideologisk bås. De autonome er spesielt utbredt i Europa, men finnes i relativt like former over resten av verden også, spesielt høy- eller mellominntektsland som USA, Mexico, Brasil, Chile, Australia, Canada med flere. De autonome prøver i likhet med zapatistene å skape selvstyrte revolusjonære soner utenfor det kapitalistiske samfunnet hvor man kan drive med kultur og politikk og prøve ut alternative styresystemer. Dette sees på som viktig både for å skape soner hvor kultur kan skapes uten at penger påvirker eller ødelegger skaperkraften. På de autonome ungdomshusene er en av hovedoppgavene å skape et tilbud for unge som ikke er styrt av pengeinteresser eller statens/kommunens politiske byråkrati, som de autonome mener dreper ungdommenes egne initiativ. I tillegg til dette er prinsippet om flat organisering, direkte demokrati og total likhet mellom de forskjellige

n ungdomshuset

centro social okupado en copenhagen, dinamarca

enero 2007
infokafeta

ón de la situación
eos de las acciones
a de cartas
s detenidxs

aktivistene meget viktig i alle de autonome miljøene. Det er varierende hvor godt dette fungerer i praksis, men man får utprøvd revolusjonære organiseringsmetoder som kan vise seg å bli en meget viktig erfaring. Mange (inkludert mange autonome selv) begrenser den autonome bevegelsen til kun å omfatte miljøene rundt autonome og okkuperte ungdomshus og bokollektiv, gjerne med tilknytning punk og hardcorebevegelsen. Disse miljøene er en viktig del og i mange land relativt sterke og dominerende (deler av Øst-Europa, Italia, Baskerland, Katalonia, Tyskland), men autonomibegrepet strekker seg imidlertid lenger enn det. Opprinnelsen til den autonome bevegelsen kommer fra Italias autonome

på 60-tallet som brøt med fagforeningsledelsen sin, dannet egne organisasjoner og begynte å streike ulovlig, okkupere og opprette arbeiderstyrte fabrikker, sluttet å betale husleie og strømleie, og gjennomførte andre militante aksjoner og demonstrasjoner.

Deler av økologibevegelsen tilhører i større og mindre grad den autonome bevegelsen, man har byøkologiske prosjekter som Svartlamon i Trondheim, Christiania i København og økolandsbyen i Hurdal hvor det har blitt gjort forsøk på å opprette egne samfunn med direkte demokrati med konsensusprinsipp, og egne lover utenfor det etablerte. Disse prosjektene med røtter til hippie- og frikertiden på 60-70-tal-

let har dessverre blitt noe selvcentrerte, lite utadrettede og inaktive, men kan absolutt revitaliseres både internt og utad. Det som skiller de økologiske delene av bevegelsen fra resten er ofte at de er mindre enhetlige, prinsippet pasifistiske og mindre utadrettet i sin politiske kamp.

AFA-bevegelsen (Anti-Fascistisk Aksjon) i sin moderne form er et barn av den autonome bevegelsen. Denne organisasjonen skal i hovedsak bekjempe fascister med militante og andre midler, men har i flere land, spesielt i Sverige, utviklet seg til å bli en antikapitalistisk føderasjon av autonome med et frihetlig sosialistisk utgangspunkt. AFA har blitt samlepunktet for den autonome bevegelsen i mange land, spesielt land hvor man ikke har autonome sentre. Grunnen til dette kan være AFAs beslektede bruk av mili-

tante virkemidler og AFAs konsise og lettfattelige innfallsvinkel til sosialismen. Denne relativt udogmatiske, konsise og lettfattelige innfallsvinkelen er felles for de autonome og zapatistene. Til tross for at bevegelsene har både sine ideologer og et visst fokus på ideo-

"I stedet for å se på det revolusjonære samfunn som et slags paradisi i den neste verden, tar anarkistene makten i egne hender og organiserer seg slik de mener det er fornuftig og rettferdig."

logi er hovedfokus på praktisk aktivitet, noe som appellerer til mennesker og samfunnsgrupper den tradisjonelle venstresida ikke klarer å fange opp.

Anarkisme?

Zapatismen blir av mange regnet som en utgave av anarkismen. Emilio Zapata, revolusjonshelten bevegelsen er kalt opp etter, var selv meget influert av anarkismen og anarkistiske tenkere. Den autonome bevegelsen i Europa er også svært influert av anarkisme, ikke minst er de fleste aktivistene anarkister fra forskjellige retninger. Zapatistenes sivile samfunn er utvilsomt organisert på en måte de fleste anarkister ville gått god for, men det finnes åpenbare forskjeller også: EZLN (hæren) er organisert som en regulær hær med kommandanter, offiserer og menige, de menige har ikke mulighet til å stemme på sine overordnede og de samme kommandantene har sittet på toppen siden åttitallet. Zapatistene er nasjonalister, de ser på seg selv som mexicanere og flagger alltid med det mexicanske flagget sammen med det svarte og røde zapatistflagget. Et av deres mål er at Mexico skal erklære seg som en multietnisk stat og dermed anerkjenne mayaindianerne og alle de andre 25 millionene med mexicansk urbefolkning som ekte mexicanere. Mange anarkister vil nok

også ha problemer med den totale enigheten utad som preger zapatistbevegelsen, ingen kan uttale seg motstridende hvis en felles beslutning er tatt. Dette merkes når man skal gjøre intervju med zapatister, man merker at folk er redde for å si feil ting. Også svært mange av de autonome miljøene er preget, som zapatistene, av en litt mer "leninistisk" linje i forhånd til verden utenom, med at de også framstiller seg selv som en totalt enig gruppe utad, mens miljøet internt er splittet mellom forskjellige meninger, noe som kan resultere i noe usikre, forsiktige og skeptiske uttalelser og et generelt forsiktig og avvisende forhold til pressen. Denne tilsynelatende enigheten til verden utad er en sikkerhet. Spesielt i særlig vanskelige situasjoner kan man unngå at noen innad røper interne uenigheter eller planer, og enigheten er viktig i form av å vise felles styrke. Maskeringen er en viktig del av både zapatistenes og de revolusjonære autonomes strategi. Zapatistenes forklaring på maskeringen er at alle er en og en er alle, derfra slagordet "Todos somos Marcos" (vi er alle Marcos), en markering av at alle zapatister er like. Dessuten er sikkerhetsaspektet svært viktig. Mange landsbyer er fortsatt dominert av paramilitære høyreekstreme grupper og mange må skjule seg når de deltar på zapatistaksjoner, møter etc. Dessuten er det viktig at soldater og spesielt offiserer og kommandanter i EZLN ikke blir identifisert. De militante autonome i Europa bruker maskering og svarte klær i demonstrasjoner av lignende grunner som zapatistbevegelsen, man unngår at organisa-

fungerer samtidig som man lager friesoner utenfor kapitalismens klamme rammer.

Organiser!

Den autonome er i likhet med den anarkistiske bevegelsen relativt dårlig organisert, man har et uformelt samarbeid og en sterk intern solidaritetsfølelse, men nesten ingen formelle sterke nettverk eller føderasjoner, med AFA og ¡Ya Basta!, Anarchist Federation pluss noen velfungerende syndikalistiske fagforeninger som noen få unntak. Hvis den europeiske autonome bevegelsen og verdens anarkister virkelig har noe å lære av zapatistene så er det å organisere seg. Zapatistene organiserer seg godt, men noe rigid av nødvendighet og desperasjon. De var i en krigssituasjon, noe man ikke er i noen av dagens europeiske land. En slik organisering er heller ikke nødvendig eller hensiktsmessig i Europa i dag, og enkelte ting innenfor zapatistenes modell skal man absolutt være kritisk til. Men den udogmatiske tilnærmingen til sosialismen/anarkismen og evnen de har til å ikke henge seg opp i små ideologiske og politiske detaljer, slik at de faktisk får gjort store og konkrete ting ikke bare for seg selv og sin egen fattige befolkning, men også globale initiativ for hele venstresiden, er noe man bør beundre og lære av. Skal verden forandres der hvor urettferdigheten er størst må den også forandres der hvor pengene og makten er sentrert og foreløpig er det fortsatt i Europa og USA.

Fremveksten til de nye supermaktene Russland og Kina med få eller ingen demokratiske tradisjoner, i tillegg til USAs og Europas autoritære vending etter 11. september, gjør nødvendigheten av en sterkere og bedre organisert anti-autoritær bevegelse på

venstresiden mer og mer aktuell. Den autonome og anarkistiske bevegelsens utfordring blir å overvinne sine sekterske og dogmatiske sider for å danne en felles bevegelse som kan markere seg sterkere internasjonalt og påvirke samfunnet i mer frihetlig retning.

Subcommandante Marcos fikk en gang spørsmålet: Er dere anarkister, sosialister eller kommunister? Han svarte "Vi er bare rebeller".

Anti-autoritære rebeller i alle land foren eder!

Frode Nystuen

Det Intergalaktiske Zapatistmøtet i Oventic!

30. januar 2006 startet zapatistenes første intergalaktiske møte. Dette møtet ble arrangert som et ledd i zapatistenes "Andre kampanje". Den Andre kampanjen ble startet som et motstykke til de etablerte partiernes valgkampanje i 2006. Manifestet bak den Andre kampanjen er en erklæring som kalles "den sjette deklarasjon fra Lacondonajungelen". Denne kampanjen er et forsøk fra zapatistenes side på å etablere kontakt med alle venstreorganisasjoner i Mexico som ikke er en del av det etablerte politiske systemet. Slagordet er "Abajo y izquierda", eller på norsk: "nedenfra og til venstre". Zapatistene har, med Subcommandante Marcos på motorsykel i spissen, turnert Mexico med en stor karavane av lastebiler, busser og motorsykler. De har besøkt små og store venstreorganisasjoner, alt fra stalinistpartier til punkkollektiver, for å samle dem under den "Andre kampanjen". Poenget er å skape en bred og samlet front mot nyliberalismen i Mexico. Og det Intergalaktiske møtet er første ledd i å spre denne kampanjen til resten av verden.

Den Autonome caracolen Oventic

Møtet ble arrangert i Oventic som ligger inne i Chiapas fjell 2200 meter over havet, og er et av de viktigste zapatistsentraene. Oventic har blant annet en stor autonom helseklinikk med to moderne ambulanser donert av italienske aktivister, flere autonome skoler, flere kollektiver som produserer klær, støvler, tepper, kunst, mat osv. Da vi kom til Oventic ble vi møtt av maskekledde zapatister tilhørende EZLN (Zapatistenes hær) som henviste oss og de andre tilreisende til registreringskontoret og deretter til velkomst-

komiteen. Sammen med ca. 1000 andre tilreisende fra hele verden og over 2000 maskekledde zapatister deltok vi på møter om zapatistkampens utvikling i fire dager. Zapatistene gikk gjennom utviklingen og framskrittene som har skjedd siden 2003, da de la om organisasjonsmodellen i de autonome sonene, og manglene som fortsatt eksisterer.

I 2003 gikk zapatistene over til en ny organisering av sine områder for å få et klart skille mellom zapatisthæren EZLN og zapatistenes sivile administrasjon. Nå

er alle de autonome kommunene organisert i såkalte caracoler (sneglehus) hvor sivile administrasjoner sitter, kalt "den gode regjering" (Juntas de buen gobierno) (i motsetning til den dårlige i Mexico City). Den gode regjering administrerer sin kommunes autonome infrastruktur, velferdstilbud (skole og helse), gir solidaritetsarbeidere tillatelse til å reise inn i kommunen og arbeide der, og forvalter zapatistenes autonome lovsystem. De gode regjeringene er valgt av zapatistbefolkningen for tre år av gangen, men kan byttes ut for hvis zapatistbefolkningen ønsker det. De autonome kommunene eksisterer på tvers av og utenom den mexikanske statens administrasjonsområder.

De forskjellige møtene dreide seg om zapatistenes helse og skolesystem, kvinnekamp, kultur, urfolksproblematikk, media og kampen for jord. På møtene holdt representanter fra de forskjellige caracolene innlegg og generelle utgreiinger om situasjonen angående disse forskjellige temaene i sin caracol. Etter at zapatistene var ferdige fikk de internasjonale og mexikanske representantene holde innlegg hvor de kunne fortelle om sin organisasjon og hvordan de jobber i forhold til temaet på møtet.

"Anti-autoritære rebeller i alle land: Foren Eder!"

Subcommandante Marcos taler det nye året inn

På nyttårsaftnen var det en stor seremoni hvor Subcommandante Marcos plutselig dukket opp og holdt en tale på tsotsil (det mest talte mayaspråket i Chiapas). Grunnen til at han holdt den på tsotsil var trolig for å markere ovenfor både de tilreisende aktivistene og for zapatistene at han først og fremst er der for zapatistene. Talen ble gjenfortalt på spansk etterpå av en av kommandantene, og talen erklærte at den Andre kampanjen skulle fortsette i 2007 og at den skulle spres til resten av verden under navnet "den Sjette Internasjonale", hvor poenget er å forene alle antikapitalistiske krefter utenfor de etablerte politiske rammer i en ny Internasjonal som skal bekjempe nyliberalismen og det kapitalistiske systemet gjennom de intergalaktiske møtene, globale politiske kampanjer og koordinerte aksjoner og demonstrasjoner.

Anarkistene organiserer seg!

Første nyttårsdag, dagen etter at den Sjette Internasjonale ble erklært, samlet over hundre anarkister fra Mexico, USA, Spania, Frankrike, Baskerland, Italia, Tyskland, Australia, Bulgaria og Norge seg for å danne den Anarkistiske Sjette Internasjonale. Den anarkistiske sjette internasjonale skal være en gruppe innenfor den Sjette Internasjonale som skal jobbe for en mest mulig frihetlig utvikling innenfor denne nye internasjonale bevegelsen, opprette bedre kontakt mellom de forskjellige anarkistgruppene verden over samt koordinere globale anarkistiske aksjoner. Det ble vedtatt å ha en felles aksjonsdag mot politibrutalitet den 15. mars, opprette et støttefond for fengslede anarkister i Oaxaca (som det begynner å bli svært mange av) og opprette en felles nettside hvor man kan diskutere, kommunisere og hvor nye anarkistiske grupper kan slutte seg til bevegelsen. Noen dager før neste Intergalaktiske møte i juli skal anarkistenes Internasjonale møtes et sted i Chiapas og samordne sin politikk ovenfor den Sjette Internasjonale samt diskutere hvor den anarkistiske kampen går videre.

Den siste dagen på det Intergalaktiske møtet var satt av til at alle tilreisende aktivister kunne gå på scenen og komme med forslag til hvordan man kan organisere neste Intergalaktiske møte bedre og hva slags aksjoner og enkelthandlinger man kan gjøre fram til neste møte. De som stilte opp var alt fra mexikanske 2012-teoretikere som foreslo at man burde gå bort i fra den gregorianske kalenderen og slutte å forholde seg til tidsbegrepet, til amerikanske økologister som mente at bekjempelsen av genmanipulert mat er veien å gå. Utallige forslag ble proklamert fra scenen i over fire timer, blant annet erklæringen fra anarkistenes Sjette Internasjonale hvor anarkistenes syn på kapitalen, patriarkatet og den internasjonale kampen ble forklart

i korte og generelle trekk pluss hvor forslaget om å ha en internasjonal dag mot politibrutalitet 15. mars ble nevnt.

Hvor går den Sjette Internasjonale?

Dette møtet kan ha satt i gang noe varig. Zapatistene er ekstremt velorganiserte og ønsker å fortsette den Andre kampanjen i Mexico og arrangere Intergalaktiske møter. Hvorvidt Den Sjette Internasjonale kan bli en realitet og bli like sterk i verden som den Andre kampanjen er i Mexico kommer an på om den internasjonale bevegelsen mot nyliberalismen biter på kroken zapatistene har kastet ut. De Intergalaktiske møtene vil fortsette i ubestemt framtid.

Mon tro om en internasjonal antikapitalistisk bevegelse som kommer ut fra Chiapas dype skoger og høye fjell, med opprørske og marginaliserte mayabønder som initiativtakere, kan ha kraften og appellen de tidligere internasjonale bevegelsene som ble startet av europeiske akademikere har manglet.

Frode Nystuen

Fra Spisestedets kokebøker

3 veganretter til hverdag og fest

Kremet Purresuppe

(Hvis du ikke har stavmikser eller mattilbreder må alt kuttes veldig fint)

1 purre 350g, skivet
2 potet 200g i terninger
2 fedd hvitløk, finkuttet
1 løk, skivet
2ss olje
4dl soyamelk (evt havre- eller rismelk)
2dl soyافلøte
1ts paprikapulver, mildt
Salt & hvitt pepper

Svett løken og hvitløken med
¼ ts salt og ¼ sukker i 2 ss olje
Ha i poteter og purre.
Dekk med vann,
og småkok i ca 10 min, til de er myke
Mos med stavmikser og
tilsett melk, fløte og paprikapulver.
Varm opp og
smaksett med salt og pepper

oooooooooooooooooooooooooooo

Blomkål fra Rimini, servert med grønn salat og stekte polentakaker

1 middels blomkål, delt i små buketter
1 paprika, fint kuttet i strimler
100g stangselleri, fint kuttet
200g squash i halve skiver
¼ ts safran
75ml olivenolje
1 stor rødløk, skivet
50g pinjenøtter
50g rosiner
Kaldpresset olivenolje til overrisling
3ss mynte, fint kuttet
3ss bladpersille, fint kuttet
4ss basilikum, fint kuttet
140g polenta
2ss olje
4 tomater
Grønn salat etter eget ønske
Salt og pepper

Polentakaker

Kok polenta etter oppskrift på pakke
Etter den er ferdig kokt, den skal være myk,
blander du inn olje, basilikum og nykværnet pepper.
Spre massen på et oljet fat med størrelse 18X24cm.
La det hvile i en time.
Del i 9 rektangler som igjen deles på tvers i trekant-
ter.
Grill dem så i 4 minutter på hver side

Blomkål

Kok opp 1 liter vann og
Ha i blomkål og safran.
La det koke i 2 minutter.
Blomkålen skal kun ta farge og smak fra safranen
og ikke kokes myk
Tørk den så godt for rask avkjøling.
Varm opp olje til den nesten ryker.
Ha i løk.

Stek i ca 6 minutter eller til den
begynner å se sprø ut.
Ha i pinjekjerner, rosiner og paprika og
Stek under omrøring i 2 minutter til.
Sil så av oljen og ha det hele i en bolle.
Stek selleri og squash over middels sterk varm
til de er myke og fått noe farge.
Bland med paprikablanding.
Før servering overrisler du med oliverolje
og har over urtene

Salat

Bland din egen salat og lag en dressing av
½ del eplejuice, 1/3 del olivenolje og 1/6
balsamicoeddik.
Dryss på litt sukker, flaket havsalt og nykværnet
pepper

Tomater

Del tomatene i to,
Salt og pepe og dekk dem med 2 ss baillikum.
Stek dem i ovn ved 200g i 10 min
Legg tomatene på polentakakene

oooooooooooooooooooooooooooo

Jordbærsuppe

50cl halvtørr rosèvin
100g sukker
2ss bringebærsaft
300g jordbær
Revet skall av en halv appelsin
4ss Soyarømme
1ss revet mynte
1ss honning

Hell rosèvinen i en kjele.
Tilsett sukker, saft og appelsinskall
Varm forsiktig opp mens du rører
til sukkeret er oppløst.
Hell over i en stor bolle
og avkjøl noen timer.
Rens og del jordbærene
og ha dem i suppen.
Bland rømme og mynte med honning
Ha suppen i 4 tallerkener,
og legg en skje rømme i hver

En fattig jævels kjøkken

Middag til under 10 spenn dagen

Oksepatè med løksaus, kokte gulrøtter og potetmos

300g lever
100g kjøttdeig
4dl melk
2 poteter i terninger
4 løk, finkuttet
3ss mel
3ss eddik, helst vineddik
(PS: Hvis du har sylteagurk og/eller
rødbeter liggende.
Ha i 100g finkuttete i stedet for eddik)
2 gulrøtter
4 poteter

Patè

Mos lever fint til en flytende masse.
Stek 1 løk gylden,

og bland med lever og kjøttdeig.
Kok 2 poteter myke.
Mos og bland i massen
sammen med melet og 1dl melk.
Krydre gjerne med timian eller
noen finknuste einerbær hvis du har.
Ha massen i en smurt 1 liters form.
Dekk med aluminiumsfolie,
og stek på 175 grader i 1,5 timer.

Løksaus

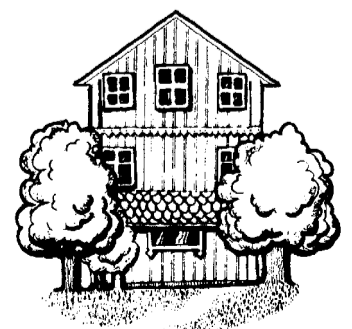
Stek 2,5 løk løk på svak varme med 3ss olje
til de så vidt har fått farge.
Bland inn mel og rør godt sammen.
Spe med 3 dl melk.
La småkoke under omrøring i 10 minutter.
Ha i eddik eller agurk/rødbete og den siste løken.
Smak til med salt og pepper.

Potetmos

Kok poteter myke,
Mos og bland med noen skjeer olje
og 0,5 dl melk.
Smak til med salt og helst hvitt pepper.

Kokte gulrøtter

Kutt gulrøtter og kok i lettsaltet vann i 5 min

DENNE KAN BLI DIN!

OM DU SELGER ETT - 1 - ENESTE
NUMMER AV

GATEØVISA

.....

**Trondheim-Bergen-Tromsø-Stavanger
Kristiansand-Bodø-Finnmarksvidda**

**Gateavisa er ikke bare for Oslo-folk. Hvor enn du bor i landet,
trenger vi DEG som gateselger! Send en epost til [gateavisa@
gateavisa.no](mailto:gateavisa@gateavisa.no). så får du en prøvepakke tilsendt
gratis og portofritt!**

Selg Gateavisa og bli rik! Gateavisa er Norges eldste lengstlevende anarkist-magasin.

Møt opp i Hjelmsgate 3 og hent så mange aviser du vil ha. Dealen er at du betaler 10 kr pr avis,
og selger dem videre for 25 kr - altså med en fortjeneste på 150%!

Det kan fort bli en del hundrelapper på en kveld.

Gateavisa trenger gateselgere!

Biodiesel

Biodiesel er fremtiden. USA har kastet sine øyne på Brasil og vil lage biodiesel av mais og soyabønner. Det er ikke ofte jeg er enig med Castro, men når han sier at de forbannede kapitalistene skal bruke matvarer som brennstoff for sine dollarglis så går de for langt. Ja, det ser utvilsomt merkelig ut i verden hvor tusenvis av medmennesker sulter i hjel hvert eneste døgn.

Det er et ord de på toppen ikke tør å ta i sin munn, nemlig ordet HAMP. Ved å bruke hamp til brennstoffproduksjon får man ut mer per mål enn av noen annen nytteplante. Hamp har vært menneskehetens kulturplante gjennom 10 000 år, men ble overkjørt av celluloseindustrien og bomullsindustrien i begynnelsen av 1900-tallet. Papirproduksjon av trevirke har

forårsaket skogdød i stor skala og bomullsstoffer er en dårlig erstatning for tekstiler laget av hamp.

Gutta på toppen har et paranoid forhold til hampeplanten. I USA er det forbud mot å dyrke hamp til industriell bruk. Litt bedre i EU, der er det lov. Industriell hamp forsøkes dyrkes med så lite THC som mulig, men dette får negative konsekvenser for produksjonen av biodiesel. Oljen som må utvinnes ligger i frøene, og hamp fattig på THC har minimalt med frø. Hampeplanten er best som den er skapt av naturen og bør ikke tukles med. Biodiesel kan lages fra frityr-olje, rapsolje etc, men hamp er altså det mest effektive. Biler som i fremtiden

vil kjøre rundt på hampdiesel vil dufte hamp og ha minimalt med giftige avgasser. Ikke dumt egentlig.

HM

Spisestedet vegetarcafé

Man-ons: 14-21

Tor & fre: 14-20

Hjelmsgate 3
0355 OSLO

Kritikerrost skildring!

En reise i bilder og ord inn i de rumenske sigøynernes hverdag og tradisjoner.

Harald Medbøes bok er som et fargerikt smykeskrin i vår grå og konforme norske hverdag.

- fra forordet til Jahn Otto Johansen,

Medbøe tar mange situasjoner på kornet både med penn og kameralinse.

Resultatet er ei særdeles lesverdig billedbok som både er konfekt for øyet og en glede for sjela.

- anmeldelse i Antirasisten 3/06

Kjøp boka fra oss til nedsatt pris: kun 250,- inkludert porto!

BOKCAFÉEN JAAP

VAN HUYSMANNNS MINDE

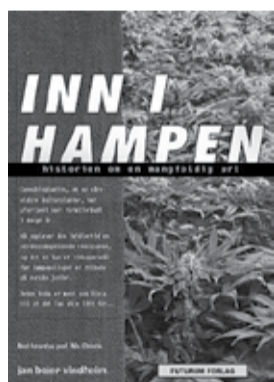
★ frihetlig litteratur ★

Norges beste utvalg i anarkistisk og frihetlig sosialistisk litteratur

Mandag – fredag 14-19
Hjelms gate 3 - 0355 Oslo

jaap.frihetlig.org

Vi har også fremdeles noen få igjen av klassikeren *Inn i Hampen*. Grundig og lettlest om hampens bruksområder, fra mat og fiber til medisin og rusmiddel. masse bilder, historie og politikk. Rett i postkassa kr. 230,-

Les mer om våre utgivelser på

www.futurumforlag.no

Alle som er tvangs-sendt til kost og losji på statens regning, får tilsendt Gateavisa gratis. Send oss et brev eller en epost med soningsadresse og hvor lenge du må sitte der.

Abonnement!

Med et abonnement går du ikke glipp av et eneste nummer, og får dem levert rett hjem i postkassa av en kjekk, uniformert utsending fra Staten.

6 nr.: kr. 130,-
10 nr.: kr. 200,-
20 nr.: kr. 350,-

Gatepakka!

50 tidligere Gateavisa, unike samlerobjekter som fremdeles er like aktuelle, for bare kr. 500! Hundrevis av sider, fra 35 år med undergravende ideer og avvikende underholdning.

Vi lover deg, du vil aldri bli den samme igjen etter disse!

For å unngå at Posten forsyner seg for grovt av din og vår lommebok, bestiller du ved å betale inn på vår konto **0540.08.85615**. Vi slipper returporto for pakker som ikke hentes, du slipper oppkravsgebyret – og dessuten betaler vi hele den svinedyre porto for deg!

Husk å skrive på giroen hva du betaler for, og tydelig avsender!

Mer til deg, mer til oss: garantert gevinst!

***De sier du dreper musikken!
De lobbyer for antidemokratiske lover!
De overvåker deg på internett!
De sender advokater etter deg!
De vurderer å saksoke
barn for millioner!
De ønsker at du angir
familie og venner!***

***De mener du har skylda
for deres situasjon.
Men de kan takke seg selv.
Tenk deg en verden
uten platebransjen...
Ville ikke det vært fint?***

PIRACY KILLS NO MUSIC

www.piracykillsnomusic.no

www.piracyfreesmusic.com

www.gateavisa.no